

UCG
Univerzitet Crne Gore

BILTEN

ISSN 1800-5101

Univerziteta Crne Gore

<http://www.ucg.ac.me>

Univerzitet Crne Gore
Cetinjska br. 2

Broj : 580
Godina : 2023.
Podgorica, 19. april 2023.

Broj primjeraka : 50

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Menadžment i marketing** na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen na sajtu Univerziteta Crne Gore i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore 27.01.2023 godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR MILORAD JOVOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 18. januara 1966. godine na Cetinju. Osnovnu i srednju školu sam završio u Titogradu sa odličnim uspjehom. Školske 1985/86 godine započeo sam studije na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Veljko Vlahović u Titogradu. Na istom Fakultetu sam diplomirao 1991. godine sa prosječnom ocjenom 9,73. Postdiplomske studije koje sam upisao na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu (smjer Marketing) 1992. godine završio sam sa prosječnom ocjenom 9,75. Na istom Fakultetu sam odbranio magistarsku tezu »Istraživanje potrošača u marketinškoj praksi crnogorskih preduzeća«. Odbranjena teza je proglašena najboljim magistarskim radom u 1996. godini. Doktorsku disertaciju »Partnerski aranžmani u stratezijskom marketingu«, odbranio sam na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici 12. jula 2004. godine. Na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, radim od 1992. godina kada sam zasnovao radni odnos kao Asistent pripravnik. U zvanje docenta na predmetima: Stratezijski marketing i Međunarodni marketing na Ekonomskom fakultetu u Podgorici sam izabran 2005. godine. Od decembra 2006. Godine do novembra 2012. godine obavljao sam dužnost dekana Ekonomskog fakulteta. Kao vanredni profesor na Ekonomskom fakultetu u Podgorici za oblast Menadžment i marketing izabran sam 2018 godine. Izvodim nastavu na predmetima: Organizaciono ponašanje, Marketing menadžment, Međunarodni marketing na Ekonomskom fakultetu i Dizajn i Marketing na Fakultetu likovnih umjetnosti Univerziteta Crne Gore. Oženjen sam i otac sam tri ćerke. Govorim, čitam i pišem engleski i italijanski jezik.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Stalni radni odnos sam zasnovao 1992. godine na Ekonomskom fakultetu u Podgorici kao asistent pripravnik na predmetu Marketing. Nakon magistriranja, 1998. godine izabran sam za asistenta na Ekonomskom fakultetu u Podgorici na predmetu Marketing.

Od 1998. godine do 2001. godine u Ministarstvu inostranih poslova Vlade Republike Crne Gore obavljao sam funkcije Sekretara ministarstva i Zamjenika šefa Misije Vlade RCG pri EU u Briselu.

Nakon doktoriranja, 2005. godine sam izabran za docenta na predmetima: Stratezijski marketing i Međunarodni marketing na Ekonomskom fakultetu u Podgorici. Pored nastave na navedenim predmetima, izvodio sam nastavu i na predmetima Politički marketing na Fakultetu političkih nauka i Marketing u građevinarstvu na Građevinskom fakultetu, kao i nastavu iz predmeta Tržišno komuniciranje i Međunarodni marketing na Studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju. U periodu do izbora u zvanje vanrednog profesora, a od pokretanja magistarskih studija na Ekonomskom fakultetu bio sam rukovodilac smjera Međunarodni marketing i izvodio sam nastavu iz predmeta Međunarodne marketing strategije.

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore 2011. godine izabran sam za vanrednog profesora na predmetima Međunarodni marketing i Organizaciono ponašanje na Ekonomskom fakultetu u Podgorici. Pored toga, izvodio sam nastavu iz predmeta Marketing u građevinarstvu na postdiplomskim specijalističkim studijama na

Građevinskom fakultetu u Podgorici i Marketing i Razumjevanje potrošača na postdiplomskim specijalističkim studijama na Fakultetu Likovnih umjetnosti na Cetinju, kao i na Organizacionom ponašanju, Međunarodnom marketingu i Tržišnom komuniciranju na Studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju.

Od decembra 2006. Godine do novembra 2012. godine obavljao sam dužnost dekana Ekonomskog fakulteta.

U maju 2018. godine izabran sam u zvanje vanrednog profesora za oblast Menadžment i marketing. Nakon tog perioda izvodim nastavu na predmetima Organizaciono ponašanje i Međunarodni marketing na akademskim i primjenjenim studijama, na predmetima Međunarodni marketing i Marketing menadžment na postdiplomskim akademskim studijama Ekonomskog fakulteta, kao i na predmetu Dizajn i marketing na Fakultetu likovnih umjetnosti Univerziteta Crna Gore.

Pored rada sa studentima, učestvovao sam u izradi više projekata, koji su se odnosili na međunarodna naučna istraživanja, nacionalna istraživanja, primjenjena istraživanja i analize, organizaciju marketing aktivnosti kompanija, transformaciju i restrukturiranje privrednih društava, analizu i praćenje procesa privatizacije, procjene tržišne vrijednosti kompanija, imovine i nematerijalnih dobara, cost-benefit analize, preduzetničke aktivnosti i sl., a od kojih posebno izdvajam sljedeće:

- Međunarodni naučni projekat: "Hidden Champions in Rising Economies", kojeg zajednički sprovode CEEMAN - the International Association for Management Development in Dynamic Societies i Alliance of Management Development Associations in Rising Economies. 2022. godina, u toku - rukovodilac Projekta za Crnu Goru
- Nacionalni projekat: »Procjena vrijednosti RF spektra iz opsega 700 Mhz, 3,6 Ghz i 26 Ghz u Crnoj Gori«, Ekonomski fakultet Podgorica za Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma, rukovodilac Projekta. 2022.
- Međunarodni naučni projekat: "Hidden Champions in Dynamically Changing Societies and their Management and Leadership Development Needs" kojeg zajednički sprovode CEEMAN - the International Association for Management Development in Dynamic Societies i IEDC - Bled School of Management. 2018-2019- rukovodilac Projekta za Crnu Goru
- »Valorizacija telekomunikacione infrastrukture u državnom vlasništvu«, Vlada Crne Gore, Rukovodilac studije, 2014.
- Elaborat za definisanje najnižeg iznosa jednokratne naknade za dodjelu odobrenja za korišćenje zauzetih radio frekvencija iz opsega 800MHz, 900MHz, 1800MHz, 2 GHz i 2,6Ghz, Vlada Crne Gore - Ministarstvo za informaciono društvo Rukovodilac studije, 2015.
- »Global entrepreneurship monitor 2010« - istraživanje u Crnoj Gori, Babson College, Universidad del Desarrollo, London business school, 2011.;
- »Praćenje realizacije ugovora o privatizaciji«, Ekonomski fakultet Podgorica, Ekonomski fakultet Beograd 2010. godina;
- »Analiza efekata dosadašnje privatizacije u Crnoj Gori«, Ekonomski fakultet Podgorica, Ekonomski fakultet Beograd, Ekonomski fakultet Ljubljana, 2009. godina,

Od 1996. do 2006. godine bio sam stalni saradnik Agencije za ispitivanje javnog mnjenja Damar za tržišna istraživanja u kojoj sam rukovodio projektima vezanim za analizu tržišne pozicije medija i drugih tržišno orijentisanih organizacija u Crnoj Gori. U periodu oktobar 2001. godine - oktobar 2002. godine, bio sam angažovan kao stručni konsultant američke nevladine organizacije za podršku medijima IREX, za marketing i menadžment, u njihovoj kancelariji u Podgorici. U RTV Crne Gore obavljao sam poslove stalnog stručnog konsultanta za oblast istraživanja potrošača i marketing strategije (2003-2004). U periodu do 2010 godine bio sam član

Upravnih i Nadzornih odbora većeg broja entiteta različitih oblika svojine. Pored toga, nakon 2010. godine, učestvovao sam u organizaciji obuke i izvodenju nastave na obukama iz oblasti Marketinga i menadžmenta u Crnoj Gori, od kojih posebno izdvajam CEPI PR School – Podgorica.

U novembru 2010. godine izabran sam za člana Savjeta Centralne banke Crne Gore. Tu funkciju i dalje obavljam.

Član sam Odbora urednika časopisa *Balkan economic review* koji izdaje Universite Cote d'Azur, France - Balkan Institute of science and Inovation – Bisi od 2020. godine.

Obavio sam više specijalizacija u inostranstvu, od kojih izdvajam:

- U Francuskoj na Univerzitetu Cote d'Azur u septembru 2019. i Sophia Antipolis u decembru 2015.;
- U SAD-u na Univerzitetu u Pitsburgu (januar-april 2003);
- Studijski boravak u SAD-u u organizaciji američke NVO Freedom House iz Vašingtona (januar-april 2000);
- U Velikoj Britaniji sam boravio na Univerzitetu u Bradfordu (mart-april 1998) i Stirlingu (maj-jul 1993);
- Završio sam kurseve koje su organizovali Univerziteti Oxford i Birmingham u Mađarskoj (Budimpešta: novembar-decembar 1998) i Velikoj Britaniji (Vilton Park: jun 1999).

Učestvovao sam na brojnim konferencijama, konvencijama i simpozijumima iz oblasti Ekonomije i Menadžmenta, od kojih izdvajam:

- 90th International Scientific Conference on Economic and Social Development – "Building Resilient Society: National and Corporate Security", Zagreb, December 2022,
- Faculty of Economics and Business – University of Belgrade – "New Environment for Economics and Business Conference", Belgrade, September 2022.
- Forum Economico e Finanziario per il Mediterraneo, MILANO MED FORUM, Novembre 2013,
- Poslovna konferencija u Portorožu u organizaciji Ekonomskog fakulteta iz Ljubljane 2011. i 2013. godine;
- Eduniversal World Conventions - (Paris, November 2008; Cape Town, October 2009; Prague, October 2010; Shanghai, October 2011);
- MODERN Conference: Engaging in the Modernisation Agenda for European Higher Education, Brussels, Belgium, January 2012;
- Simpozijum o korporativnom upravljanju u organizaciji Ekonomskog fakulteta iz Banja Luke 2011;
- CEEMAN Annual conferences, 2008, 2009, 2010, 2011, Bled, Slovenia;
- EFQM forum "Building high performing organisations in Europe, 2007 Athens.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jovović, M. Femić-Radosavović, B. Mišnić, N. (2021). <i>Hidden Champions of Montenegro</i> . In: Braček Lalić, A., Purg, D. (eds) <i>Hidden Champions in Dynamically Changing Societies</i> . Springer, Cham, pp 295-311 https://doi.org/10.1007/978-3-030-65451-1_20	9	9
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Zahmani, Z., Jovović, M., Redžepagić, S., & Sinićakova, M. (2021). <i>Substitution of anchor currency: challenges for trade between Iran and its major trading partners</i> . <i>Technological and Economic Development of Economy</i> , 27(4), 833-851. https://doi.org/10.3846/tede.2021.14977	15	7,5
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Lazović V., Jovović M., Backović T., Diuričković T., Rondović B. (2022) <i>Is Digital Economy a Good Samaritan to Developing Countries? Sustainability</i> . 14(14):8471. https://doi.org/10.3390/su14148471	12	6
2.	Djuraskovic, J., Radonjic, M., Radovic, M., A Djurovic, Jovović, M. (2019) <i>The key macroeconomic determinants of GDP growth: The case of the dollarized economy in Montenegro</i> . <i>Transformations in Business & Economics</i> Vol 18, No 3 (48), pp 54-66, ISSN 1648 - 4460	12	2,4
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jovović, M., Mišnić, N., Pejović, B., Mijušković, M. (2023) <i>Customer Satisfaction and Switching Intentions of Banking Services End-Users in Montenegro</i> <i>Journal of Central Banking Theory and practice</i> , Vol 1, pp. 45-56, UDK 336.71(497.16) DOI: 10.2478/jcbtp-2023-0003	4	4
2.	Jovović, M., Mišnić, N., Jovović, J., Pejović, B. (2022) <i>Relation between job engagement, stress, and turnover intentions among public and private sector employees</i> , <i>Ekonomске Ideje i Praksa</i> , No 47, pp.31-44 https://doi.org/10.54318/eip.2022.mj.338	4	4
3.	Jovović, M., Mišnić, N., Ražnatović, M. (2022) <i>Analysis of the Level of Application of Marketing Metrics in Distribution Companies in Montenegro</i> , <i>Financing</i> , XIV, 4, pp 43-55, UDK 658.8:005.5(497.16) DOI: 10.7251/FIN2204043J	4	4
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			

K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	“Exploring the customer satisfaction of end users of banking services in montenegro, focusing on users of online banking services” Jovović, M. , Backovic, T., Mijuskovic, M. (2022) Economic and Social Development - 90th International Scientific Conference on Economic and Social Development – “Building Resilient Society: National and Corporate Security”, Zagreb, 103-110, ISSN 1849-7535	2	2
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jovović, M. , Mišnić, N. (2022) “Employee Attitudes in Montenegro in the New Business Environment – Comparison Between Private and Public Sector”, New Environment for Economics and Business Conference - Faculty of Economics and Business, Belgrade p 109, ISBN: 978-86-403-1752-8	0.5	0,5
S6 Stručna knjiga izdata kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vojinović, M., Jovović, M. (2018) : MARKETING udžbenik za četvrti razred srednje stručne škole – 4, , Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Podgorica, 978-86-303-2202-0, 2018	1	0,5
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Balkan economic review ISSN: 2726-5498 2020	2	2
2.	Balkan economic review ISSN: 2726-5498 2021	2	2
3.	Balkan economic review ISSN: 2726-5498 2022	2	2
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Međunarodni naučni projekat: " <i>Hidden Champions in Dynamically Changing Societies and their Management and Leadership Development Needs</i> " kojeg zajednički sprovode CEEMAN - the International Association for Management Development in Dynamic Societies i IEDC - Bled School of Management. 2018-2019- rukovodilac Projekta za Crnu Goru	4	2
2.	Međunarodni naučni projekat: " <i>Hidden Champions in Rising Economies</i> ", kojeg zajednički sprovode CEEMAN - the International Association for Management Development in Dynamic Societies i Alliance of Management Development Associations in Rising Economies. 2022. godina, u toku - rukovodilac Projekta za Crnu Goru	4	2
I11 Rukovođenje nacionalnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	»Procjena vrijednosti RF spektra iz opsega 700 Mhz, 3,6 Ghz i 26 Ghz u Crnoj Gori«, Ekonomski fakultet Podgorica za Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma, rukovodilac Projekta, 2022.	3	3

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ukupan broj mentorstava 5 (*Spisak kandidata sa pratećim podacima se nalazi u prilogu)	2	10
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ukupan broj mentorstava 1 (*Spisak kandidata sa pratećim podacima se nalazi u prilogu)	1	1
P12 Na osnovnim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ukupan broj mentorstava 16 (*Spisak kandidata sa pratećim podacima se nalazi u prilogu)	0.5	8

P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Po Odluci Vijeća Ekonomskog fakulteta br. 01/253 od 07.02.2023. godine (potvrda u prilogu dokumentacije)	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	16	36	52,9	127
2. PEDAGOŠKI RAD	23	77	24	104,5
UKUPNO			76,9	231,5

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Na sjednici Senata Univerziteta Crne Gore, održane 29.03.2023. god., imenovana sam u Komisiju za razmatranje konkursnog materijala i pisanje Izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblasti Menadžment i marketing na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Analizom dokumentacije dostavljene na konkurs (objavljen 27.01.2023. godine na sajtu Univerziteta Crne Gore i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore), za izbor u akademsko zvanje, za oblasti Menadžment i marketing na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, prijavio se jedan kandidat, dr Milorad Jovović.

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Milorad Jovović je diplomirao 1991. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, sa prosječnom ocjenom 9,73. Postdiplomske studije je upisao na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu (smjer Marketing) 1992. godine i iste završio sa prosječnom ocjenom 9,75. Na istom Fakultetu je odbranio magistarsku tezu „Istraživanje potrošača u marketinškoj praksi crnogorskih preduzeća“, koja je proglašena najboljim magistarskim radom u 1996. godini. Doktorsku disertaciju „Partnerski aranžmani u stratejskom marketingu“, odbranio je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, dana 12. jula 2004. godine.

Uvidom u dokumentaciju, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje, konstatujem da dr Milorad Jovović stepenom obrazovanja ispunjava sve formalne i suštinske uslove za izbor u više akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

Naučno-istraživački doprinos kandidata, u periodu nakon izbora u zvanje vanrednog profesora, sastojao se u objavljivanju rezultata istraživanja u međunarodnim časopisima koji su indeksirani u SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, u časopisima koji nijesu indeksirani na ovim listama, kao i u izlaganju određenog broja radova na međunarodnim naučnim konferencijama i skupovima.

Pregledom naučno-istraživačke bibliografije konstatujem da je dr Jovović autor tri rada, objavljena u časopisima koji su indeksirani u SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, od kojih je jedan objavljen u časopisu koji je rangiran u prvih 25% časopisa (kategorija Q1), a ostala dva rada u časopisima koji su rangirani u prvih 50% časopisa (kategorija Q2). Dodatno, dr Jovović je prvi autor na poglavlju u monografiji, objavljene od strane renomiranog međunarodnog izdavača Springer Cham. Pored navedenog, dr Jovović je prvi autor na tri rada, objavljena u časopisima koji nijesu indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama (kategorija Q5). Koautor je udžbenika „Marketing“ (izdavača Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Podgorica), namijenjenog učenicima srednjih stručnih škola. Takođe, prvi je autor na radu koji je pripremljen za međunarodni naučni skup, u organizaciji Fakulteta za ekonomiju i

biznis u Beogradu, kao i rada koji je objavljen u Zborniku radova sa međunarodne konferencije održane u Zagrebu prošle godine.

Pored navedenog, konstatujem da je dr Jovović član uređivačkog odbora naučnog časopisa „Balkan economic review“, u izdanju Balkan Institute of Science and Innovation, Nica. Posebno bih istakla značajan angažman dr Jovovića u nacionalnim i međunarodnim naučno-istraživačkim projektima. Naime, dr Jovović je bio rukovodilac nacionalnog projekta „Procjena vrijednosti RF spektra iz opsega 700 Mhz, 3,6 Ghz i 26 Ghz u Crnoj Gori“, rađenog za potrebe Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma. Takođe, dr Jovović je rukovodio sa 2 međunarodna naučna projekta, koja se u dvogodišnjem trajanju izvode u saradnji sa međunarodnim partnerima.

U radu „Hidden Champions in Dynamically Changing Societies“, objavljenog kao poglavlje u međunarodnoj monografiji renomiranog izdavača Springer Cham, data je vrlo interesantna naučna analiza kompanija, tzv. „hidden champions“ u Crnoj Gori. Naime, unazad 30 godina njemački profesor Hermann Simon je, analizom njemačkog ekonomskog rasta, zaključio da njemački privredni giganti (proizvođači automobila ili kućnih aparata) nemaju dominantan udio u uvozu, već da su to mala i srednja preduzeća koja su uglavnom nepoznata široj javnosti, a lideri su na tržištima i tržišnim nišama. U vezi sa navedenim, autori naprijed navedenog rada, prepoznali su dvije crnogorske kompanije, „skriveni šampioni“. Obije kompanije su, u relativno kratkom periodu, ostvarile vodeću poziciju u konkurenciji sa kompanijama iz drugih zemalja u regionu. Identifikovanje poslovne ideje sa visokim tržišnim potencijalom i zasnovanost na potpunom razumijevanju potreba potencijalnih kupaca, bilo je od presudnog značaja za uspjeh ovih kompanija. Autori su ovim radom demonstrirali kako se jasnom vizijom osnivača, operacionalizovanom kroz dobro odabranu i implementiranu poslovnu strategiju, zasnovanu na diferencijaciji, može ostvariti značajan poslovni uspjeh u dinamičnom i turbulentnom okruženju, podložnom intenzivnim promjenama. Pri tome, autori ističu liderstvo, kao ključni elemenat tržišnog uspjeha, a diferencijaciju, odnosno razlikovanje od konkurencije, kao srž poslovne strategije. Primjena elemenata personalizacije i individualnog pristupa pokazali su se kao imperativ zahtjeva kupaca, dok optimizacija korišćenja svih elemenata marketing miksa predstavlja uslov dosljednog prilagodavanja i zadovoljavanja potreba svakog pojedinačnog kupca. Takođe, autori naglašavaju da organizaciona kultura, orijentisana na kupca, ukazuje na snagu ljudskih resursa u ovim kompanijama, pri čemu se zadovoljstvo i ulaganje u rast i razvoj zaposlenih percipira kao predušlov dobre usluge koju kupci očekuju. Dodatno, dobro razumijevanje lokalnog političkog i pravnog okvira predstavlja faktor jačanja tržišne pozicije kompanija, a obostrane koristi se manifestuju kroz povećanje javnih prihoda, obima izvoza i smanjenje uvozne zavisnosti, rast stope zapošljavanja, razvoj preduzetništva, jačanje društvene odgovornosti, promociju Crne Gore, itd. Bez obzira na razlike u poslovnim izazovima (jer pripadaju različitim sektorima), autori jasno primjećuju da su obije kompanije sjajni primjeri uspješne borbe sa zajedničkim izazovom, odnosno nedovoljnom prepoznatljivosti Crne Gore na međunarodnom tržištu. Zato ističu značajnu ulogu ovih kompanija u podizanju i jačanju imidža Crne Gore na međunarodnom planu. Rad je zaključen setom veoma korisnih preporuka kreatorima i nosiocima ekonomske politike, u cilju unapređenja poslovnog ambijenta, za oba sektora.

Rezultati istraživanja, prezentovani u radu „*Relation between job engagement, stress, and turnover intentions among public and private sector employees*“, dio si opsežnog istraživanja koje je do sada više puta rađeno u Crnoj Gori. Na osnovu definisanog predmeta i cilja istraživanja, dostupnih podataka, te pregleda relevantne literature, definisane se hipoteze koje su bile predmet testiranja kroz istraživanje koje je sprovedeno upotrebom anketne metode i upitnika koji je elektronski distribuiran potencijalnim korisnicima. Rezultati istraživanja, prezentovani u radu, ukazuju na statistički značajnu razliku između stavova zaposlenih u javnom i privatnom sektoru, po osnovu angažovanosti na poslu, stresa i fluktuacija zaposlenih. S tim u vezi, za oba sektora potvrđena je hipoteza o statistički značajnom efektu rada na nivo angažovanosti zaposlenih, stresa na poslu i intencije ka promjenama. Dodatno, rezultati istraživanja su potvrdili da je nivo radne angažovanosti veći među zaposlenima u javnom sektoru, dok zaposleni u privatnom sektoru pokazuju veći nivo stresa na poslu i iskazuju jaču intenciju ka promjeni organizacije. Rad je u zaključcima, u sažetoj formi, ponudio implikacije za menadžere, koje mogu imati krajnje pragmatičnu svrhu.

Rad pod naslovom „*Exploring the customer satisfaction of end users of banking services in montenegro, focusing on users of online banking services*“ objavljen je u Zborniku radova i prezentovan na međunarodnoj konferenciji „Building Resilient Society: National and Corporate Security“, održanoj u Zagrebu prošle godine. Ovaj rad je jedan u nizu radova dr Jovovića koji težište stavlja na potrebi ostvarivanja najvećeg mogućeg nivoa zadovoljstva kupaca, koje je istovremeno polazište i cilj, kako marketinga kao koncepta, tako i maketiške aktivnosti i ukupnog poslovanja. Zbog toga autori rada ističu očiglednu i snažnu okupiranost menadžment i marketing teorije i prakse konceptima satisfakcije kupaca, kao i njeno kontinuirano mjerenje i analizu. U vezi sa navedenim, ovaj rad je imao za cilj empirijsko utvrđivanje

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	16	36	52,9	127
2. PEDAGOŠKI RAD	23	77	24	104,5
UKUPNO			76,9	231,5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Pregledom naučno-istraživačkog i pedagoškog rada kandidata, postignutih naučnih rezultata, uz ispunjenost uslova propisanih Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, zaključujem da dr Milorad Jovović ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora Univerziteta Crne Gore. Kandidat je nesporno ostvario zavidne rezultate u pogledu naučno-istraživačkog i pedagoškog rada, te sa posebnim zadovoljstvom predlažem Vijeću Ekonomskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da **dr Milorada Jovovića izabere u zvanje redovni profesor** za oblasti Menadžment i marketing, na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Dr Jasmina Cetković, redovni prof.
Univerzitet Crne Gore,
Ekonomski fakultet

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Po Odluci Senata Univerziteta Crne Gore, br. 03-146/3 od 29.03.2023. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Menadžment i Marketing na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici. Konkurs je objavljen na sajtu Univerziteta Crne Gore 27.01.2023. godine. Na konkurs se prijavio jedan kandidat, dr Milorad Jovović. Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, podnosim Izvještaj za izbor u akademsko zvanje.

nivoa ukupnog zadovoljstva krajnjih korisnika bankarskih usluga u Crnoj Gori, a posebno nivoa zadovoljstva korisnika online bankarstva, u odnosu na korisnike koji na tradicionalan način koriste bankarske usluge. Rezultati predmetnog istraživanja mogu poslužiti kao dobra osnova za adekvatno razumijevanje i upravljanje zadovoljstvom klijenata, a posebno menadžerskim strukturama banaka kao srvisishodne operative smjernice u procesu rukovođenja. Istovremeno, otvaraju prostor za dublje analize i buduća istraživanja.

Na osnovu uvida i naprijed prezentovane analize naučno-istraživačkog rada kandidata, sa zadovoljstvom konstatujem da je dr Jovović postigao značajne rezultate u oblastima kojima se bavi i da po ovom osnovu ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje redovni profesor na Univerzitetu Crne Gore.

ANALIZA PEDAGOŠKOG RADA

Dr Jovović je u prethodnom periodu izvodio nastavu na disciplinama iz oblasti za koje je i raspisan konkurs. U svom pedagoškom radu koristi referentnu i savremenu domaću i inostranu literaturu. Od izbora u prethodno zvanje do danas, bio je mentor pet radova na master studijama, jednog rada na specijalističkim postdiplomskim studijama, kao i mentor 16 radova na osnovnim studijama. U dosadašnjem radu, kolega Jovović je pokazao visok nivo pedagoške osposobljenosti, što je i potvrđeno od strane Vijeća Ekonomskog fakulteta, koje je dr Jovoviću dodijelilo 5 bodova na ime pedagoške aktivnosti, kvaliteta pedagoškog rada, odnosno kvaliteta nastave.

Shodno iznijetom, pedagoški rad dr Jovovića ocjenjujem kao veoma uspješan, te može poslužiti mladim kolegama kao uzoran primjer kvalitetnog nastavnog rada i visoke profesionalne posvećenosti studentima.

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Pregledom priložene dokumentacije konstatujem da se prof. dr Jovović Milorad blagovremeno prijavio na raspisani konkurs i dostavio traženu dokumentaciju i potvrde. Prof. dr Milorad Jovović, rođen 18. januara 1966. godine na Cetinju, Ekonomski fakultet Univerziteta Veljko Vlahović u Titogradu završio je 1991. godine. Postdiplomске studije je završio na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu (smjer Marketing) odbranivši magistarsku tezu »Istraživanje potrošača u marketinškoj praksi crnogorskih preduzeća. Doktorsku disertaciju »Partnerski aranžmani u strategijskom marketingu«, odbranio je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici 2004. godine.

U zvanje docenta na predmetima: Strategijski marketing i Međunarodni marketing na Ekonomskom fakultetu u Podgorici dr Jovović je izabran 2005. godine. Kao vanredni profesor na Ekonomskom fakultetu u Podgorici za oblast Menadžment i marketing izabran je 2018. godine. Nakon toga perioda izvodi nastavu na predmetima: Organizaciono ponašanje, Marketing menadžment, Međunarodni marketing na Ekonomskom fakultetu i Dizajn i Marketing na Fakultetu likovnih umjetnosti Univerziteta Crne Gore. Govori, čita i piše engleski i italijanski jezik. Pored rada sa studentima, učestvovao je u izradi više projekata, koji su se odnosili na međunarodna naučna istraživanja, nacionalna istraživanja, primjenjena istraživanja i analize, organizaciju marketing aktivnosti kompanija itd.

Prof.dr Milorad Jovović je objavio je veći broj naučnih i stručnih radova u međunarodnim časopisima, a radove je

prezentirao i na međunarodnim konferencijama. U toku karijere dr Jovović se usavršavao i boravio na više univerziteta u Evropi i SAD.

Imajući prethodno u vidu, a saglasno Zakonu o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutu Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, može se konstatovati da kandidat dr Milorad Jovović, u pogledu stepena obrazovanja, ispunjava sve propisane uslove za izbor u najviše akademsko zvanje redovnog profesora na Univerzitetu Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Na osnovu detaljnog uvida u Klasifikacionu biografiju kandidata i priložene radove, može se nedvosmisleno zaključiti da je kandidat svoj naučno-istraživački rad usmjerio na oblasti za koje konkuriše. Naučnoistraživački rad prof.dr Jovovića u periodu nakon izbora u zvanje vanrednog profesora, obuhvata više naučnih istraživanja i radova, koji su objavljeni u referentnim međunarodnim časopisima koji imaju redovnu međunarodnu distribuciju i izlagani su na međunarodnim konferencijama.

Kao posebno interesantne, izdvojio bih neke od radova koji su rezultat istraživanja vezanih za sektor bankarskih usluga u Crnoj Gori i procese digitalizacije. U ovim radovima prof. dr Jovović se bavi pitanjima vezanim za ponašanje i istraživanje stepena zadovoljstva potrošača bankarskih usluga u Crnoj Gori i uloge i značaja digitalne ekonomije u zemljama u razvoju.

Rad: Jovovic, M., Backovic, T., Mijuskovic, M. (2022) "Exploring the customer satisfaction of end users of banking services in Montenegro, focusing on users of online banking services", prezentiran je na međunarodnoj konferenciji posvećenoj Ekonomskom i društvenom razvoju - 90th International Scientific Conference on Economic and Social Development - "Building Resilient Society: National and Corporate Security", Zagreb, i u cjelosti je objavljen u zborniku radova ove Konferencije (ISSN 1849-7535). Polazeći od značaja koji teorija i praksa marketinga i menadžmenta poklanjaju zadovoljstvu potrošača i potrebi njegovog stalnog mjerenja i analize, polazište rada je bilo da se empirijski izmjeri stepen sveukupnog zadovoljstva krajnjih korisnika bankarskih usluga u Crnoj Gori. Uzimajući u obzir sve veći značaj online bankarstva, kao i broja klijenata koji ih koriste, istraživanjem je utvrđeno i u kojoj mjeri klijenti bankarskih usluga koriste mogućnosti online bankarstva. Na osnovu ovako dobijenih podataka, otvoren je prostor za testiranje hipoteze o postojanju stistički značajne razlike između nivoa sveukupnog zadovoljstva online korisnika bankarskih usluga, u odnosu na one klijente koji bankarske usluge koriste isključivo na tradicionalan način. Rezultati istraživanja pokazali su da postoji relativno visok nivo zadovoljstva korisnika bankarskih usluga, mada su identifikovana značajna odstupanja među bankama, što bankama sa većim brojem nezadovoljstvih klijenata treba biti signal da se žurno moraju posvetiti rješavanju tog problema. Uz to, razlike su uočene i u pogledu broja korisnika online bankarstva između pojedinih banaka, a što je posledica njihovih poslovnih i komunikacionih strategija. Primjenom odgovarajućih statističkih metoda, zaključeno je da, kako na nivou bankarskog sistema, tako i na nivou svake pojedinačne banke ne postoji statistički značajna razlika u stepenu zadovoljstva između klijenata koji bankarske usluge koriste na tradicionalan način (offline) i onih koji koriste mogućnosti online bankarstva.

Zadovoljstvo potrošača je česta tema istraživanja prof. Jovovića. Ono je centralna tema i u radu: Jovović, M., Mišnić, N., Pejović, B., Mijušković, M. (2023) Customer Satisfaction and Switching Intentions of Banking Services End-Users in Montenegro, Vol 1, pp. 45-56, UDK 336.71(497.16) DOI: 10.2478/jcbtp-2023-0003, objavljenom u Journal of Central Banking Theory and practice, časopisu koji je kategorisan kao Q5 - međunarodni časopis koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama. U ovom radu, autori se bave istraživanjem veze zadovoljstva, odnosno nezadovoljstva potrošača u bankarskom sektoru u Crnoj Gori i njihove namjere da promjene banku. Cilj istraživanja je bio da se empirijski utvrdi u kojoj mjeri

namjera da se promjeni banka zavisi od zadovoljstva odnosno nezadovoljstva potrošača. Analizom rezultata istraživanja i njihovim poređenjem sa istraživanjem koje je autor obavio 2017.godine, izveden je čitav niz zaključaka vezanih za broj zadovoljstvih i nezadovoljstvih potrošača bankarskih usluga u Crnoj Gori i po pojedinim bankama, kao i broj potrošača koji namjeravaju da promjene banku. Statistička analiza rezultata je pokazala značajnu korelaciju između zadovoljstva, odnosno nezadovoljstva i namjere promjene banke, pri čemu niži nivo zadovoljstva (veće nezadovoljstvo) vodi većoj vjerovatnoći da će klijenti promijeniti banku. Na osnovu navedenih zaključaka date su preporuke menadžerima u bankama da veću pažnju posvete kontinuiranom praćenju, analizi i interpretaciji nazadovoljstva i namjere napuštanja banke. Oba navedena rada, kako sa aspekta korišćene metodologije, tako i sa aspekta prezentiranih rezultata i zaključaka mogu biti od koristi menadžerima u bankama u Crnoj Gori pri formulisanju poslovne, kao i strategije unapređenja odnosa sa potrošačima, a što bi omogućilo unapređenje njihove konkurentske pozicije.

Rad: Lazović V, Jovović M, Backović T, Djuričković T, Rondović B. (2022) Is Digital Economy a Good Samaritan to Developing Countries? 14(14):8471. <https://doi.org/10.3390/su14148471>, objavljen je u časopisu Sustainability, koji je svrstan u kategoriju Q2 - eminentni međunarodni časopis. Cilj ovog rada je da se testira koliko Digitalna Ekonomija (DE) može pomoći manje razvijenim zemljama da premoste ekonomski jaz. Da bi ostvarili ovaj cilj autori su poslali od hipoteze da DE ne može pomoći manje razvijenim zemljama. Ova hipoteza polazi od argumenta da je rast Društvenog Bruto Proizvoda (DBP) nije ekvivalentan rastu investicija u infrastrukturu DE, te da DE doprinosi porastu nejednakosti umjesto da vodi njihovom smanjenju. Ovaj paradoks je potvrđen primjenom SEM metodologije, kojom je utvrđen relativni značaj i uticaj svake komponente DE na ekonomski rast, u zemljama sa srednjim (MIC) i zemljama sa visokim (HIC) nivoom prihoda. Rezultati istraživanja su pokazali da su u MIC investicije u obrazovanje najznačajniji faktor uticaja na rast DBP, dok tu ulogu u HIC ima infrastruktura. U završnom dijelu studije date su smjernice vezane za razvoj javnih politika koje bi omogućile veći pozitivni uticaj DE na kreiranje pravednijeg i boljeg sistema i društva. Na kraju rada autori su identifikovali pravce i teme budućih istraživanja u ovoj oblasti.

Na osnovu uvida i analize naučno-istraživačkog rada kandidata, koje je dominantno orijentisano ka proučavanju pitanja i problema proizašlih iz teorije i prakse modernog menadžmenta i marketinga u domaćim i međunarodnim okvirima i koje je, kao takvo, dalo niz u teoriji i posebno u praksi upotrebljivih i veoma korisnih nalaza i zaključaka, konstatujem da je prof. dr Milorad Jovović postigao značajne rezultate u oblastima kojima se bavi. Dakle, sa aspekta naučno-istraživačkog rada, kolega Jovović ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje redovni profesor, a koji su predviđeni Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom UCG i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Prof. dr Jovović ima značajno pedagoško iskustvo. Na Ekonomskom fakultetu je počeo da radi 1992. godine kao asistent pripravnik i od tada je prošao kroz sva zvanja do zvanja vanrednog profesora. U prethodnom periodu je izvodio nastavu na disciplinama iz oblasti za koje je i raspisan konkurs. U svom pedagoškom radu koristi referentnu domaću i inostranu literaturu. Od izbora u prethodno zvanje do danas bio je mentor većeg broja radova na akademskim magistarskim i master studijama, specijalističkim postdiplomskim studijama, kao i mentor značajnog broja radova na dodiplomskim studijama. U dosadašnjem radu kolega Jovović je pokazao visok nivo pedagoške osposobljenosti, što je i potvrđeno od strane Vijeća Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, odlukom, br. 01/253 od 7.2.2023. godine, kojom je njegov dosadašnji pedagoški rad ocijenjen najvišom ocjenom. Shodno iznijetom, pedagoški rad dr Jovovića je ocijenjen kao veoma uspješan.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	16	36	52,9	127
2. PEDAGOŠKI RAD	23	77	24	104,5
UKUPNO			76,9	231,5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu iznijetih činjenica, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, konstatujem da kandidat prof. dr Milorad Jovović zadovoljava sve neophodne uslove za izbor u zvanje redovni profesor. S tim u vezi, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Vijeću Ekonomskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Milorada Jovovića **izabere u zvanje redovni profesor** za oblasti Menadžment i Marketing na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore

RECENZENT

Akademik dr Muris Čičić,
redovni profesor
Ekonomskog fakulteta
Univerziteta u Sarajevu

IZVEŠTAJ RECENZENTA

Na osnovu odluke Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-146/3 od 29.03.2023. godine imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkurnog materijala i pisanje izveštaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Menadžment i marketing na Ekonomskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore. Na konkurs se prijavio jedan kandidat, prof.dr Milorad Jovović, vanredni profesor Ekonomskog fakulteta, koji je dostavio potpunu dokumentaciju. Nakon analize dostavljenog materijala, podnosim izveštaj o ispunjenosti uslova za izbor u akademsko zvanje.

I OCENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Prof. dr Milorad Jovović je diplomirao na Ekonomskom fakultetu u Podgorici 1991. god. Magistrarski rad je odbranio 1996. god. na Ekonomskom fakultetu u Beogradu (smer *Marketing*). Magistrarska teza pod naslovom *Istraživanje potrošača u marketinškoj praksi crnogorskih preduzeća* proglašena je najboljim magistrarskim radom u navedenoj godini. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Partnerski aranžmani u stratejskom marketingu* kandidat je odbranio 2004. god. na Ekonomskom fakultetu u Podgorici. U toku karijere prof.dr Jovović je obavio više specijalizacija i stručnih usavršavanja na renomiranim univerzitetima i institucijama u Evropi i SAD. U periodu nakon izbora u zvanje vanrednog profesora dr Jovović je učestvovao u većem broju veoma značajnih naučno-istraživačkih projekata, od kojih bih posebno izdvojio međunarodni naučni projekat: "Hidden Champions in Rising Economies", koji je u toku, a zajednički ga sprovode CEEMAN - the International Association for Management Development in Dynamic Societies i Alliance of Management Development Associations in Rising Economies (rukovodilac Projekta za Crnu Goru), te nacionalne projekte »Valorizacija telekomunikacione infrastrukture u državnom vlasništvu« (Vlada CG, 2014., rukovodilac istraživačkog tima) i: »Procjena vrijednosti RF spektra iz opsega 700 Mhz, 3,6 Ghz i 26 Ghz u Crnoj Gori«, Ekonomski fakultet Podgorica za Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma, 2022. (rukovodilac Projekta). Pored toga, od novembra 2010. godine obavlja funkciju člana Savjeta Centralne banke Crne Gore, kroz koju je pratio dešavanja na ekonomskom planu i dao svoj doprinos kreiranju ekonomske politike Crne Gore. Prof.dr Milorad Jovović je od 2020.godine član Odbora urednika časopisa *Balkan economic review* koji izdaje Universite Cote d'Azur, France

- Balkan Institute of science and Inovation – Bisi od 2020.godine.

Od zaposlenja 1992. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici, kolega Jovović je izvodio nastavu na predmetima iz oblasti marketinga i menadžmenta na tom, kao i fakultetima Političkih nauka, Građevinskom fakultetu i Fakultetu Likovnih umetnosti Univerziteta Crne Gore. Autor je većeg broja naučnih i stručnih radova objavljenih u prestižnim međunarodnim časopisima i monografijama, a svoje radove je izlagao i na međunarodnim konferencijama.

Uvidom u uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, kao i uslove definisane Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, te na osnovu uvida u dostavljenu dokumentaciju kandidata, zaključujem da kandidat prof.dr Jovović ispunjava sve formalne i suštinske uslove, u pogledu stepena obrazovanja, za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora na Univerzitetu Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

O naučnoistraživačkom radu dr Milorada Jovovića, nakon poslednjeg izbora u zvanje, govore radovi objavljeni u međunarodnim časopisima i izlagani na međunarodnim konferencijama.

Za potrebe ovog izvještaja, saglasno Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, osvrću se a neke od njih, a koji tretiraju problematiku iz oblasti za koje konkuriše, kao i predmeta na kojima Kandidat izvodi nastavu.

Prvi od njih, **Jovović, M.**, Femić-Radosavović, B, Mišnić, N (2021). *Hidden Champions of Montenegro*. In: Braček Lalić, A., Purg, D. (eds) *Hidden Champions in Dynamically Changing Societies*. Springer, Cham.pp 295-311 https://doi.org/10.1007/978-3-030-65451-1_20, nastao je kao rezultat međunarodnog istraživanja i kao posebno poglavlje je objavljen od strane renomiranog međunarodnog izdavača: Springer, Switzerland 2021.godine. Cilj istraživanja je bio da se, uz korišćenje metodologije koju je razvio prof. Hermann Simonn u 22 zemlje identifikuju „Skriveni šampioni“, izuzetne kompanije male ili srednje veličine, a koje po tržišnom učešću zauzimaju prvo ili drugo mesto na globalnom ili tržištima Evrope, centralne ili istočne Evrope. Za prepoznate Skrivenne šampione je opisana priroda konkurentne prednosti, a identifikovane su i ključne lekcije koje su ove firme naučile na putu uspeha, kao i njihove razvojne potrebe u smislu menadžmenta, liderstva, finansija i regulatornog okvira. Ovo istraživanje je omogućilo ne samo poređenje sa drugim državama i kompanijama, već i osmišljavanje jasnih preporuka koje mogu pomoći kako menadžmentu kompanija, tako i bankama, javnoj upravi i poslovnim školama da unaprede sopstvenu tržišnu i društvenu korist, a što će sve voditi boljem pozicioniranju i većoj konkurentnosti na međunarodnom tržištu. Pri tome je korišćena relevantna savremena literatura i metodologija, a zaključci i preporuke ovom istraživanju daju poseban kvalitet.

Rad: Zahmani, Z., **Jovović, M.**, Redzepagić, S., & Sinićaková, M. (2021). *Substitution of anchor currency: challenges for trade between Iran and its major trading partners*. 27(4), 833-851. <https://doi.org/10.3846/tede.2021.14977>, objavljen je u časopisu *Technological and Economic Development of Economy*, koji je kategorisan kao Q1 - vodeći međunarodni časopis. Cilj ovog rada je bio da se istraži da li euro može predstavljati odgovarajuću zamenu za U.S. dolar kao sidro-valutu u Iranu i kako bi to uticalo na međunarodnu razmenu Irana. Istraživanje prikazano u radu je potvrdilo da bi korpa valuta koja je sačinjena od više valuta (euro,

U.S. dolar, juan, rublja) bila efikasnija od eura - jedne valute kao sidra. Takva promena bi mogla pozitivno doprineti smanjenju transakcionih troškova, diverzifikaciji spoljnog rizika, i porastu razmene sa zemljama iz Evropske monetarne unije. Ovaj rad je dao doprinos postojećoj literaturi, pre svega sveobuhvatnim metodološkim pristupom u identifikaciji odgovarajuće valute sidra. U ovom radu je došlo do izražaja istraživačko isustvo prof. Jovovića, koji se sličnom problematikom bavio i u radu Djuraskovic, J., Radonjic, M., Radovic, M., A Djurovic, **Jovović, M.** (2019) The key macroeconomic determinants of GDP growth: The case of the dollarized economy in Montenegro. Vol 18, No 3 (48), pp 54-66, ISSN 1648 – 4460, objavljenom u časopisu Transformations in Business & Economics iz kategorije Q2 - eminentnom međunarodnom časopisu. Cilj ovog rada je da se odrede najznačajnije makroekonomske varijable koje utiču na stvaranje društvenog bruto proizvoda (DBP) u Crnoj Gori, kao zemlji koja je unilaterarno odlučila da koristi euro. Rezultati ove studije su pokazali da je DBP iz prethodnog perioda najbolje objašnjava kretanje DBP, što je potvrdilo teorijske pretpostavke o DBP kao autoregresivnom procesu. Uz to, utvrđeno je da deficit tekućeg računa, strane direktne investicije, stopa nezaposlenosti i prosečna plata predstavljaju statistički značajne varijable koji sa određenim zaostajanjem utiču na DBP. Iz ovog kratkog prikaza može se zaključiti da dva navedena rada tretiraju međunarodnu trgovinu u svetlu međunarodnih finansija, kao i njihove posledice po ekonomiju pojedinih zemalja i kompanija u njima, a što predstavlja još jedno od polja interesovanja prof. Jovovića. Ove izdvojene radove karakteriše aktuelnost problematike i teorijsko-metodološka kompetentnost autora. Naučnoistraživačka zrelost Kandidata vidljiva je i kroz analitičnost u diskusiji i oštroumnost i jasnost prilikom donošenja zaključaka i preporuka. Na osnovu uvida i analize naučno-istraživačkog rada kandidata, konstatujem da je prof.dr Jovović postigao značajne rezultate u oblastima kojima se bavi, koji i u teorijskom i u praktičnom pogledu imaju značajnu upotrebnu vrednost, tako da i po ovom osnovu prof.dr Jovović ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje redovni profesor na Univerzitetu Crne Gore.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

Na osnovu dostavljene dokumentacije u tabeli je prikazan zbirni pregled ukupnog broja bodova.

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	16	36	52,9	127
2. PEDAGOŠKI RAD	23	77	24	104,5
UKUPNO			76,9	231,5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Analizom i ocenom naučnoistraživačkih i pedagoških kvaliteta prof. dr Milorada Jovovića zaključujem da kandidat ispunjava sve neophodne uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore, kao i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, za izbor u zvanje redovnog profesora.

Na osnovu prethodnih konstatacija sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da prof. dr Milorada Jovovića **izabere u zvanje redovnog profesora** za oblast: *Menadžment i Marketing* na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici.

RECENZENT

Prof. dr Branko Rakita,
redovni profesor u penziji
Ekonomski Fakultet u Beogradu

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

U periodu od započinjanja pedagoškog rada, dr Milorad Jovović je stekao značajno iskustvo u radu sa studentima. Radni odnos je 1992. god zasnovao na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, kada je izabran za asistenta pripravnika na predmetu *Marketing*. Za asistenta na predmetu *Marketing* je izabran 1998. god. Od izbora u zvanje docenta 2005. god izvodio je nastavu na predmetima: *Strategijski marketing*, *Međunarodni marketing*, *Organizaciono ponašanje* na Ekonomskom fakultetu, *Politički marketing* na Fakultetu političkih nauka, *Marketing u građevinarstvu* na Građevinskom fakultetu. Pored toga, izvodio je nastavu iz predmeta *Marketing* u građevinarstvu na postdiplomskim specijalističkim studijama na Građevinskom fakultetu u Podgorici i *Marketing* i *Razumevanje potrošača* na postdiplomskim specijalističkim studijama na Fakultetu Likovnih umetnosti na Cetinju, kao i iz *Organizacionog ponašanja*, *Međunarodnog marketinga* i *Tržišnog komuniciranja* na primenjenim studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju. Od izbora u zvanje vanrednog profesora 2018 godine, izvodi nastavu na predmetima *Organizaciono ponašanje* i *Međunarodni marketing* na akademskim i primenjenim studijama Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crna Gore, na predmetu *Dizajn i marketing* na Fakultetu likovnih umetnosti Univerziteta Crna Gore, kao i na predmetima *Međunarodni marketing* i *Marketing menadžment* na postdiplomskim akademskim studijama Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crna Gore. Dr Jovović je, kao mentor, učestvovao u izradi velikog broja diplomskih radova na studijama menadžmenta i akademskim studijama a bio je i više puta mentor u izradi magistarskih i master radova. Od decembra 2006. godine do novembra 2012. godine prof.dr Milorad Jovović je bio dekan Ekonomskog fakulteta.

Navedeno govori u prilog visokog nivoa pedagoške osposobljenosti prof.dr Milorada Jovovića, a što je potvrđeno Odlukom Veća Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, br. 01/253 od 7.2.2023. godine, kojom je njegov dosadašnji pedagoški rad ocenjen najvišom ocenom. Stoga je neupitno da, u pogledu pedagoške osposobljenosti, dr Jovović ispunjava uslove za izbor u najviše akademsko zvanje.

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Anglistika – Prevodilaštvo i Engleski jezik** (za grupu predmeta: Akademsko pisanje na master studijama na SP za engleski jezik i književnost; Jezik, kultura, prevodenje na osnovnim studijama SP za engleski jezik i književnost; Engleski jezik struke na osnovnim studijama na Pravnom fakultetu; Strani jezik – engleski na osnovnim studijama na Ekonomskom fakultetu) na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 27. 1. 2023. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR PETAR BOŽOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

LIČNI I PODACI O OBRAZOVANJU

Rođen sam 30.06.1985.g. u Podgorici gdje živim sa suprugom Dolores i sinom Aleksandrom. Osnovnu školu i Filološku gimnaziju

»Slobodan Škerović« završio sam u Podgorici. Na Filološkom (tadašnjem Filozofskom) fakultetu u Nikšiću završio sam osnovne akademske studije na SP za engleski jezik i književnost sa prosjekom 9,65, specijalističke studije završio sam na istom SP sa prosjekom 9,15. Postdiplomske magistarske studije upisao sam studijske 2008/2009. a završio 17.11.2011. na studijskom programu Engleski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Nikšiću (smjer: Nauka o jeziku) sa prosjekom 9,67. Zvanje magistra lingvističkih nauka stekao sam odbranivši magistarsku tezu pod nazivom *English Bible Translations: Chronology and Comparative Analysis*. Magistarska teza nastala je pod mentorstvo prof. dr Radmile B. Šević sa Univerziteta u Novom Sadu, interdisciplinarna je i pripada oblasti istorije engleskog jezika i prevodilaštva. Doktorske studije upisao sam studijske 2013/14. godine na Filološkom fakultetu u Nikšiću na SP za engleski jezik i književnost (smjer: Nauka o jeziku) a završio 04.10.2019. odbranivši doktorsku tezu *Audiovizuelno prevođenje i elementi kulture: korpusna analiza transfera sa studijom recepcije u Crnoj Gori*. Doktorska teza je izrađena pod mentorstvom prof. dr Vojka Gorjanca sa Univerziteta u Ljubljani, interdisciplinarna je i pripada oblasti prevodilaštva i korpusne lingvistike.

OBUKE I USAVRŠAVANJA

Tokom svojih studija, boravio sam na više univerziteta u zemlji, regionu i inostranstvu i učestvovao u više projekata u cilju usavršavanja. Kao član Počasnog međunarodnog udruženja za izučavanje engleskog jezika *Sigma Tau Delta* (Sigma Tau Delta English Honor Society, SAD), tokom 2007.g. boravio sam na Veslijan Illinois Univerzitetu, SAD. U okviru programa TRAIN Univerziteta Crne Gore koji je organizovan uz podršku fondacije King Baudouin iz Brisela, tokom 2015/16. pohađao sam šest obuka iz oblasti metodologije naučnoistraživačkog rada i upravljama projektima EU: *Project Management, Methodology of Scientific Research (Module I), Methodology of Scientific Research (Module II), Methodology of Scientific Research in Social Sciences, Methodology of Generic Research i Methodology of Scientific Research (Module III)*. Dvostruki sam stipendista projekta ReLDI (Regional Linguistic Data Initiative) koji je organizovan u sklopu programa SCOPES Švajcarske fondacije za nauku, u okviru kog sam u junu 2016. učestvovao u obuci *Empirijski podaci u istraživanjima jezika: resursi i metode*, te u januaru 2017. u obuci *Analiza podataka u istraživanjima jezika* na Filološkom fakultetu u Beogradu. U okviru Erasmus+ projekta CoLAB u maju/junu 2018. boravio sam na Humboltovom Univerzitetu u Berlinu u cilju stručnog usavršavanja iz oblasti korpusne lingvistike. Učestvovao sam i u obuci *Od teksta do brojki: Uvod u statističku analizu jezičkih podataka* koja je organizovana u junu 2018. na Filološkom fakultetu u Nikšiću, čiji sam bio i koorganizator.

Nakon završetka studija, pohađao sam obuku iz korpusne lingvistike koju je organizovao Jožef Stefan Institut iz Ljubljane u okviru projekta CLASSLA (Common Language Resources and Technology Infrastructure, maj 2020.). U okviru Erasmus+ projekta ReFLAME (Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro) pohađao sam sljedeće obuke: *From texts to handouts and textbooks: Developing teaching materials for LSP* (jun/jul 2020.), *From foreign language teaching methodology to syllabus design* (septembar 2020.), *Blended language learning: best practices and new perspectives* (april 2021.), *The process of construction of valid FL tests: Specifications, methodologies, and techniques* (novembar 2021.), *Teaching students with disabilities* (mart 2022.). U organizaciji ReLDI Centra za jezičke podatke, pohađao sam specijalizovanu obuku iz oblasti prevođenja *Prevođenje uz pomoć računarskih tehnologija (CAT tools)* (novembar 2021.).

Reference i fokus mog naučnoistraživačkog, pedagoškog (nastavnog) i stručnog rada su iz obje oblasti tražene konkursom (Anglistika – Prevodilaštvo i Engleski jezik) i kratko ih predstavljam u narativnom dijelu pomenutim redoslijedom.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD I PROJEKTNE AKTIVNOSTI

Kada je riječ o naučnoistraživačkom radu, kao samostalni autor objavio sam više radova u časopisima indeksiranim u vodećim svjetskim bazama, učestvovao sam u više projekata, izlagao na više naučnih skupova, član sam uređivačkog odbora naučnog časopisa i angažovan kao recenzent. U nastavku navodim neke od pojedinosti. Rad pod nazivom »How are metaphors rendered in legal translation: A corpus-based study of the European Court of Human Rights

judgments« objavljen je u časopisu *The Journal of Specialised Translation* koji je indeksiran u SSCI i AHCI bazi, pripada kategoriji Q1 i iz oblasti je prevodilaštva. Rad pod nazivom »Anglophone culture through the Western Balkan lens: a corpus-based study on the strategies used for rendering extralinguistic elements of culture in Montenegrin subtitling« objavljen je 2021. u časopisu *Círculo de Lingüística Aplicada a la Comunicación* koji je indeksiran u SSCI i AHCI bazi, pripada kategoriji Q2, a rad je iz oblasti korpusne lingvistike i prevodilaštva. Rad pod nazivom »How should culture be rendered in subtitling and dubbing? A reception study on preferences and attitudes of end-users« objavljen je 2019. u časopisu *Babel – International Journal of Translation* koji je indeksiran u SSCI i AHCI bazi, a pripada kategoriji Q2 i iz oblasti je prevodilaštva. Radovi pod nazivom »Language for Specific Purposes in Academia vs. Labour Market Needs: The Trends and Perspectives in Montenegro« i »Korpusna lingvistika i jezički resursi: potencijal, stanje i perspektive u savremenoj crnogorskoj lingvistici« objavljeni su 2022. i 2020. u časopisu *Folia Linguistica et Litteraria* koji je indeksiran u Scopus i ESCI bazi i iz oblasti su engleskog jezika struke i korpusne lingvistike. U saradnji sa istraživačima sa Univerziteta u Ljubljani, Upsala Univerziteta iz Švedske i Univerziteta u Zagrebu kreirao sam prvi digitalni englesko-crnogorski paralelni jezički korpus sa morfosintaktskičkom anotacijom koji sam predstavio na konferenciji *Language Technologies & Digital Humanities* koja je održana na Univerzitetu u Ljubljani u septembru 2018. a rad pod nazivom »Opus-MontenegrinSubs 1.0: First electronic corpus of the Montenegrin language« objavljen je u cjelosti u zborniku. Ovaj resurs je postavljen na više vodećih svjetskih platformi sa naprednim algoritmima za lingvistička i translatoška istraživanja poput SketchEngine-a i clarin.si. Pored Slovenije, svoje radove sam izlagao i na anglističkim konferencijama u Indiji, SAD i Crnoj Gori.

Član sam užeg tima koji je učestvovao u pisanju, a sada i u implementaciji, CBHE Erasmus+ projekta ReFLAME kojim koordinira Filološki fakultet u okviru kog sam zadužen za više radnih paketa i zadataka. Cilj projekta je reformisanje nastavnih programa engleskog i drugih jezika struke koji se izučavaju na univerzitetima u Crnoj Gori. Angažovan sam na implementaciji Erasmus+ projekta IESP (Fostering Internationalization at Montenegrin HEIs through Efficient Strategic Planning) čiji je cilj jačanje kapaciteta na univerzitetima u Crnoj Gori u cilju povećanja vidljivosti i internacionalizacije, a kojim je koordinirao rektorat Univerziteta Crne Gore. U okviru projekta angažovan sam na držanju nastave akademskog engleskog jezika za akademsko osoblje Univerziteta Crne Gore. Bio sam angažovan na implementaciji TEMPUS projekta SEEPALS (South East Europe Project for the Advancement of Language Studies) čiji je cilj bio unapređenje studija stranih jezika, književnosti i prevodilaštva na univerzitetima u regionu, a kojim je koordinirao Filološki fakultet. U okviru tog projekta, angažovan sam kao predavač iz oblasti prevodilaštva. Angažovan sam na projektu *Encyclopedia of Slavic Languages and Linguistics*, projekat izrade trenutno najveće enciklopedije slovenskih jezika i lingvistika renomirane izdavačke kuće Brill i na Horizon 2020 projektu *Elexis – European Lexicographic Infrastructure* za koji sam predstavnik ispred Filološkog fakulteta.

PODACI O RADNOM MJESTU

Kada je riječ o pedagoškom (nastavničkom) iskustvu, angažovan sam na izvođenju nastave na Univerzitetu Crne Gore i na Univerzitetu za strance u Perudi, a u okviru Erasmus+ programa mobinosti nastavnog osoblja držao sam predavanja na Institutu za primjenjenu lingvistiku Univerziteta u Varšavi i Filozofskom fakultetu Univerziteta u Osijeku.

Na Filološkom (nekadašnjem Filozofskom) fakultetu Univerziteta Crne Gore angažovan sam u kontinuitetu od 2008. godine. Najprije sam u periodu od 2008-2013. bio angažovan kao honorarni saradnik, a od 2013. godine zasnivam radni odnos u zvanju saradnika u nastavi koji još uvijek traje. Tokom ovog angažmana, dominantno sam izvodio nastavu na stručnim predmetima na matičnom studijskom programu za engleski jezik i književnost, a angažovan sam i na vanmatičnim studijskim programima. Na SP za engleski jezik i književnost, na osnovnim studijama izvodio sam nastavu na sljedećim predmetima: *Savremeni engleski jezik 1 i 2, Savremeni engleski jezik 3 i 4, Jezik, kultura, prevođenje*; na specijalističkim studijama na nastavno-pedagoškom smjeru: *Engleski jezik 1 i Engleski jezik 2* i smjeru za književno prevođenje: *Jezik struke 1, Jezik struke 2, Prevođenje književnih tekstova 2, Teorija prevođenja 2*; na master studijama: *Savremeni*

engleski jezik 7 i Savremeni engleski jezik 8, Akademsko pisanje, Prevođenje tekstova iz pravne struke. Na vanmatičnim studijskim programima angažovan sam na sljedećim studijskim programima: Pravni fakultet (*Engleski jezik struke*); Ekonomski fakultet: SP ekonomija (*Strani jezik-engleski*), SP menadžment (*Poslovni strani jezik-engleski*); Filozofski fakultet: SP za geografiju (*Engleski jezik 1 i 2*), SP za obrazovanje učitelja na albanskom jeziku (*Engleski jezik 1 i Engleski jezik 2*); Prirodno-matematički fakultet: SP fizika (*Engleski jezik 1 i Engleski jezik 2*), SP matematika i SP matematika i računarske nauke (*Engleski jezik 1 i Engleski jezik 2*).

Na Univerzitetu za strance u Perudi izvodio sam nastavu na predmetu *Akademski engleski jezik* na Departmanu za društvene i humanističke nauke (akademska 2021/22.). U okviru Erasmus+ programa mobilnosti nastavnog osoblja predavao sam na sljedećim univerzitetima u EU: Univerzitet u Varšavi, Institut za primijenjenu lingvistiku, na osnovnim i master studijama Odsjeka za prevodilaštvo (novembar/decembar 2016.), Univerzitet u Osijeku, Filozofski fakultet, na osnovnim i master studijama Odsjeka za engleski jezik i književnost (maj 2018.). Predavač sam na kursu engleskog jezika pravne struke u okviru ljetnje škole koja je organizovana u sklopu Erasmus+ projekta ReFLAME na Univerzitetu Crne Gore.

Ostale stručne aktivnosti

Kada je riječ o ostalim stručnim aktivnostima, član sam uređivačkog odbora međunarodnog naučnog časopisa *Translatologia – Journal of TRANSLATION Studies and TRANSCultural Communication* u izdanju Univerziteta u Mariboru koji publikuje naučne radove iz oblasti prevodilaštva, interkulturalne komunikacije i terminologije i recenzent za naučni

časopis *Folia Linguistica et Litteraria* za radove iz oblasti anglistike i korpusne lingvistike i časopis *The AALITRA Review – the online journal of the Australian Association for Literary Translation* koji publikuje radove iz oblasti prevodilaštva. Jedan sam od urednika posebnog izdanja časopisa *Folia Linguistica et Litteraria* koji je posvećen jeziku struke. Koautor sam udžbenika za engleski jezik za filološke studije i autor udžbenika za engleski jezik pravne struke koji je izrađen u okviru projekta ReFLAME. Oba udžbenika prošla su recenziju od strane eksperata sa EU univerziteta i izlaze iz štampe 2023. godine a već se u digitalnom izdanju koriste u nastavi na Univerzitetu Crne Gore. Korednik sam stručne publikacije *From texts to handouts and textbooks: Developing teaching materials for LSP* i član organizacionog odbora međunarodne konferencije *Strani jezici struke: trendovi i perspektive* organizovane u okviru Erasmus+ projekta ReFLAME u septembru 2021. u Budvi. Bio sa sekretar SP za engleski jezik i književnost za 2020/21, i sekretar naučnog časopisa *Folia Linguistica et Litteraria* za 2012/13.

Član sam Počasnog međunarodnog društva za izučavanje engleskog jezika i književnosti *Sigma, Tau, Delta* (Sigma Tau Delta English Honor Society, SAD), Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore. Aktivno se bavim stručnim prevodjenjem (simultanim, konsekutivnim i pismenim) za brojne crnogorske i međunarodne institucije poput Svjetske zdravstvene organizacije, UNICEF, UNDP, UNESCO, GIZ, Norwegian People Aid, EC's TAIEX, European Monitoring Center for Drugs and Drug Addiction, International Institute for Democracy and Electoral Assistance, The Nature Conservancy, WWF Adria, Institut Robert Koch iz Berlina, DRI, brojna ministarstva itd. Više prevoda književnih tekstova su objavljeni u zemlji i inostranstvu.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNOISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1.NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Božović, Petar. 2013. "Unfaithful Beauty or Faithful Monster: Insights from the English Bible Translations." U <i>Re/Constructing Meaning: Acquiring Mastery in Translation Studies</i> , ur. Marija Krivokapić Knežević, Aleksandra Banjević, Aleksandra Saržoska, Faculty of Philosophy Nikšić, Faculty of Philology "Blaže Koneski", Skoplje, 181-196. ISBN 978-608-234-019-7. (Tempus SEEPALS project)	6	6
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Božović, Petar. 2022. "How are metaphors rendered in legal translation: A corpus-based study on the European Court of Human Rights judgments." U <i>The Journal of Specialised Translation</i> , vol. 38, 277-297. https://www.jostrans.org/issue38/art_bozovic.php	15	15
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Božović, Petar. 2021. "Anglophone culture through the Western Balkan lens: A corpus-based study on the strategies used for rendering extralinguistic elements of culture in Montenegrin subtitling". U <i>Círculo de Lingüística Aplicada a la Comunicación</i> , vol. 85, 9-19. https://doi.org/10.5209/clac.73536	12	12
2.	Božović, Petar. 2019. "How should culture be rendered in subtitling and dubbing: A reception study of preferences and attitudes of end-users." U <i>Babel – International Journal of Translation</i> , vol .65 (1), 81-95. https://doi.org/10.1075/babel.00082.boz	12	12
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Božović, Petar, Deja Piletić & Igor Lakić. 2022. "Language for Specific Purposes in Academia vs. Labour Market Needs: The Trends and Perspectives in Montenegro." U <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> , vol. 42, 31-44. DOI: 10.31902/fl.42.2022.3. Indeksiran u: Scopus-u, ESCI.	4	4
2.	Božović, Petar. 2020. "Korpusna lingvistika i jezički resursi: potencijal, stanje i perspektive u savremenoj crnogorskoj lingvistici." U <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> , vol.32, 239-259. DOI: 10.31902/fl.32.2020.12. Indeksiran u: Scopus-u, ESCI.	4	4
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			

K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Božović, Petar , Tomaž Erjavac, Jorg Tiedemann, Nikola Ljubešić, Vojko Gorjanc. 2018. "Opus-MontenegrinSubs 1.0: First electronic corpus of the Montenegrin language." U <i>Proceedings of the conference on Language Technologies and Digital Humanities</i> . Ljubljana: Ljubljana University Press. 24-29. ISBN: 978-961-06-0111-1. http://www.sdit.si/wp/dogodki/konference/jtdh-2018/	2	2
2.	Božović, Petar . 2014. "Translation and Language Change". U <i>Book of Proceedings of the 4th International Conference on Humanities and Social Sciences</i> (eds. B. Savaneli, M. Krivokapic, M. Pikhart). Rome: Sapienza University/ Faculty of Philosophy, University of Montenegro. 289-295. ISBN: 978-88-909163-01-0.	2	2
3.	Božović, Petar . 2012. "Typologies of Equivalence as Exemplified in Bible Translations". U <i>Coalescence</i> ur. Abhijit Debnath i Tariq Khan. Bangalore: Mudranik Technologies Pvt. Ltd. ISBN 978-81-921178-4-3.	2	2
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Božović, Petar , Deja Piletić, Igor Lakić. 2021. "LSP in Academia vs. Labour Market Needs: The Trends and Perspectives in Montenegro". U <i>Language for Specific Purposes: Trends and Perspectives</i> (book of abstracts). University of Montenegro. https://www.reflame.ucg.ac.me/dokumenta/knjiga_REFLAME_online.pdf	0.5	0.5
Stručne monografije i knjige			
S4 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Božović, Petar . 2020. "English for the Legal Profession." U <i>From texts to handouts and textbooks: Developing teaching materials for LSP</i> , ur. Milica Vuković Stamatović i Petar Božović. From texts to handouts and textbooks: Developing teaching materials for LSP. compiled and edited within the Erasmus+ Re-FLAME project, pp. 7-24. https://www.reflame.ucg.ac.me/IMAGE/Zbornik%20radova.pdf	1	1
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Gostujući urednik posebnog izdanja časopisa <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> (Scopus, ESCI) br. 42 koji je posvećen jeziku struke http://www.folia.ucg.ac.me/arhiva42.html	2	2
2.	<i>Folia Linguistica et Litteraria</i> , Faculty of Philology, Nikšić, recenzirao osam radova	0.5*8	4
3.	<i>The AALITRA Review – the online journal of the Australian Association for Literary Translation</i> , recenzija jednog rada	0.5	0.5
Ostala stručna djelatnost			
Inovativna djelatnost			
I3 Novi proizvod, tehnologija, software ili hardware, pripremljeni za domaće ili inostrano tržište, rješenje problema recenzirano i prihvaćeno na nacionalnom ili međunarodnom nivou (uz dokaz)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Božović, Petar ; Erjavac, Tomaž; Tiedemann, Jörg; Ljubešić, Nikola and Gorjanc, Vojko. 2018. <i>English-Montenegrin parallel corpus of subtitles Opus-MontenegrinSubs 1.0, Slovenian language resource repository CLARIN.SI</i> . https://www.clarin.si/repository/xmlui/handle/11356/1176 . Prvi morfosintaksički anotirani elektronski paralelni englesko-crnogorski digitalni jezički resurs (korpus) koji je objavljen i postavljen na vodećim svjetskim platformama (SketchEngine, clarin.si) sa algoritimima za napredna lingvistička i translatološka istraživanja.	6	6
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Erasmus+ Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro (ReFLAME) – CBHE 609778, 2019–2022, kojim koordinira Filološki fakultet, Univerziteta Crne Gore. Član sam užeg projektnog tima (kopija ugovora dostavljena). Učestovao sam i u pisanju projektne dokumentacije – odlukom Univerziteta br. 01/0-359 uži projekti tim nagrađen je za uspješno apliciranje sa međunarodnim projektom Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro (Re-FLAME) po Erasmus+ pozivu 2019, br. Projektne dokumentacije 609778-EPP-1-2019-1-ME-EPPKA2-CBHE-JP.	4	4
2.	Erasmus+ CBHE PROJECT Fostering Internationalization at Montenegrin HEIs through Efficient Strategic Planning – IESP, Project no. 609675-EPP1-2019-1-ME-EPPKA2-CBHE-SP, 2019–2021, kojim je koordinirao Rektorat UCG (kopija ugovora dostavljena). Angažovana realizaciji projektnih aktivnosti koje se tiču obuke akademskog osoblja UCG-a.	4	4
3.	<i>Encyclopedia of Slavic Languages and Linguistics</i> https://brill.com/view/db/eslo	4	4
4.	Horizon 2020 Project, Elexis – European Lexicographic Infrastructure, Grant no. 731015. https://elex.is/portfolio-item/fophil-uom/	4	4

5.	European network for web-centered linguistic data science COST Action CA18209	4	2
6.	Tempus Joint project - Governance Reform, <i>South East Europe Project for the Advancement of Language Studies (SEEPALS)</i> , Project no. 511116-TEMPUS-1-2010-1-XM-TEMPUS-JPCR, 2010-2013. Angažovan na izvođenju projektnih aktivnosti u okviru ljetnje škole.	4	2
7.	<i>Regional Linguistic Data Initiative (ReLDI)</i> – međunarodni institucionalni projekat koji je organizovan u partnerstvu istraživačkih centara za lingvistiku iz Švajcarske, Hrvatske i Srbije pod pokroviteljstvom Švajcarske fondacije za nauku u okviru programa SCOPES. Učestvovao sam na tri seminara: “Empirijski podaci u istraživanjima jezika: resursi i metode” 2-5 juna 2016, “Analiza podataka u istraživanjima jezika” 26-29 januara 2017.	4	4
8.	U realizaciji programa TRAIN Univerziteta Crne Gore, uz podršku fondacije King Baudouin iz Brisela i saradnji sa partnerima Univerzitet u Beogradu, Univerzitet u Novom Sadu i Univerzitet u Sarajevu, a sa ciljem razvijanja, implementiranja i evaluiranja programa treninga profesionalnog razvoja akademskog osoblja, usmjerenog na buduće profesore i saradnike u nastavi, pohađao sam šest modula posvećenih metodologiji naučnoistraživačkog rada (2015/2016; dostavljen sertifikat o učešću): <ul style="list-style-type: none"> • Project Management • Methodology of Scientific Research (Module I) • Methodology of Scientific Research (Module II) • Methodology of Scientific Research in Social Sciences • Methodology of Generic Research • Methodology of Scientific Research (Module III) https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1024/objava/25-train	4	4
9.	CLASSLA Clarin Knowledge Centre for South Slavic Languages – obuka u oblasti digitalnih jezičkih resursa	4	2
19 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Nacionalni projekat Ministarstva nauke MusiH, 2019-2021.	2	1
Ostala stručna djelatnost			
1.	Član uređivačkog odbora međunarodnog naučnog časopisa <i>Translatologia – Journal of TRANslation Studies and TRANscultural Communication</i> u izdanju Univerziteta u Mariboru	2	2
2.	Sekretar SP za engleski jezik i književnost (2020/21)	1	1
3.	Sekretar naučnog časopisa <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> (2012/13)	1	1
4.	Koorganizator seminara <i>Od teksta do brojki: uvod u statističku analizu jezičkih podataka</i> , Filološki fakultet, 28-30 jun 2018. Link: https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1247/objava/27863-od-teksta-do-brojki-uvod-u-statisticku-analizu-jezičkih-podataka	1	1
5.	Koorganizator radionice iz korpusne lingvistike na Filološkom fakultetu u martu 2020.	1	1
6.	Član organizacionog odbora konferencije <i>Language for Specific Purposes: Trends and Perspectives</i> u okviru Erasmus+ projekta ReFLAME	1	1
7.	Član Počasnog međunarodnog društva za izučavanje engleskog jezika Sigma Tau Delta (SAD)	1	1
8.	Član <i>Društva za primjenjenu lingvistiku Crne Gore</i>	0.5	0.5
9.	Marija Knežević i Petar Božović (ur.), <i>Kanadski pejzaži</i> , ITP Kolo: Nikšić, 2008.	1	0.5
10.	Publikovani prevodi: <ul style="list-style-type: none"> • Salman Raždi, <i>Dobar savjet zlata vrijedi</i>, u: Tariq Khan (ed.), <i>Translation Today</i>, vol.: 10/2, Central Institute of Indian Languages: Mysore, 2016. • Elis Voker, <i>Zar se zločin zbilja ne isplati?</i> u: Aleksandra Nikčević Batričević (ur.), <i>Ključanje i druge price o divljim ženama</i>, OKF: Cetinje, 2017. • Mohan Takuri, <i>Post Scriptum</i>, u: <i>Ars – časopis za književnost, kulturu i društvena pitanja</i>, vol.: 1-2/16, OKF: Cetinje; • Džavaharlal Nehru, <i>Sastanak sa sudbinom</i>, objavljeno u: <i>Ars – časopis za književnost, kulturu i društvena pitanja</i>, vol.: 5-6/15, OKF: Cetinje; • Sadat Hasan Manto, <i>Toba Tek Sing</i>, objavljeno u: <i>Ars – časopis za književnost, kulturu i društvena pitanja</i>, vol.: 1-2/15, OKF: Cetinje; • Elis Voker, <i>1955</i>, Aleksandra Nikčević Batričević (ur.), <i>Sonijev bluz i druge price – antologija savremeni američke kratke priče</i>, CDNK, Podgorica, 2012. • Mojra Haslit, <i>Marksističke književne torije: politika književnosti</i>, objavljeno u: Aleksandra Nikčević Batričević (ur.), <i>Theoria, poiesis, praxis – savremena književnoteorijska misao 1</i>, OKF: Cetinje, 2012. • D.H.Lorens, <i>Stvari</i>, in: Marija Knežević and Aleksandra Nikčević Batričević. (ur.), <i>Tijelo duge</i>, Faculty of Philosophy: Nikšić, 2011. 	0.5*8	4
11.	Uspješno završene sljedeće obuke u okviru CBHE projekta ReFLAME1: <ul style="list-style-type: none"> • From Texts to Handouts and Textbooks: Developing Teaching Materials for LSP (29. 6. 2020–21. 7. 2020), https://www.reflame.ucg.ac.me/dokumenta/Seminar%20program.pdf • From Foreign Language Teaching Methodology to Syllabus Design (21. 9. 2020–2. 10. 2020), https://www.reflame.ucg.ac.me/dokumenta/September%20course%20Schedule.pdf • Blended Language Learning: Best Practices and New Perspectives (12. 4. 2021–23. 4. 2021), https://www.reflame.ucg.ac.me/images/gallery_9/Obavjestenje%20ReFLAME%203.pdf • Teaching Students with Disabilities (14-18.3.2022) https://www.reflame.ucg.ac.me/dokumenta/Draft%20Schedule%20March%2014th%20-18th.pdf 	4	4
12.	Obuka iz oblasti korpusne lingvistike na Univerzitetu Humbolt u Berlinu, jun 2018.	2	2

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Udžbenici			
P2 Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Božović, Petar. (u štampi). <i>ReFLAME your Legal English</i> . Nikšić: Faculty of Philology. CBHE Erasmus+ Project Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro (Re-FLAME). Udžbenik se koristi na predmetu Engleski jezik struke na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore. file:///Users/petar/Desktop/ECTSkatalog_sa_ishodima.pdf	4	4
2.	Vuković Stamatović, Milica i Božović, Petar. (u štampi). <i>ReFLAME your English for Language and Literary Studies</i> . Nikšić: Faculty of Philology. CBHE Erasmus+ Project Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro (Re-FLAME). Udžbenik se koristi na predmetu Engleski jezik struke na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore. (potvrda dostavljena)	4	2
Gostujući profesor			
P7 Gostujući profesor na inostranim univerzitetima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Univerzitet za strance u Perudi, Departman za društvene i humanističke nauke, akademska 2021/22. godina (angažovan na izvođenju nastave i ispita iz predmeta Akademski engleski jezik)	5	5
2.	Univerzitet u Varšavi, Fakultet za primijenjenu lingvistiku, Poljska, novembar/decembar 2016. (Erasmus+ program mobilnosti nastavnog osoblja)	5	5
P8 Gostujući profesor na univerzitetima u okruženju koji nisu rangirani u prvih 500		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Univerzitet u Osijeku, Filozofski fakultet, Hrvatska, maj 2018. (Erasmus+ program mobilnosti nastavnog osoblja)	2	2
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Na osnovu anonimnih anketa studenata i izvještaja prodekana za nastavu broj 03-201 od 7. 2. 2023.	do 5	5

ZIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		123		123
2. PEDAGOŠKI RAD		23		23
UKUPNO				146

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Petar Božović je završio osnovne, specijalističke i magistarske studije na SP za engleski jezik i književnost Filološkog fakulteta u Nikšiću. Doktorske studije završio je 2019. godine na istom studijskom programu, smjer Nauka o jeziku, odbranivši doktorsku tezu pod nazivom „Audiovizuelno prevodenje i elementi kulture: korpusna analiza transfera sa studijom recepcije u Crnoj Gori“ koja je urađena pod mentorstvom prof. dr Vojka Gorjanca sa Univerziteta u Ljubljani. Teza je iz oblasti korpusne lingvistike i studija prevodenja. Tokom svog školovanja usavršavao se na brojnim univerzitetima u regionu i EU. Istakao bih da je višestruki stipendista Švajcarske fondacije za nauku u okviru projekta *Regional Linguistic Data Initiative* za usavršavanje iz oblasti korpusne lingvistike, kao i da se iz ove oblasti usavršavao na Univerzitetu Humboldt iz Berlina. U pogledu stepena obrazovanja,

dr Petar Božović u potpunosti ispunjava uslove predviđene konkursom i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Dr Petar Božović je kao samostalni autor objavio više naučnoistraživačkih radova u visokorangiranim časopisima na SSCI i AHCI listi sa visokim impakt faktorom (kategorije Q1 i Q2). Takođe je autor više naučnih radova objavljenih u časopisima indeksiranim u Scopus bazi, učestvovao je na više međunarodnih naučnih skupova i u više međunarodnih projekata. U nastavku dajem kratak pregled nekih od istaknutijih radova.

Kandidat je kao samostalan autor objavio rad pod nazivom „How are metaphors rendered in legal translation? A corpus-based study of the European Court of Human Rights judgments“. Rad je objavljen u časopisu *The Journal of Specialised Translation* koji je indeksiran u SSCI i AHCI bazi, kategorije je Q1, i prvi je u svijetu po Impact Factor-u za oblast prevodilaštva prema Scopus CiteScore metrici, a drugi prema Clarivate JCR/Web of Science metrici. Rad je iz oblasti studija prevodenja i koristi korpusnu metodologiju za

izučavanje prevodenja pravnih metafora na korpusu svih dostupnih prevoda presuda Evropskog suda za ljudska prava (ESLJP) sa engleskog na crnogorski jezik, a koje su dostupne na zvaničnoj HUDOC platformi koju koristi ESLJP. Rad pruža originalan naučni doprinos ovom još uvijek nedovoljno rasvijetljenom jezičkom fenomenu u pravnom diskursu čija upotreba i prevodilački postupak mogu imati značajne reperkusije na pravnu dogmu, tumačenje, a katkada i ishod postupka. U ovom istraživanju kandidat je koristio inovativnu metodologiju i originalni korpus. Istraživanje je pokazalo da su većina detektovanih metafora na korpusu leksikalizovane, mrtve metafore koje su prevedene upotrebom strategije transfera slike te da je stepen omisije izuzetno nizak, što upućuje na zaključak da je, suprotno nekim težnjama, figurativan jezik istaknuto obilježje ovog žanra pravnog diskursa kako u izvornom tako i u ciljnom jeziku, te da postoji visoki stepen zajedničkog kognitivnog polja koje dijele jezici struke koji su bili predmet analize. Analiza je pokazala i da monokulturne pravne metafore podstiču na upotrebu većeg broja različitih prevodilačkih strategija, i da stepen transkulturalnosti metafore predstavlja jedan od ključnih faktora koji utiču na izbor strategije. U radu se takođe razmatraju brojni ilustrativni primjeri metafora za konceptualne domene SUD, ZAKON, SUDSKI POSTUPAK, PRAVA, DISKRIMINACIJA, NEPRAVDA i ISTINA.

Kandidat je kao samostalni autor objavio rad pod nazivom „How should culture be rendered or subtitling and dubbing: A reception study on preferences and attitudes of end-users“. Rad je objavljen u časopisu *Babel – International Journal of Translation* koji je indeksiran u SSCI i AHCI bazi, kategorije je Q2, i časopis je sa najdužom tradicijom za oblast studija prevodenja u svijetu. U radu se predstavljaju rezultati originalnog istraživanja percepcije i recepcije krajnjih korisnika u pogledu prevodilačkih metoda i tehnika za transfer elemenata kulture u dva najraširenija modaliteta audiovizuelnog prevodenja: u titlovanju i sinhronizaciji. U studijama prevodenja intenzivirano se ističe potreba za sprovođenjem metodološki čvrsto utemeljenih empirijskih studija recepcije koje bi se rasvijetlile potrebe, odgovor, očekivanja i preferencije krajnjih korisnika prevoda, te preispitali prevodilački pristupi i politike nacionalnih i komercijalnih emitera, kao i marketinške i industrije zabave. Ovo je naročito važno za složeni transfer elemenata kulture iz izvornog u ciljni lingvokulturološki sistem budući da prevodilački postupci mogu uticati na međukulturnu komunikaciju, kao i kreiranje, rušenje ili osnaživanje kulturoloških i socioloških stereotipa. Ovo je naročito slučaj kod audiovizuelnog prevodenja koje je vid prevodenja kojem su najšire mase korisnika i najizloženije. Nadalje, ovaj vid prevodenja stavlja pred prevodioce specifične izazove koji ne postoje u drugim vidovima prevodenja. Upravo je metodološka složenost jedan od razloga zašto su translatološke studije recepcije još uvijek rijetke. Međutim, kandidat se upotrebom empirijskih metoda eksperimentalne lingvistike i trijangulacijom rezultata dobijenih putem eksperimenta i intervjua uspješno uhvatio u koštac sa ovim izazovom i inovativnom metodologijom u studijama prevodenja došao do značajnih rezultata, potvrdivši na originalnom korpusu i sa statistički značajnim brojem učesnika postavljene hipoteze i utvrdivši da su vulnerabilnost modaliteta, stepen enkodiranosti elementa u humor scene i stepen transkulturalnosti elemenata među ključnim faktorima koji utiču na recepciju kod krajnjih korisnika.

Kandidat je kao samostalni autor objavio rad pod nazivom „Anglophone Culture through the Western Balkan Lens: A Corpus-Based Study on the Strategies Used for Rendering Extralinguistic Elements of Culture in Montenegrin Subtitling“. Rad je objavljen u časopisu *Círculo de Lingüística Aplicada a la Comunicación* koji je indeksiran u SSCI i AHCI bazi i kategorije je Q2. Rad je iz oblasti korpusne lingvistike i studija prevodenja i na statistički značajnom korpusu predstavlja analizu transfera vanjezičkih elemenata kulture sa engleskog na crnogorski jezik. Kroz analizu, mapirane su prevodilačke metode i strategije koje se koriste za transfer, definisane tendencije i kauzalnost u odnosu prema stepenu transkulturalnosti ciljnih elemenata, centralnosti u odnosu na tekst, gustinu dijaloga i ostale relevantne faktore.

Kandidat je takođe objavio više radova za časopis indeksiran u Scopus i ESCI bazi. Radovi su iz oblasti engleskog jezika struke i korpusne lingvistike. Rad „Language for Specific Purposes in Academia vs. Labour Market Needs: The Trends and Perspectives in Montenegro“ objavljen je u koautorstvu (kandidat je prvi autor) i bavi stranim jezikom struke iz prizme potreba studenta, akademskog i neakademskog osoblja na univerzitetima u Crnoj Gori kao i potreba tržišta rada i poslodavaca. Rad daje značajne uvide koji mogu doprinijeti modernizaciji i reviziji postojećih silabusa stranih jezika struke koji se izučavaju na univerzitetima u

Crnoj Gori kako bi se oni modernizovali i učinili relevantnijima za potrebe tržišta rada i kako bi doprinijeli internacionalizaciji i međunarodnom pozicioniranju samih univerziteta. U radu pod nazivom „Korpusna lingvistika i digitalni jezički resursi: potencijal, stanje i perspektive u savremenoj crnogorskoj lingvistici“, kandidat kao samostalni autor daje pregled raspoloživih digitalnih jezičkih resursa za crnogorski standardni jezik te nekih od najistaknutijih istraživanja na polju korpusne lingvistike koja su sprovedena u Crnoj Gori. Oba rada su objavljena u časopisu *Folia Linguistica et Litteraria*.

U okviru svog naučnoistraživačkog rada, kandidat je kroz saradnju sa Univerzitetom u Ljubljani, Upsala Univerzitetom iz Švedske i Univerzitetom u Zagrebu kreirao prvi javno dostupni, digitalni, specijalizovani englesko - crnogorski jezički korpus sa morfosintaksičkom anotacijom, koji je dostupan istraživačima na platformama sa najnaprednijim algoritmima za jezička i translatološka istraživanja. Kandidat je ovaj digitalni jezički resurs predstavio na međunarodnom naučnom skupu koji je održan na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta u Ljubljani u septembru 2018. godine, a rad je objavljen u zborniku konferencije Language Technologies and Digital Humanities. Pored ove, kandidat je izlagao radove i na međunarodnim konferencijama u Crnoj Gori, SAD-u i Indiji.

Kandidat je aktivno angažovan i na brojnim međunarodnim projektima. Jedan od istaknutijih projekata je Erasmus+ projekat ReFLAME (Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro) koji je finansiran od strane Evropske komisije a kojim koordinira Filološki fakultet. Kandidat je dio tima koji je pisao projekat, a takođe je član užeg tima za sprovođenje projekta. Cilj projekta je reforma silabusa stranih jezika struke na univerzitetima u Crnoj Gori. Pored ovog, kandidat je učestvovao u Erasmus+ projektu IESP (Fostering Internationalization at Montenegrin HEIs through Efficient Strategic Planning) čiji je cilj bio jačanje kapaciteta UCG sa ciljem povećanja internacionalizacije i međunarodnog pozicioniranja. Dr Božović je takođe učestvovao u međunarodnim projektima kao što su TEMPUS SEEPALS (South East Europe Project for the Advancement of Language Studies), Horizon 2020 projektu Elexis – European Lexicographic Infrastructure, Encyclopedia of Slavic Languages and Linguistics, renomirane izdavačke kuće Brill i drugim.

Uzimajući u obzir opseg naučnoistraživačkog rada, angažman na projektima, kao i ostvarene rezultate koji su objavljeni u najreferentnijim naučnim časopisima u svijetu za oblast prevodilaštva i engleskog jezika, kandidat je pokazao da naučnoistraživački kompetentno i metodološki precizno postavlja, sprovodi i interpretira dobijene rezultate. Stoga, smatram da u pogledu naučnoistraživačke djelatnosti kandidat u potpunosti ispunjava uslove za izbor u zvanje docenta.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidat dr Petar Božović posjeduje bogato višegodišnje pedagoško iskustvo izvođenja nastave na Univerzitetu Crne Gore ali i na drugim univerzitetima u EU.

Kandidat je angažovan na Univerzitetu Crne Gore u kontinuitetu od 2008. godine. Najprije je bio angažovan kao honorarni saradnik, a 2013. godine zasniva radni odnos u zvanju saradnika u nastavi. Od samog početka, angažovan je na izvođenju nastave na stručnim predmetima na SP za engleski jezik i književnost na Filološkom fakultetu i kao i vanmatično na Pravnom, Ekonomskom, Prirodno-matematičkom i Filozofskom fakultetu. Na SP za engleski jezik i književnost trenutno izvodi nastavu na predmetu *Akademsko pisanje* na master studijama, *Jezik, kultura, prevodenje* na trećoj godini osnovnih studija, *Prevodenje pravnih tekstova* na master studijama, *Savremeni engleski jezik 2 (konverzacija i pisanje)* na osnovnim studijama i *Savremeni engleski jezik 8 (konverzacija i pisanje)* na master studijama. Takođe je držao nastavu na predmetima *Savremeni engleski jezik 1 (konverzacija i pisanje)*, *Savremeni engleski jezik 3 i 4 (prevod)*, *Savremeni engleski jezik 7 (konverzacija i pisanje)*, *Prevodenje književnih tekstova 2*. Na vanmatičnim fakultetima trenutno izvodi sljedeću nastavu: *Engleski jezik pravne struke* (Pravni fakultet), *Strani jezik – engleski* (Ekonomski fakultet), *Engleski jezik 1 i 2* (Filozofski fakultet).

Kandidat je akademske 2021/22. godine bio angažovan na Univerzitetu za strance u Perudi za izvođenje nastave na predmetu *Akademski engleski jezik*. Takođe, putem Erasmus+ programa mobilnosti nastavnog osoblja, držao je predavanja iz oblasti prevodilaštva i engleskog jezika na Univerzitetu u Varšavi

(novembar/decembar 2016. godine) i Univerzitetu u Osijeku (maj 2018. godine).

Kandidat je autor dva udžbenika za nastavu engleskog jezika struke: udžbenik za engleski jezik pravne struke (samostalni autor) i engleski jezik za filološke studije (koautor).

Kandidat u kontinuitetu dobija visoke ocjene za kvalitet nastave (u rasponu od 4,30 do 5 na studentskim anketama). Na

osnovu potvrde prodekana za nastavu, najveći broj studenata smatra da je nastava za predmete koje drži kandidat kvalitetna i dobro organizovana.

Na osnovu svega izloženog, smatram da kandidat dr Petar Božović u pogledu pedagoške osposobljenosti u potpunosti ispunjava sve uslove za izbor u zvanje docenta.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		37		123
2. PEDAGOŠKI RAD		6		23
UKUPNO		43		146

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Kolega Petar Božović ima sve formalne uslove za izbor u akademsko zvanje docenta – završene osnove, magistarske i doktorske studije iz oblasti engleskog jezika, lingvistike i prevodilaštva. Pored toga, njegova istraživanja u oblasti translologije i korpusne lingvistike čine ga pionirima u ovim oblastima kod nas. U svojim istraživanjima, Petar Božović pokazuje odlično poznavanje teorijskih postavki i adekvatan izbor savremenih metodologija u istraživanju, baveći se aktuelnim temama i dolazeći do rezultata koji su pouzdani i validni. Kao nastavnik, pokazuje izuzetnu sklonost za prenošenje znanja, uz korišćenje savremenih metoda. Kolega Božović je vrlo aktivan u naučni istraživanjima, a uz to posjeduje i bogato prevodilačko iskustvo koje uspješno koristi u radu sa studentima.

Na osnovu detaljne analize konkursne dokumentacije, te uvida u naučno-istraživački i pedagoški rad, kao i ličnog poznavanja rada kandidata, konstatujem da dr Petar Božović ispunjava sve kriterijume propisane Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje na Univerzitetu Crne Gore, za izbor u akademsko zvanje.

Na osnovu prethodno navedenog, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Petra Božovića **izabere u akademsko zvanje docent** na Filološkom fakultetu za oblast Anglistika - Prevodilaštvo i Engleski jezik.

RECENZENT

Prof. dr Igor Lakić, redovni profesor
SP za engleski jezik i književnost
Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTKINJE

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Petar Božović je sve uslove u pogledu obrazovanja ispunio u kratkom roku i s izuzetno visokom prosječnom ocjenom. Osnovne, magistarske i doktorske studije završio je na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Magistarska i doktorska teza, *English Bible Translations: Chronology and Comparative Analysis* odnosno *Audiovizuelno prevođenje i elementi kulture: korpusna analiza transfera sa studijom recepcije u Crnoj Gori*, multidisciplinarnu su i uključuju teoriju i praksu prevođenja i kulturu u širem smislu, a analizirani korpus uključuje dva potpuno različita žanra. Prvi je biblijski tekst, jedan od najuticajnijih tekstova civilizacije, izuzetno složen za razumijevanje i prevođenje, a drugi je žanr usmenog govora televizijske serije. Ovakav odabir govori o hrabrosti i samopouzdanju mladog istraživača, a izuzetno pozitivne ocjene odbranijenih teza potvrđuju da se obje vrline temelje na visokom stepenu znanja i sposobnosti.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Dr Petar Božović već tokom osnovnih studija pokazuje naglašeno interesovanje za izučavanje engleskog jezika, što ga uz visoke prosječne ocjene tokom studija preporučuje za niz studijskih boravaka na drugim univerzitetima u zemlji i inostranstvu. U tom periodu postaje član Počasnog međunarodnog udruženja za izučavanje engleskog jezika *Sigma Tau Delta English Honor Society*, za koje se vezuje i studijski boravak na Illinois Wesleyan University, SAD. Tokom magistarskih i doktorskih studija (2011-2019) učestvuje u nizu obuka i istraživačkih projekata u inostranstvu (EU projekti o metologiji naučnih istraživanja, ReLDI, SCOPEs, Erasmus+, CoLAB i dr). Nakon doktorskih studija učestvuje u projektima CLASSLA, ReFLAME i ReLDI. Većina navedenih obuka i istraživanja tiče se metodologije, korpusne lingvistike, računarskih tehnologija u prevođenju, ali i primjene stečenih znanja u nastavi engleskog jezika kao stranog i nastavi prevođenja.

Kako se i očekuje, navedene intenzivne i raznovrsne naučno-istraživačke aktivnosti uskoro se manifestuju kroz objavljivanje radova u međunarodnim časopisima i zbornicima sa međunarodnih konferencija (2012, 2013, 2014, 2018, 2020 i 2022). U nastavku dajem osvrt na tri ključna rada objavljena u međunarodnim časopisima indeksiranim na WoS i SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama.

Rad »How are metaphors rendered in legal translation: A corpus-based study of the European Court of Human Rights judgments« objavljen je u prestižnom časopisu *The Journal of Specialised Translation* iz oblasti transloloških studija. Rad dr Petra Božovića proučava strategije prevođenja metafore iz engleskog u crnogorski jezik na korpusu sastavljenom od šezdeset presuda Evropskog suda za ljudska prava i njihovih prevoda na crnogorski jezik. Iako je žanr presuda suda u Strazburu tokom posljednjih par decenija privukao prilično pažnje među istraživačima, metafora do sada nije bila predmet posebnog interesovanja u pravnom stručnom tekstu ove vrste. Značajno je to što rad dokazuje da je metafora itekako zastupljena u stručnim tekstovima koji se generalno percipiraju kao tekstovi pisani jezikom koji je sveden i osiromašen u pogledu leksike i stilskih figura. Zaključci rada su da je većinu metafora lako prenijeti u jezik cilj budući da prenos značenja povezivanjem dva domena funkcionise na sličan ili identičan način u oba jezika zahvaljujući zajedničkim elementima kulture. U primjerima gdje nema zajedničkih lingvokulturnih elemenata, analiziraju se faktori za odabir strategije prevođenja. Sigurna sam da će ovaj rad podstaći dalja istraživanja metafore u ostalim podžanrovima unutar jezika prava.

Oblasti translologije i korpusne lingvistike pripada i rad »Anglophone culture through the Western Balkan lens: a corpus-based study on the strategies used for rendering extralinguistic elements of culture in Montenegrin subtitling« objavljen u časopisu *Círculo de Lingüística Aplicada a la Comunicación*. Dr Petar Božović primjenjuje Pedersenov analitički okvir za analizu strategija u prevođenju elemenata anglofone kulture identifikovanih u titlovima tri TV serije (*House of Cards*, *Damages* i *Tudors*) na crnogorski jezik. U radu se nabrajaju i primjerima ilustruju različite strategije, ali i izvode vrijedni zaključci koji su bitni kako za dalja istraživanja tako i za praksu audiovizuelnog prevođenja. Naime, Božović zaključuje da je odabir strategije u direktnoj vezi sa

pozicijom i značajem elementa anglofone kulture u govornom činu koji čini jedan titl. Opaža se veća fleksibilnost u prevodenju, forenizacija, pa čak i izostavljanje u slučajevima kada predmetni element anglofone kulture nije ključan za razumijevanje poruke. Nasuprot tome, kada je elemenat anglofone kulture ključan za razumijevanje ili humoristični efekat, prevodilac se opredjeljuje za srednje i visoko invazivne strategije poput direktnog prevodenja, generalizacije i supstitucije. Ovi zaključci mogu poslužiti kao smjernice u audiovizuelnom prevodenju imajući na umu njegove specifičnosti i ograničenja.

Rad »How should culture be rendered in subtitling and dubbing? A reception study on preferences and attitudes of end-users« objavljen je u časopisu *Babel – International Journal of Translation* i pripada oblasti translologije. U radu se predstavljaju rezultati opsežne empirijske studije recepcije do kojih dr Petar Božović dolazi primjenom složenih metodoloških postupaka. Predmet analize su očekivanja i preference gledalaca/čitalaca titlova u odnosu na način prenošenja elemenata anglofone kulture. Ovo je prva studija percepcije ove vrste u Crnoj Gori i pruža značajne uvide u očekivanja primalaca poruke kroz postupak audiovizuelnog prevodenja. Ovaj rezultat direktno je relevantan i izuzetno značajan za audiovizuelno prevodenje na crnogorskom tržištu budući da se audiovizualni prevod po pravilu radi za tačno određeno tržište, dakle ne samo za članove određene jezičke već i društvene zajednice. Razlog za to su upravo elementi strane kulture u izvornom tekstu koji se moraju prevoditi tako da odgovaraju jezičkoj i društvenoj zajednici kojoj pripadaju primaoci poruke. Istraživanje ukazuje i na značaj modaliteta u okviru audiovizuelnog prevodenja, odnosno da li se radi o prenošenju poruke titlovanjem ili sinhronizacijom. Zbog veličine uzorka (136 učesnika) i primjene savremenih metodoloških postupaka, ovaj rad može poslužiti ne samo kao smjernica prevodiocima već i osnov za definisanje prevodilačke politike u televizijskim i drugim kućama za koje je audiovizuelno prevodenje bilo dio sadržaja koji plasiraju gledaocima, bilo samostalna usluga koju nude na tržištu.

Na kraju ovog odjeljka ističem da se tri rada koja su ovdje bliže predstavljena kao i svi ostali radovi dr Petra Božovića tiču translologije, korpusne lingvistike i engleskog jezika i kulture, što savršeno odgovara disciplinama koje se predmetnim konkursom traže.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		123		123
2. PEDAGOŠKI RAD		23		23
4. STRUČNI RAD				
UKUPNO				146

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Konkursni materijal dokumentuje razvojni put dr Petra Božovića od sjajnog studenta do uspješnog mladog naučnika koji svoje temeljno znanje iz nekoliko disciplina i poznavanje savremenih istraživačkih alatki i metoda kombinuje na najbolji mogući način i koristi ih za naučnoistraživački rad, publikovanje rezultata u člancima i udžbenicima, ali i osavremenjivanje nastave na Univerzitetu Crne Gore. *Stoga sa izuzetnim zadovoljstvom predlažem da se dr Petar Božović izabere u zvanje docenta za oblasti Anglistika – Prevodilaštvo i Engleski jezik.*

RECENZENT

Prof. dr Vesna Bulatović
Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Pedagošku osposobljenost dr Petra Božovića ocjenjujem kroz njegove bogate nastavne aktivnosti u zemlji i inostranstvu. Na Univerzitetu Crne Gore angažovan je na velikom broju predmeta od 2008, a međunarodno iskustvo u nastavi stiče kroz angažman na Univerzitetu za strance u Perudi i kroz programe mobilnosti nastavnog osoblja u okviru Erasmus+. Srećna je okolnost što kroz nastavu na Univerzitetu Crne Gore dr Petar Božović ima priliku da primijeni rezultate svog naučnoistraživačkog rada. Naime, predmeti *Savremeni engleski jezik, Jezik, kultura i prevodenje, Jezik struke, Prevodenje književnih tekstova, Teorija prevodenja, Prevodenje tekstova iz pravne struke* direktno su povezani sa translologijom, korpusnom lingvistikom, jezikom prava i, naročito, prevodenjem elemenata anglofone kulture.

Izrada udžbenika za studente prava direktan je rezultat angažmana dr Petra Božovića na projektu ReFlame i njegovog dobrog poznavanja jezika pravne struke. Kao recenzentkinja ovog udžbenika, mogu da potvrdim da se radi o kvalitetnom udžbeniku koji već dobija izuzetno pozitivne kritike korisnika, studenata Pravnog fakulteta, ali i kolega iz struke.

Takođe, kroz saradnju sa dr Petrom Božovićem na predmetu *Prevodenje tekstova iz pravne struke* na master studiju Prevodilaštvo na Filološkom fakultetu, mogu da posvjedočim da zahvaljujući ozbiljnosti, profesionalnosti i prije svega velikom znanju, kolega Božović je neko s kim tokom pripreme nastave imam konsultacije i razmjene koje po svom kvalitetu prije odgovaraju relaciji dva starija iskusna profesora nego relaciji profesora i mladog saradnika. Da moje mišljenje dijele i studenti pokazuje i najviša ocjena kojom ocjenjuju njegov rad.

Moram naglasiti i nesebično zalaganje kolege Božovića da svoje projekte saradnje iskoristi da za naše studente Prevodilaštva obezbijedi stipendije na fakultetu u Ljubljani. Već druga generacija naših studenata semestar posvećen izradi master rada provodi u Ljubljani i uživa podršku tamošnjih renomiranih profesora i koristi bogate resurse kojima ovaj fakultet raspolaže.

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

U skladu sa Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore, broj 03-149/3, donešenoj na sjednici Senata Univerziteta Crne Gore 29. 3. 2023. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Anglistika – Engleski jezik i Prevodilaštvo na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Na raspisani konkurs, objavljen u dnevnom listu „Pobjeda“ 27. 1. 2023. godine, javio se kandidat dr Petar Božović.

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Petar Božović završio je osnovne akademske i specijalističke studije na studijskom programu Engleski jezik i književnost na tadašnjem Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Postdiplomske magistarske studije završio je 2011. godine na studijskom programu Engleski jezik i književnost na Filozofskom

fakultetu u Nikšiću, smjer Nauka o jeziku, na istom je fakultetu na studijskom programu Engleski jezik i književnost, smjer Nauka o jeziku, 2019. godine odbranio doktorsku tezu *Audiovizuelno prevođenje i elementi kulture: korpusna analiza transfera sa studijom recepcije u Crnoj Gori*. Na taj način ispunjava uslov u pogledu obrazovanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Kandidat je objavio više radova i učestvovao na brojnim međunarodnim naučnim skupovima. Među objavljenim naučnim radovima, izdvajaju se radovi objavljeni u časopisima indeksiranim u vodećim svjetskim bazama od kojih ističem:

SSCI i AHCI baza, kategorija Q1: Rad »How are metaphors rendered in legal translation: A corpus-based study of the European Court of Human Rights judgments« u časopisu *The Journal of Specialised Translation* translatološki na osnovi korpusolingvističke metodologije. Radi se o prvoj studiji koja se bavi analizom pravnih metafora kod prevođenja presuda Evropskog suda za ljudska prava u jezičkoj kombinaciji sa crnogorskim jezikom, jezikom koji je inače nedovoljno proučavan na području prevodilaštva i jezikom sa niskim resursima u smislu dostupnih elektronskih izvora. Rad je objavio kao samostalni autor.

SSCI i AHCI baza, kategorija Q2: Rad »Anglophone culture through the Western Balkan lens: a corpus-based study on the strategies used for rendering extralinguistic elements of culture in Montenegrin subtitling« u časopisu *Círculo de Lingüística Aplicada a la Comunicación* također je iz oblasti korpusne lingvistike i translatologije. Rad predstavlja istraživanje jednog od najzahtjevnijih aspekata interkulturalne komunikacije, transferom elemenata strane kulture iz izvornog prema ciljnom lingvokulturnom sistemu, te kulturološkog transfera i recepcije verbalizovanih vanjezičkih elemenata kulture u audiovizuelnom prevođenju. Transfer ovih elemenata i njihovog denotativnog, konotativnog, asocijativnog i ostalih nivoa značenja iz izvornog u ciljnu lingvokulturološki sistem predstavlja jedan od najtežih izazova u procesu ljudskog i mašinskog prevođenja, što posebno dolazi do izražaja u slučaju veće asimetrije između izvorne i ciljne kulture kada su monokulturni i mikrokulturni elementi poznati izvornoj ali ne i ciljnoj publici. Način ovog transfera ne samo da je važan u osnovnom komunikacijskom smislu, već mogu uticati i na percepciju stranih kultura. Rad je objavio kao samostalni autor.

SSCI i AHCI baza, kategorija Q2: Rad »How should culture be rendered in subtitling and dubbing? A reception study on preferences and attitudes of end-users« u časopisu *Babel – International Journal of Translation* iz oblasti je translatologije a predstavlja rezultate empirijske studije recepcije koja je metodološki izuzetno kompleksna. Radi se o prvoj i do sada jedinjoj studiji recepcije u Crnoj Gori koja se bavi pitanjem razlike u preferencijama i očekivanjima krajnjih korisnika za tretman vanjezičkih elemenata kulture u transferu kod različitih modaliteta audiovizuelnog prevođenja kao i kauzalnosti u odnosu na pozitivni kognitivni efekat i stavove prema translatološkoj i jezičkoj politici u domenu audiovizuelnog prevođenja u Crnoj Gori. Rad je objavio kao samostalni autor.

ESCI baza i Scopus: Radovi pod nazivom »Language for Specific Purposes in Academia vs. Labour Market Needs: The Trends and Perspectives in Montenegro« i »Korpusna lingvistika i jezički resursi: potencijal, stanje i perspektive u savremenoj crnogorskoj lingvistici« objavljeni su u časopisu *Folia Linguistica et Litteraria* iz oblasti su engleskog jezika kao jezika struke i korpusne lingvistike. Baza Scopus u Evropi prepoznata je kao jedna od najrelevantnijih baza za područje humanističkih i društvenih nauka tako da se i u tom slučaju radi o radovima objavljenim u visoko kvalitetnom časopisu.

Posebno bih izdvojio i rad predstavljen i objavljen u okviru međunarodne konferencije Language Technologies & Digital

Humanities (Ljubljana, 2018) koji je nastao u saradnji sa istraživačima sa Univerziteta u Ljubljani, Upsala Univerziteta iz Švedske i Univerziteta u Zagrebu i predstavlja prvi digitalni englesko-crnogorski paralelni jezički korpus sa morfosintakstičkom anotacijom. Rad pod nazivom »Opus-MontenegrinSubs 1.0: First electronic corpus of the Montenegrin language« predstavlja resurs koji je dostupan na više svjetskih platformi sa naprednim algoritima za lingvistička i translatološka istraživanja i slijedi politiku otvorenog pristupa (open access) Evropske unije. Objava resursa također je i pionirski pristup u Crnoj Gori u okviru upravljanja podacima istraživanja (research data management) u humanistici, pristup koji postaje jedan od fokusa Evropske unije u istraživanju.

Radovi kandidata su posvećeni translatologiji, korpusnoj lingvistici i engleskom jeziku kao jeziku struke što podrazumijeva interdisciplinarni pristup u njegovom naučnom istraživanju. Svi izdvojeni radovi su iz oblasti Anglistika: Prevodilaštvo i Engleski jezik, što znači da u potpunosti odgovaraju oblasti konkursa za izbor u akademsko zvanje kandidata.

Kandidat aktivno radi, i bio je angažovan, na brojnim međunarodnim projektima, među kojima mogu izdvojiti:

- CBHE Erasmus+ projekt ReFLAME u okviru kog bio je zadužen za više radnih paketa i zadataka, a cilj projekta je reformisanje nastavnih programa engleskog i drugih jezika struke koji se izučavaju na univerzitetima u Crnoj Gori;
- Erasmus+ projekt IESP (Fostering Internationalization at Montenegrin HEIs through Efficient Strategic Planning) čiji je cilj jačanje kapaciteta na univerzitetima u Crnoj Gori u cilju povećanja vidljivosti i internacionalizacije;
- TEMPUS projekta SEEPALS (South East Europe Project for the Advancement of Language Studies) čiji je cilj bio unapređenje studija stranih jezika, književnosti i prevodilaštva na univerzitetima u regionu;
- Encyclopedia of Slavic Languages and Linguistics, projekat izrade trenutno najveće enciklopedije slovenskih jezika i lingvistika renomirane izdavačke kuće Brill;
- Horizon 2020 projektu Elexis – European Lexicographic Infrastructure za koji bio je predstavnik ispred Filološkog fakulteta.
- Kandidat je pokazao izuzetnu uspješnost kod rješavanja istraživačkih, razvojnih i stručnih problema, što dokazuje njegov angažman u istraživačkom i projektnom radu te publikacije u domaćem i međunarodnom kontekstu. Kandidat ima više nego odgovarajuću bibliografiju za područje na kojem se bira u zvanje.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kod kandidata koji je angažovan na Filološkom fakultetu u kontinuitetu od 2008. godine pedagoško iskustvo također je obilježeno interdisciplinarnošću. Dominantno izvodio je nastavu na stručnim predmetima na matičnom studijskom programu za engleski jezik i književnost, a angažovan je i na vanmatičnim studijskim predmetima.

Kandidat nije samo angažovan na izvođenju redovne nastave na Univerzitetu Crne Gore, već je bio angažovan i na izvođenju nastave na Univerzitetu za strance u Perudi, a u okviru Erasmus+ programa mobilnosti nastavnog osoblja držao je predavanja na Institutu za primijenjenu lingvistiku Univerziteta u Varšavi i Filozofskom fakultetu Univerziteta u Osijeku. Bio je i predavač na kursu engleskog jezika pravne struke u okviru ljetne škole koja je organizovana u sklopu Erasmus+ projekta ReFLAME na Univerzitetu Crne Gore.

S obzirom na izuzetnu visoku ocjenu studenata (4,93 do 5,00), mogu zaključiti da se radi o kandidatu koji je predan nastavnom radu i puno energije ulaže u kvalitetan rad sa studentima, što je ključni pokretač njegove daljnje akademske univerzitetske karijere.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		37		123
2. PEDAGOŠKI RAD		6		23
UKUPNO		43		146

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu proučene konkursne dokumentacije dr Petra Božovića, smatram da kandidat u potpunosti ispunjava sve kriterijume neophodne za izbor u akademsko zvanje, a koji su u skladu sa Statutom Univerziteta Crne Gore, Zakonom o visokom obrazovanju i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja. Na osnovu uvida u konkursnu dokumentaciju dr Petra Božovića, može se zaključiti da njegov kvalitetan, temeljan i kreativan naučno-istraživački rad, zapaženi rezultati, te njegove stručne aktivnosti i predani pedagoški angažman zavređuju visoku ocjenu i preporučuju ga za izbor u akademsko zvanje. Stoga sa zadovoljstvom predlažem da se dr Petar Božović **izabere u zvanje docenta** za oblasti Anglistika – Engleski jezik i Prevodilaštvo.

RECENZENT

Prof. dr Vojko Gorjanc, redovni profesor
Odsjek za prevodilaštvo, Filozofski fakultet
Univerzitet u Ljubljani

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Anglistika – Engleski jezik** na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" i na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, dana 27.01.2023. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR MILENA MRDAK MIĆOVIĆ**.

BIOGRAFIJA SA PODACIMA O RADNIM MJESTIMA

Milena Mrdak Mićović rođena je 20. 2. 1977. u Nikšiću, gdje je završila osmogodišnju, a potom i srednju školu. Diplomirala je na Filozofskom fakultetu u Nikšiću na Odsjeku za engleski jezik i književnost 26. 02. 2002. godine sa ocjenom deset (10), i opštim uspjehom 8,95 (8 i 95/100).

Nakon završenih studija upisala je poslijediplomske magistarske studije na Filološkom fakultetu u Beogradu, gdje je 27. 3. 2008. odbranila magistarski rad pod nazivom *Modalna značenja glagola think i believe i njihovi ekvivalenti u srpskom jeziku*, a doktorirala na Filološkom fakultetu u Nikšiću 18. 7. 2016. godine odbranivši rad na temu *Metadiskursna analiza iskazivanja učtivosti u engleskom i crnogorskom jeziku*.

Nakon kratkog radnog angažmana u Gimnaziji „Stojan Cerović“, započela je radni odnos kao saradnik u nastavi na

Filozofskom fakultetu u Nikšiću od oktobra 2002. godine, naprije honorano, a ugovor sa Univerzitetom potpisala je 27. 2. 2003.

Tokom radnog angažmana na Univerzitetu Crne Gore, Milena Mrdak Mićović je izvodila i izvodi:

vježbe:

- *Prevoda* sa engleskog jezika na predmetu *Savremeni engleski jezik 1, 2, 3 i 4*,
- na predmetu *Jezik struke C2.1*,
- na predmetu *Analiza diskursa* na osnovnim i master studijama na matičnoj katedri;

predavanja:

- na predmetu *Savremeni engleski jezik 1 i 2* (pod mentorstvom) od studijske 2017/2018. godine,
- na predmetima *Engleski jezik 1 i 2* na Studijskom programu za pedagogiju i Studijskom programu za predškolsko vaspitanje na Filozofskom fakultetu,
- na predmetu *Analiza medijskog diskursa* na master studijama na Fakultetu političkih nauka,
- na predmetima *Opšti engleski jezik 1 i 2* na studijskim programima Politikologija i međunarodni odnosi, Socijalna politika i socijalni rad i Medijske studije i novinarstvo na Fakultetu političkih nauka,
- na predmetima *Engleski jezik 1, 2 i 3* na Studijskom programu za obrazovanje sportskih novinara i trenera na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje,
- na predmetima *Engleski jezik 1 i 2* na Studijskom programu Stomatologija na Medicinskom fakultetu;

predavanja i vježbe:

- na predmetima *Engleski jezik 1 i 2* na Visokoj medicinskoj školi u Beranama.

Milena Mrdak Mićović učestvovala je na brojnim konferencijama i skupovima samostalno i u saradnji sa kolegama sa Studijskog programa za engleski jezik i književnost. U avgustu 2017. godine pohađala je ljetnju školu u Najmehenu u Holandiji na temu rodni studija, a učestvovala je i u REFLAME projektu na način što je pohađala seminar i izlagala na međunarodnoj konferenciji, ali i kao predavač *Jezička struke* (Legal English) na Fakultetu političkih nauka u Podgorici. Takođe je, preko ERASMUS programa, bila predavač na Univerzitetu u Granadi u oktobru 2018. godine.

Mrdak Mićović je sekretarka časopisa *Riječ*.

Udata je, majka dvoje djece i živi u Nikšiću.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

3. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
	Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa po Scopusovom rangiranju)	UKUPNO ZA REFERENC U	ZA KANDIDATA
1.	Mrdak-Mićović, M., Prekić, A., (2022) The 1948 Soviet-Yugoslav Conflict in the Public Discourse of Montenegro", <i>Transylvanian Review/ Revue de Transylvanie Vol.3</i> , Center for Transylvanian Studies and the Romanian Academy. ISSN 1221-1249, 100-116 Časopis je indeksiran u Web of Science – Arts, @Humanities Citation Index, Scopus, SCI, SCIE, SSCI rangiran kao Q2 (prema SCIMAGO ranking-u)	12	12

Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		12	12
2.	Milena Mrdak-Mićović (2020) Poetika jezika i prostora u narativnim diskursima <i>Objava broja 49 i V. Književna smotra</i> , časopis za svjetsku književnost, 197(3), 59–69 https://www.hfiloskod.hr/images/HFD/Casopisi/Knjizevna_smotra/ks197web.pdf f ISSN 0455-0463, SCI, SCIE, SSCI, A&HCI, Q4 (prema SCIMAGO ranking-u)	6	6
UKUPNO:		18	18
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Milena Mrdak-Mićović (2022) „Mladi i forme učtivosti: uticaj modernih načina komunikacije na savremeni jezik mlade populacije u Crnoj Gori“ u <i>Riječ 15</i> . Institut za jezik i književnost. Filološki fakultet. Nikšić. ISSN 0354-6039 UDK 80+82(05), str. 101–113.	4	4
2.	Milena Mrdak-Mićović (2015). „Sociolingvistički aspekti iskazivanja zahvaljivanja i čestitanja: parametri <i>regija</i> i <i>životna dob</i> “ u <i>Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku LVIII/1</i> . Novi Sad. UDK 811. 163. 41'27 http://www.maticasrpska.org.rs/stariSajt/casopisi/ZMSFL_58_1.pdf	4	4
3.	Milena Mrdak Mićović (2014). „Forme učtivosti u okviru govornog čina <i>molbe</i> u odnosu na parametre <i>regija</i> i <i>starost</i> u crnogorskom jeziku“ u Knežević, M. (ur.) <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> , 9, Filozofski fakultet: Nikšić, ISSN: 1800-18542.	4	4
4.	Milena Mrdak Mićović (2013). „Pragmatičko-semantička analiza iskazivanja učtivosti u engleskom i crnogorskom jeziku uz pomoć sistema modalnih glagola“ u <i>Riječ 8</i> . Institut za jezik i književnost. Filozofski fakultet. Nikšić. ISSN 0354-6039 UDK 80+82(05), str. 87–103.	4	4
5.	Marija Knežević, Milena Mrdak (2009). „Silence of the Other in Modern British Fiction“ u <i>Facta Universitatis: Linguistics and Literature vol. 7</i> pp. 201–207. UDC 821.111.09	4	2
UKUPNO:		20	18
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.			
2.			
UKUPNO:			
UKUPNO:			
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K1 Predavanje po pozivu na međunarodnom skupu ili u drugoj inostranoj univerzitetskoj jedinici, štampano u cjelini (neophodno pozivno pismo)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Milena Mrdak Mićović (2012). „Language and Gender: Hedges as Politeness Devices“, u zborniku <i>Voicing the Alternative: Essays in Language and Literary Studies</i> , Faculty of Philosophy. Nikšić, pp. 65–75, ISBN 978-86-7798-076-4. COBISS.CG-ID 20839440. Zbornik radova sa međunarodne naučne konferencije.	2	2
2.	Milena Mrdak Mićović (2010). „The Metadiscourse Analysis of the Polite Requests in English and Montenegrin“, u <i>On the Limits of Theory</i> , Faculty of Philosophy. Nikšić. pp. 20–26. ISBN 978-86-7798-058-0. Zbornik radova sa međunarodne naučne konferencije.	2	2
3.	Milena Mrdak Mićović (2009). „Tense, Hedges & Modality“ u <i>Reconsidering Conventions: Essays on Language and Literature</i> . Faculty of Philosophy. Nikšić. pp. 88–95. ISBN 978-86-7798-036-8. Zbornik radova sa međunarodne naučne konferencije.	2	2
4.	Milena Mrdak , Žugić Dragica (2007). „Iskustva, nove obaveze i izazovi nastavnika u reformisanoj nastavi“ u <i>Uloga nastavnika i savremenoj nastavi jezika</i> . Filozofski fakultet. Univerzitet Crne Gore. Str. 115–121. ISBN 978-86-7798-011-5.	2	2
5.	Milena Mrdak (2007). „Interdisciplinarnost u nastavi prevodenja“ u <i>Zbornik</i>	2	2

	radova. Univerzitet Crne Gore. Filozofski fakultet. Str. 187–193 ISBN978-86-7798-017-COBISS.CG-ID 33666064		
6.	Biljana Milatović, Milena Mrdak (2007). „Početna nastava engleskog jezika u reformi obrazovanja u Crnoj Gori“ u <i>Zbornik radova: Savremene tendencije u nastavi stranih jezika</i> . Univerzitet u Beogradu. Filološki fakultet. Str. 430–439. ISBN 978-86-86419-36-1.	2	1
7.	Biljana Milatović, Milena Mrdak (2007). „Nastava stranog jezika u ranoj dobi učenika“ u <i>Zbornik radova sa interkatedarske konferencije anglističkih katedri Niš 2006</i> . Univerzitet u Nišu. Filozofski fakultet. Str. 237–245. ISBN 978-86-7379-143-2	2	1
8.	Aleksandra Nikčević-Batričević, Milena Mrdak (2007). „Glasovi pjesnikinja u doba modernizma: američko iskustvo sa početka XX vijeka“ u <i>Glas u jeziku, književnosti i kulturi. Filologia</i> . Univerzitet u Beogradu. Filološki fakultet. Str. 185–192. UDK 821.111 (73).09-1“19; 821.111 (73).09.-055.2.	2	1
	UKUPNO: K2 (8radova)	16	13
K3 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (izlaganje)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	4th International Conference on Humanities and Special Sciences ICHSS 2014, May 31- June 01, 2014, Budva, Montenegro: Milena Mrdak Micovic <i>Forms of Politeness Within the Speech Act of Apologies Compared to the Parameter Gender in the English Language</i> (dostavljena potvrda o učešću)	0,5	0,5
2.	Language for Specific Purposes: Trends and Perspectives, an international conference, September, 17–18, 2021, Budva, Montenegro: Milena Mrdak Mićović <i>Foreign Lnguage Anxiety and ESP in Montenegro Today: Between Prejudice and Perspectives</i> (dostavljena potvrda o učešću)	0,5	0,5
		UKUPNO ZA REFERENCUCU	UKUPNO ZA REFERENCUCU
		1	1
S4 Poglavlje u monografiji od nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.			
Recenzentska djelatnost			
R10. Recenziranje knjige izdate kod nas (belestristika – zbirka pjesama, zbirka novela, distopijski roman)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.			
2.			
R12 Recenziranje radova u ostalim časopisima, R13 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Folia Linguistica et Litteraria. Casopis za jezik i književnost. Journal of Language and Literary Studies , urednik Jelena Knežević, Filološki fakultet, Nikšić - Jedan rad. (potvrda urednika u prilogu)	0,5	0,5
	UKUPNO: R10+R12+R13	0,5	0,5
Ostala stručna djelatnost			
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	U okviru ERASMUS+ projekta i COLABproject između UCG i Nijmegen – Radboud University (Njmehen Holandija, avgust 2017.godine), pohađala program o studijama roda, pod nazivom <i>Gender and Diversity: Core Concept in Society and Science</i> (potvrda u konkursnoj dokumentaciji)	4	4
2.	U okviru ERASMUS+ projekta gostovala kao predavač na Univerzitetu u Granadi u periodu od 1. do 5. oktobra 2018. godine (8 sati, o čemu prilažem potvrdu u	4	4

	konkursnoj dokumentaciji)		
3.	Učestvovala kao predavač intenzivnog kursa <i>Jezička struka</i> okviru projekta ERASMUS + REFLAME juna i jula 2021. godine (53 sata, potvrda se nalazi i konkursnoj dokumentaciji).	4	4
	UKUPNO:	12	12
R19 Objavljeni prikazi, izvještaji, ekspertize, popularno-stručni članci		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Milena Mrdak Mićović (2022). prikaz knjige „Poruke neizrečenog: ključevi pragmatičke analize“ autorke Ivane Trbojević Milošević: <i>O neizrečenom i podrazumijevanom kroz uzus savremene komunikacije</i> . u <i>Riječ 15</i> . Institut za jezik i književnost. Filološki fakultet. Nikšić. ISSN 0354-6039 UDK 80+82(05). Str. 193–197.	0.5	0.5
2.	Milena Mrdak Mićović (2012). prikaz knjige „Kognitivna metaforika Martina Lutera Kinga“ autora Gordane Đurković u <i>Riječ 6</i> . Institut za jezik i književnost. Filozofski fakultet. Nikšić. ISSN 0354-6039 UDK 80+82(05). Str. 209–213.	0.5	0.5
3.	Milena Mrdak Mićović (2010). „Peta međunarodna konferencija anglista na Filozofskom fakultetu u Nikšiću“, u <i>Riječ 2</i> . Institut za jezik i književnost. Filozofski fakultet. Nikšić. ISSN 0354-6039. Str. 241–243.	0,5	0,5
4.	Milena Mrdak Mićović (2009) „Dva vrijedna priloga anglistici“ prikaz Zbornika sa međunarodnih konferencija anglista na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. <i>Riječ 1</i> . Institut za jezik i književnost. Filozofski fakultet. Nikšić. ISSN 0354-6039. COBISS.CG-ID 10196496. Str. 213–218.	0,5	0,5
5.	Milena Mrdak (2013) „Miris hrizantema“ D. H. Lorens u <i>Tijelo duge</i> , izabrane pripovjetke D. H. Lorensa, priredile Marija Knežević i Aleksandra Nikčević-Batrićević, ITP „Kolo“. Nikšić. ISBN 978-86-7798-091-7, COBISS.CG.ID 24771344. Str. 9–29. prevod	0,5	0,5
6.	Milena Mrdak Mićović, Saša Simović (2009) „Crnogorska mistika“ autorke Džindžer Džouns, Državni univerzitet Luizijane u <i>Sociološka luča III/2 2009</i> . Str. 40–47. Prevod dostupan: http://www.socioloskaluca.ac.me/PDF12/Dzouns,%20Dz.,%20Crnogorska%20mistika.pdf	0,5	0,5
	UKUPNO:	3	3
R20 Lektura monografija, knjiga, časopisa, zbornika...		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.			

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2 PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Na osnovu anketa studenata i Izvještaja prodekana za nastavu broj 01-1256, dana 13. 5. 2021. (Kvalitet pedagoškog rada u anketama studenata u posljednjih pet godina kreće se od 4, 80 do 5, 00)	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		18		50,5
2. PEDAGOŠKI RAD				5
4. STRUČNI RAD		9		15
UKUPNO		27		70.5

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore izabran sam za člana Komisije za analiziranje i ocjenjivanje konkursnog materijala, kao i za pisanje recenzentskog izvještaja za izbor kandidatkinje dr Milene Mrdak-Mićović u prvo akademsko zvanje za oblast Anglistika: Engleski jezik na Filološkom fakultetu u Nikšiću.

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidatkinja dr Milena Mrdak-Mićović prijavila se na konkurs Univerziteta Crne Gore, koji je objavljen u dnevnim novinama „Pobjeda” i na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, dana 27.01.2023. godine, za izbor u prvo akademsko zvanje za oblast Anglistika – Engleski jezik na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Milena Mrdak-Mićović rođena je 1977. godine u Nikšiću, gdje je završila osmogodišnju, a potom i Gimnaziju „Stojan Cerović“. Diplomirala je na Filozofskom fakultetu u Nikšiću na Odsjeku za engleski jezik i književnost 26.02.2002. godine sa ocjenom deset (10), i opštim uspjehom 8,95 (8 i 95/100). Kandidatkinja je upisala poslijediplomske magistarske studije na Filološkom fakultetu u Beogradu, gdje je 27.03.2008. odbranila magistarski rad pod nazivom *Modalna značenja glagola think i believe i njihovi ekvivalenti u srpskom jeziku*.

Dr Mrdak-Mićović je doktorirala na Filološkom fakultetu u Nikšiću 18.07.2016. godine odbranivši rad na temu *Metadiskursna analiza iskazivanja učtivosti u engleskom i crnogorskom jeziku*.

Nakon kratkog radnog angažmana u nikšićkoj Gimnaziji, započeo radni odnos kao saradnik u nastavi na Filozofskom fakultetu u Nikšiću od oktobra 2002. godine, naprije honorarno, a ugovor sa Univerzitetom potpisala je 27.02.2003.

Tokom radnog angažmana na Univerzitetu Crne Gore, Milena Mrdak-Mićović tekuće akademske godine izvodi predavanja pod mentorstvom na predmetima *Savremeni engleski jezik 1 i 2* na matičnom Studijskom programu za engleski jezik i književnost, predavanja na predmetu *Analiza medijskog diskursa* na master studijama na Fakultetu političkih nauka, kao i predavanja na predmetima *Engleski jezik - Opšti 1 i 2*, na studijskim programima Politikologija i međunarodni odnosi, Socijalna politika i socijalni rad i Medijske studije i novinarstvo, potom predavanja na predmetima *Engleski jezik 1, 2 i 3* na Studijskom programu za obrazovanje trenera i novinara na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje, Univerziteta Crne Gore. Kandidatkinja, takođe izvodi vježbe na predmetima *Jezik struke C2.2*, i *Analiza diskursa* na specijalističkim i master studijama na matičnom studijskom programu. Tokom prethodnih godina radnog angažmana, za koje je dobila najviše ocjene od studenata, kandidatkinja je bila angažovana kako na predmetima *Savremeni engleski jezik 1,2,3 i 4* na matičnom studijskom programu, kroz vježbe prevoda i obrade teksta, tako i kao predavač engleskog jezika, pod mentorstvom, na brojnim nematičnim studijskim programima: na Filozofskom fakultetu (Studijski program za pedagogiju, Studijski program za predškolsko vaspitanje, Studijski program za obrazovanje učitelja, Studijski program za psihologiju), Metalurško-tehnološkom fakultetu (SP Zaštita životne sredine), Medicinskom fakultetu (SP Stomatologija) i Visokoj medicinskoj školi u Beranama.

Milena Mrdak-Mićović učestvovala je na brojnim konferencijama i skupovima samostalno i u saradnji sa kolegama sa Studijskog programa za engleski jezik i književnost. U avgustu 2017. godine pohađala je ljetnju školu u Najmehenu u Holandiji na temu rodnih studija, a učestvovala je i u REFLAME projektu na način što je pohađala seminar i izlagala na međunarodnoj konferenciji, ali i kao predavač *Jezika struke* (Legal English) na Fakultetu političkih nauka u Podgorici. Takođe je, preko ERASMUS programa, bila predavač na Univerzitetu u Granadi u oktobru 2018. godine.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Prema Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja koja su proklamovana Statutom Univerziteta Crne Gore, a prema kojima se kao pravilima propisana referenca (osim potrebnog nivoa obrazovanja), ističe neophodnost publikovanja naučnih radova u časopisima sa SCI I AH&SCI bazama podataka, ističem da je kandidatkinja Milena Mrdak-Mićović realizovala taj segment pravila jer je objavila dva rada u časopisima sa traženim kategorijama. (AH&SCI, Q2 i Q4 faktor)

U naučnom radu koji nosi naslov *Poetika jezika i prostora u narativnim diskursima Objava broja 49 i V. Thomasa Pynchona*, objavljenom u časopisu za svjetsku književnost *Književna smotra* (AH&SCI, Q4 faktor), dr Milena Mrdak-Mićović sintetizuje metajezicke konstrukcije jednog od najboljih američkih pisaca dvadesetog vijeka. Dovodeći u vezu jezik i prostor, analizira se mnoštvo kohezionih elemenata koji namjernim i sračunatim obesmišljavanjem jezičkih konstrukcija navode na rušenje smisla i samog prostora i, ukupno, protagonista koji borave u prostoru i koji se ne snalaze u njemu, a pritom se služe specifičnim jezičkim konstrukcijama kojima uzalud pokušavaju naći značenje. No, poruka nije pesimističkog karaktera jer, iako smješteni usred konzumerističkog i naglašeno materijalnog društva, likovi do kraja teže da dešifrovuju neka viša značenja poruka čije bi ih dekodiranje odvelo do rafiniranog duhovnog smisla. Š obzirom na to da je u radu implicirano da je tekst u samom čitaocu, čime se anticipira savremeno tumačenje teksta koje je višedimenzionalno i ničim ograničeno, ovim se, zapravo, poručuje da i sam čitalac mora biti osposobljen za tumačenje ovakvih tekstova u kojima inkongruencija izraza, antilogika i poremećena sintaksa, te česte inverzije, specifične metafore i igre riječima i značenjima, jesu jezičke intervencije koje uvijek iznova nude izazov za čitalačku publiku. Poetika jezika je ekvivalentna duševnim stanjima likova, a njihovi prostori nijesu toposi sigurnog doma i utopišta. No, iako je kraj distrofičan i ne nudi optimalne vizije budućnosti, nada traganja za smislom nipošto nije dekonstruisana, zaključuje dr Mrdak-Mićović.

Drugi rad koji pripada potrebnoj klasifikaciji za izbor u zvanja jeste naučni rad naslovljen *The 1948 Soviet-Yugoslav Conflict in the Public Discourse of Montenegro*, koji je objavljen u trećem broju časopisa *Transylvanian Review/Revue de Transylvanie*, za 2022. godinu, u izdanju Centra za transilvanijske studije i rumunske Akademije nauka, kandidatkinja je objavila kao prvi autor, u koautorstvu sa doc. dr Adnanom Prekićem. Časopis je rangiran kao eminentni međunarodni SCI/SCIE/SSCI/A&HCI časopis, indeksiran u prvih 50% časopisa po Scoposovom rangiranju) i nosi oznaku Q2. U radu se analizira javni diskurs u Crnoj Gori tokom godina nakon Drugog svjetskog rata, a u kontekstu političkog konflikta između Sovjetskog Saveza i Jugoslavije koji se desio 1948. godine. Istraživanje čiji su rezultati objavljeni u ovome radu temeljilo se korpusu koji je činila arhivska građa, potom dnevna štampa i časopisi od ugleda tokom tog perioda. Pažnja autora bila je usmjerena na promjenu javnog diskursa na relaciji Crna Gora - Sovjetski Savez, uslovljenu ideološkim i političkim konfliktom. Autori su se u radu služili semantičko-pragmatičkom analizom pažljivo odabranog korpusa, kao i analizom leksičke kohezije, te taksonomijom, i dokazali da su uočene promjene u javnom diskursu vezane za istorijski momenat i politički konflikt između dvije zemlje. Rezultati do kojih se došlo nakon obavljene kritičke analize pokazuju da je osnovna inicijalna hipoteza koju su postavili autori tačna - da su politički procesi u periodu poslije Drugog svjetskog rata imali snažan uticaj na formiranje javnog diskursa iz istog perioda.

Rad pod naslovom „Forme učtivosti u okviru govornog čina *molbe* u odnosu na parametre *regija* i *starost* u crnogorskom jeziku“, objavljen je u devetom broju časopisa *Folia Linguistica et Litteraria* (2014) koji je zahvaljujući radovima izuzetnog kvaliteta dobio veoma značajno mjesto u međunarodnim bazama časopisa. Kandidatkinja se u radu bavi pitanjem učtivosti u jeziku, kao jednom od najaktuelnijih u jezičkim izučavanjima još od druge polovine dvadesetog vijeka pa sve do danas, budući da se forme učtivosti usko vezuju za kulturni kod jednog naroda,

stavljajući u fokus govorni čin *molbe*, iako se ovaj govorni čin, kako pojašnjava, ne svrstava u konvencije učtivosti već u direktive iz razloga što prilikom njegove upotrebe ne koriste ustaljene jezičke forme, kao što je slučaj sa ostalim govornim činovima. Kandidatkinja pojašnjava da je saglasna sa autorima koji ukazuju da se i molbe mogu podvesti pod kategoriju govornih činova jer i one podliježu određenim društvenim konvencijama kako bi se ispoštovala pravila komunikacije u društvu koje visoko cijeni ono što nazivamo komunikativnom ravnotežom, što ju je posebno motivisalo da istraži da li forma u kojoj govornici crnogorskog jezika upućuju molbu sagovorniku može da zavisi od mjesta stanovanja i njihovog životnog doba.

Iz navedenog se može zaključiti da se potvrdila postavljena hipoteza da će stariji govornici biti skloniji upotrebi formalnijih izraza učtivosti nego mlađe populacije. Dr Mrdak-Mićović ističe da smatra da jedan od razloga za navedeno jeste činjenica da mladi ljudi usvajaju i koriste savremeni jezik sa svim njegovim promjenama, koje vode ka pojednostavljanju, što za posljedicu ima upotrebu najjednostavnijih struktura. Mlada populacija, kao i ona srednjih godina, svakodnevno koristi internet i komunicira putem društvenih mreža u okviru kojih sve češće iskazuju molbu, zahvalnost ili zadovoljstvo zbog nečijeg uspjeha ili žaljenje zbog nečijeg gubitka na što „ekonomičniji” način. Budući da su od početka 21. vijeka lingvisti jezička izučavanja usmjerili na socio i psiholingvistiku, a brojni autori su, analizirajući pisani i govoreni jezik, pokušavali da izuče u kojoj mjeri pojedini socijalni faktori, kao što su pripadanje pojedinim društvenim slojevima, polu, kao i stepen obrazovanja utiču na svakodnevnu komunikaciju, dr Mrdak Mićović rad zaključuje na način što nudi smjernice za nova lingvistička istraživanja u okviru kojih će fokus interesovanja biti jezik pripadnika vulnerabilnih društvenih grupa.

U najvećem broju radova dr Mrdak-Mićović bavi se analizom diskursa i pragmatikom, te sociolingvistikom, sa fokusom ne samo na fenomen učtivosti u jeziku, već i na

jezičko-stilsku analizu književnih djela, samostalno ili kao koautorica, kao i jezikom, odnosno diskursom medija. Kandidatkinja Mrdak-Mićović bavi se aktuelnim temama iz oblasti nauke o jeziku koje su vrijedne naučnog ispitivanja, na metodološki utemeljen i naučno precizan način. Takođe je evidentno da su korpusi i uzorci znalački odabrani, iz čega proističe naučno ispravno zaključivanje. Na osnovu svega ovoga smatram da je naučnoistraživački opus kandidatkinje kvalitetan i da je preporučuje za izbor u akademsko zvanje docenta.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidatkinja dr Milena Mrdak-Mićović svoje dvadesetogodišnje pedagoško iskustvo sticala je na Filozofskom, a potom na Filološkom fakultetu u Nikšiću i nikšićkoj Gimnaziji, kao i kroz angažman na REFLAME projektu.

Smatram da je jednako važno naglasiti da je dr Mrdak-Mićović iskusan predavač i u držanju časova na brojnim nematičnim studijskim programima. Uspješno je izvodila i izvodi nastavu na tri različite organizacione jedinice Univerziteta Crne Gore, što govori o nenoj pedagoškoj svestranosti kada je u pitanju nastava opšteg i engleskog jezika struke, te o njenim mogućnostima prilagodavanja različitim nastavnim potrebama studenata.

Posvećenost kolegice Mrdak Mićović reflektuje se u rezultatima studentskih anketa, koji se kreću u opsegu 4,8 do 5 u posljednjih pet godina, što je zaista izuzetno. Godine rada pod mentorstvom iz uskodisciplinarnih oblasti takođe je kvalifikuju za dalje angažovanje. Takođe, učestvovanje u projektu pod pokroviteljtvom evropske fondacije Erasmus+ u okviru kojeg je gostovala kao predavač na Univerzitetu u Granadi, svjedoči u prilog činjenici da kandidatkinja posjeduje iskustvo u edukaciji i evaluaciji, te temeljnost, postupnost i sistematičnost u radu.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		18		50,5
2. PEDAGOŠKI RAD				5
4. STRUČNI RAD		9		15
UKUPNO		27		70,5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priložene dokumentacije po konkursu i *Uslova i kriterijuma za izbor u akademsko zvanje*, zaključujem da dr Milena Mrdak-Mićović ispunjava sve propisane formalne uslove za izbor u akademsko zvanje docentkinje. Budući da je kandidatkinja prva autorka dva rada u uslovnim kategorijama (u časopisima koji se indeksiraju na listama SSCI i AHCI) i ima propisani ukupni broj bodova (ukupno 70,5 bodova). Smatram da je jednako važno istaći da je dosadašnji pedagoški rad dr Mrdak-Mićović ocijenjen veoma visokim ocjenama od strane studenata (rezultati studentskih anketa su u opsegu od 4,8 do 5). Kolegice Mrdak-Mićović pokazuje izrazit smisao za lingvistička ispitivanja. Njene radovi upućuju na dobro izabranu metodologiju i zasnovani su na savremenim teorijskim postavkama. Rezultati do kojih dolazi su pouzdani i precizni, a teme savremene.

Uzimajući u obzir navedeno, odnosno naučno-istraživački, pedagoški i stručni rad kolegice dr Milene Mrdak Mićović, zaključujem da ona ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje docentkinje.

Stoga preporučujem da Senatu Univerziteta Crne Gore izabere da dr Milenu Mrdak-Mićović izabere u akademsko zvanje **docentkinje** za oblast Anglistika – Engleski jezik na Filološkom fakultetu.

RECENZENT

Prof. dr Igor Lakić
Filološki fakultet
Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br 03-151/3 od 29.03.2023. imenovana sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izveštaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Anglistika – engleski jezik na Filološkom fakultetu. Na raspisani konkurs, objavljen u dnevnom listu „Pobjeda“ 27.01. 2023., prijavila se jedna kandidatkinja – dr Milena Mrdak-Mićović.

Dr Milena Mrdak-Mićović završila je osnovnu i srednju školu u Nikšiću. Diplomirala je 2002. godine na Odsjeku za engleski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću, a stepen magistra

filoloških nauka stekla je 2008. godine na Filološkom fakultetu u Beogradu. Doktorske studije je pohađala na Filološkom fakultetu u Nikšiću, gdje je 2016. godine odbranila doktorsku disertaciju pod nazivom „Metadiskursna analiza iskazivanja učtivosti u engleskom i crnogorskom jeziku“. Prema tome, kandidatkinja dr Milena-Mrdak Mićović u pogledu stepena obrazovanja ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom UCG i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje.

Pored toga što ispunjava uslove u pogledu stepena obrazovanja, kandidatkinja Milena Mrdak-Mićović bavi se naučno-istraživačkim radom, oblast – jezik i lingvistika. Iza sebe ima dvadesetogodišnje iskustvo u nastavi na matičnom Filološkom fakultetu i više nematičnih univerzitetskih jedinica.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA (Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Naučnoistraživački rad dr Milene Mrdak-Mićović obuhvata 18 bibliografskih jedinica, objavljenih samostalno ili u koautorstvu. Kandidatkinja je samostalni autor jednog rada (kategorija Q4) objavljenog u časopisu indeksiranom u bazi SSCI (WOS, Clarivate Analytics), dok jedan rad, koji je u pomenutoj bazi rangiran u kategoriji Q2, potpisuje u koautorstvu. Četiri priložena rada pripadaju časopisima u kategoriji Q5, dok osam referenci kandidatkinje predstavljaju publikacije u zbornicima međunarodnih naučnih skupova. Dvije reference su neobjavljena izlaganja na dva naučna skupa. Recenzent je jednog rada za časopis *Folia Linguistica et Litteraria*.

Naučnoistraživačka interesovanja dr Milene-Mrdak Mićović su raznovrsna, ali se uglavnom mogu vezati za oblasti lingvistike, književnosti i metodike. Kandidatkinja se bavi širokim spektrom tema: analizom različitih tipova diskursa, diskursnih strategija, sociolingvističkim pitanjima, književnom poetikom, kao i problemima koji se susreću u nastavi stranog jezika. Za potrebe ovoga referata, osvrnuću se na tri rada kolegice Mrdak-Mićović koja najbolje predstavljaju njenu naučnoistraživačku aktivnost.

Kako izbor u akademsko zvanje pretpostavlja publikovanje radova u časopisima koji su indeksirani u bazi SSCI, najprije ću komentarisati jedan rad kandidatkinje koji je objavljen u časopisu koji se nalazi u navedenoj bazi. Rad „The 1948 Soviet-Yugoslav Conflict in the Public Discourse of Montenegro“, časopis – *Transylvanian Review*, objavljen je 2022. u koautorstvu Mrdak-Mićović/Prekić. Rad se bavi javnim diskursom u Crnoj Gori poslije Drugog svjetskog rata, a koji je, kako autori navode, u to vrijeme uglavnom oblikovala Komunistička partija SFRJ. Kombinacijom nekoliko modela analize diskursa (van Dijk 2006, Lakić 2011 itd.), autori prate javni diskurs i stavove njime izražene u odnosu na Sovjetski savez. Primjećuju da su stavovi prema ovoj državi bili isprva pozitivni, da bi nakon konflikta između Jugoslavije i USSR-a 1947. godine, ovaj diskurs naglo prešao u negativnu retoriku. Pored istorijskog slijeda događaja, autori proučavaju semantičko-pragmatičke aspekte tekstova koji u dnevnom listu „Pobjeda“ obrađuju teme vezane za SSSR od 1945. do 1950. godine. Oni u izdanjima ovog lista primjećuju promjenu u stavovima od 1948. godine, od kada se u naslovima koji pokrivaju teme USSR-a sve češće pojavljuju riječi koje ukazuju na konflikt, moć is sl. Na mikro-lingvističkom nivou se zapaža slična tendencija gdje od prekretnice u politici epiteti koji označavaju moć, napredak, razvoj, prelaze u one koji označavaju uspavanost, neaktivnost, nešto što ne obećava mnogo itd. Osim toga što je objavljen u časopisu koji se nalazi u SSCI bazi, ovaj rad je rezultat zanimljive interdisciplinarnog saradnje, a čemu teže svi moderni univerziteti.

Rad „Sociolingvistički aspekti iskazivanja zahvaljivanja i čestitanja: parametri regija i životna dob“ objavljen je 2015. godine

u renomiranom časopisu *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku*. Teorijski okvir ovog rada predstavljaju sociolingvističke teorije (napr. Holmes 1995) koje definišu niz društvenih faktora koji mogu uticati na forme učtivosti u jednoj sredini, a za ovaj rad je podjednako relevantna i teorija govornih činova (Austen 1962). Rad je empirijskog karaktera i bazira se na istraživanju sprovedenom u Crnoj Gori, u tri regije (sjever, jug i centralni dio), a na tri ravnomjerno definisane starosne grupe. Instrument istraživanja je anketa putem koje su se pripadnici tri starosne grupe opredjeljivali za formu učtivosti koju bi u uputile određenom adresatu prilikom realizacije govornih činova zahvaljivanja i čestitanja. Rezultati rada ukazuju da su kod dva govorna čina (zahvaljivanje i čestitanje) u pisanoj formi ispitanici starije dobi skloniji upotrebi formalnih oblika, dok pripadnici mlađe populacije teže upotrebi netentativnih oblika učtivosti. U govornom jeziku, kod oba govorna čina stariji češće koriste perfekat glagola *htjeti*, dok se srednja i mlađa grupa većinom opredjeljuju za prezenti glagola *čestitati*. Značajnije razlike kod ostvarivanja dva govorna čina nijesu uočene između tri regije. Ovaj rad predstavlja doprinos sociolingvističkoj literaturi jer ukazuje na činjenicu da je upotreba jezika društveno determinisana, u smislu da uslovi i trendovi savremenog života utiču na otvorenost u komunikaciji i upotrebu dirktnijih govornih činova. S druge strane, zanimljiva je „otpornost“ starijih generacija prema ovim jezičkim trendovima.

Temom učtivosti kandidatkinja Mrdak-Mićović bavi se i u radu pod nazivom „Pragmatičko-semantička analiza iskazivanja učtivosti u engleskom i crnogorskom jeziku pomoću sistema modalnih glagola“ (2012) objavljenom u časopisu *Riječ*. Autorka ovdje naglašava važnost izraza učtivosti prilikom ostvarivanja govornih činova *molbe*, *izvinjenja*, *zahvaljivanja*, *čestitanja* i *saučešća*. Tačnije, autorka u kontekstu ovih govornih činova analizira modalne glagole, lingvističko sredstvo koje posebno doprinosi mitigaciji izraza i postizanju podizanja nivoa učtivosti među sagovornicima. Kako je u gramatikama engleskog jezika velika pažnja posvećena nijansama koje modali iskazuju, autorka poredi upotrebu modalnih glagola na engleskom govornom području sa onima koji koriste govornici u prilikom realizacije navedenih govornih činova u Crnoj Gori. Rad ukazuje na zanimljive varijante prilikom njihovog ostvarivanja u dva jezika, a potom razmatra njihove sličnosti i razlike.

Uvidom i u ostale priložene radove, potvrđujem da dr Milena Mrdak-Mićović u pogledu naučnoistraživačkog rada ispunjava sve kriterijume za izbor u zvanje.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Dr Milena Mrdak-Mićović stekla je svoje prvo pedagoško iskustvo radeći kao profesor engleskog jezika u Gimnaziji „Stojan Cerović“, te se od 2002. godine u pedagoškom smislu usavršavala radeći kao saradnik u nastavi na Filološkom fakultetu (UCG) u Nikšiću. Od sticanja akademskog stepena doktora nauka, kolegice Mrdak-Mićović je pod mentorstvom izvodila časove predavanja na matičnom i više nematičnih fakulteta. Pritom, posebno je posebno istaći njeno iskustvo u izvođenju nastave jezika struke na više fakulteta, koje je posebnu afirmaciju dobilo u projektu Erasmus + – REFLAME, u okviru kojeg je radila kao instruktor jezika pravne struke. Od izuzetnog značaja je i njeno iskustvo gostujućeg predavača na univerzitetu u Granadi 2018. godine. Potvrda uspješnog pedagoškog rada kolegice Mrdak-Mićović su i izvještaj prodekanice za nastavu i visoke ocjene evaluacione ankete studenata. Navedeno svjedoči o izuzetnoj pedagoškoj posvećenosti dr Milene Mrdak-Mićović, te da u smislu pedagoške osposobljenosti ispunjava sve kriterijume za rad na jednoj visokoškolskoj instituciji.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		18		50,5
2. PEDAGOŠKI RAD				5
4. STRUČNI RAD		9		15
UKUPNO		27		70,5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Na osnovu izloženog, sa zadovoljstvom konstatujem da dr Milena Mrdak-Mićović, u pogledu stepena obrazovanja, rezultata naučnoistraživačkog rada, kao i pedagoške osposobljenosti ispunjava sve potrebne uslove za izbor u prvo akademsko zvanje, propisane Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, Statutom Univerziteta Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore. Stoga, s punom uvjerenišću predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Milenu Mrdak-Mićović izabere u akademsko zvanje docenta za oblast Anglistika – engleski jezik na Filološkom fakultetu UCG.

RECENZENT

Prof. dr Marijana Cerović
Filološki fakultet
Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Milena Mrdak-Mićović je rođena 1977. godine u Nikšiću, gdje završila osnovnu i srednju školu. Diplomirala je na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, na Odsjeku za engleski jezik i književnost 2002. godine sa ocjenom deset (10) i opštim uspjehom od 8,95. Nakon završenih diplomskih studija, kolegunica Mrdak-Mićović je upisala poslijediplomske magistarske studije na Filološkom fakultetu u Beogradu, gdje je odbranila magistarski rad pod nazivom *Modalna značenja glagola think i believe i njihovi ekvivalenti u srpskom jeziku*, 2008. godine. Kolegunica Mrdak-Mićović doktorirala je na Filološkom fakultetu u Nikšiću 2016. godine, odbranivši disertaciju na temu *Metadiskursna analiza iskazivanja učtivosti u engleskom i crnogorskom jeziku*.

Nakon završenih studija, kolegunica Mrdak-Mićović kratko je radila u Gimnaziji „Stojan Cerović“, a od oktobra 2002. godine počela je angažman u svojstvu saradnika u nastavi na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. U svojoj univerzitetskoj karijeri držala je nastavu predavanja i vježbi iz velikog broja predmeta na matičnim i nematičnim katedrama (naučna oblast predmeta: Engleski jezik).

Milena Mrdak-Mićović je vrlo aktivna u akademskoj zajednici, kao što se može vidjeti iz njene priložene biografije. Učestvovala je na više naučnih skupova, samostalno i u saradnji sa kolegama. Pored toga, pohađala je ljetnju školu u Najmehenu u Holandiji na temu rodnih studija 2017. godine. Kolegunica Mrdak-Mićović je takođe članica projektnog tima REFLAME (obrazovni projekat Erasmus+ mreže). Uz to, iskoristila je i mogućnosti koje daje program mobilnosti ERASMUS, pa je tako bila predavač na Univerzitetu u Granadi 2018. godine.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Dr Milena Mrdak-Mićović objavila je dva rada u časopisima koji se indeksiraju na listama SSCI i AHCI (kao prvi, odnosno samostalni autor). Pet naučnih radova objavila je u časopisima koji se indeksiraju u drugim bazama. Bilježi učešće sa naučnim saopštenjem na deset naučnih skupova, pri čemu je objavila osam radova u zbornicima konferencija u cjelosti, a dva su objavljena u formi apstakta. Kolegunica se takođe bavila i recenziranjem naučnih radova.

U skladu sa uputstvima datim u *Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja*, predstavila u kratkim crtama i ocijeniti tri njena naučna rada koja su naročito reprezentativna za njen cijeli naučni opus.

Svakako najznačajnije i međunarodno najprepoznatljivije reference kolegunicke dr Mrdak-Mićović su one koje se odnose na radove koji su objavljeni u časopisima koji se indeksiraju na listama SSCI i AHCI. Ovdje ću se bliže baviti radom „Poetika jezika i prostora u narativnim diskursima *Objava broja 49 i V*“, koji je objavljen u uglednom hrvatskom časopisu *Književna smotra* (AHCI, Q4). U pitanju je jezičko-stilska analiza dva djela Tomasa Pinčona, jednog od autora koji su svojim djelima oblikovali i interpretirali stvarnost Amerike 50-ih i 60-ih godina prethodnog

vijeka. Kolegunica primjećuje da je korišćenje savremenih jezičko-stilskih sredstava u njegovim romanima namijenjeno posebnoj čitateljskoj publici koja je upoznata s politologijom, istorijskim procesima, filozofijom, estetikom, hermeneutikom, teorijom recepcije, stilistikom, te analizom govornih činova i semiologijom. Zaključuje da je samo takav, elitistički čitatelj, u stanju da razumije semantičku artikulaciju Pinčonove metatekstualnosti i indeksno-ikoničkih obrta koji proizvode farsičnost i sarkastičnost u diskursu ovog narativa. Jezik i prostor u Pinčonovim djelima nude semiološku dimenziju koja ne završava granicom narativnih struktura, već postavlja egzistencijalističko pitanje pred svakim vremenom i prostorom. Sama ta činjenica umnogostručuje polje značenja, a dijakronijski presjek Pinčonovih djela obogaćuje se novim mogućnostima čitanja ovih semantički potentnih diskursa. Ovo istraživanje pokazuje naučnu svestranost kolegunicke dr Mrdak-Mićović, budući da unekoliko prevazilazi granice lingvističkog istraživanja i zalazi i u domen nauke o književnosti.

Rad „Mladi i forme učtivosti: uticaj modernih načina komunikacije na savremeni jezik mlade populacije u Crnoj Gori“ nedavno je objavljen u časopisu Filološkog fakulteta *Riječ* (2022), koji ima dugu tradiciju i pretenduje da uđe u međunarodne baze časopisa. Ovaj rad se bavi uticajem modernih načina komunikacije na savremeni jezik mlade populacije u Crnoj Gori. Cilj istraživanja bio je da se utvrdi na koji način mladi koriste komunikaciju putem interneta i koje forme učtivosti koriste u toj vrsti komunikacije. Istraživanje je sprovedeno u dvije odvojene etape u periodu od četiri godine, u februaru i martu 2013. godine, te u maju i junu 2017. godine, putem anketnog metoda na uzorku. Nakon analize dobijenih rezultata, zaključeno je da se savremeni jezik mladih ljudi u Crnoj Gori znatno promijenio pod uticajem novih načina komunikacije, upotrebe društvenih mreža i različitih aplikacija. Mladi postaju afektivniji, a takođe postaju nestrpljiviji da u što kraćem roku pošalju poruku sagovorniku. Takođe, primijećene su i značajne promjene u jezičkom ponašanju djevojaka koje postaju nestrpljivije i u komunikaciji često koriste netentativne i afektivne formulacije, bez obzira na sredinu iz koje dolaze. Rad spada u oblast sociolingvistike i analize diskursa, a naročito je vrijedan imajući u vidu to da sličnih istraživanja u našem regionu do sada nije bilo i da se bavi temom koja je veoma aktuelna i važna u savremenom društvu.

Treći rad koji ću predstaviti jeste rad „Sociolingvistički aspekti iskazivanja zahvaljivanja i čestitanja: parametri *regija i života dob*“, koji je kolegunica Mrdak-Mićović objavila u uglednom časopisu sa dugom tradicijom – *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku*, koji spada u kategoriju najistaknutijih časopisa u Srbiji. Kolegunica polazi od toga da je pitanje pristojnosti u jeziku postalo jedno od najpopularnijih tema u lingvističkim studijama od druge polovine 20. veka. Cilj rada je bio da se opiše istraživanje govornih činova izražavanja zahvalnosti i čestitki koje je provedeno 2013. godine, kako bi se pokazalo da li i u kojoj mjeri govornici koriste tentativne oblike dok izražavaju zahvalnost ili čestitke adresatu u pisanom i govornom jeziku, te u kojoj se mjeri dobiveni oblici mogu povezati s parametrima dobi i regije govornika. Istraživanje je obuhvatilo 180 ispitanika iz tri crnogorske regije i tri dobne grupe. Rezultati su pokazali da su stariji govornici skloniji korišćenju tentativnih oblika izražavanja zahvalnosti i čestitki nego mladi, dok su rezultati dobiveni pregledom govornog područja pokazali sličnost u izboru manje ili više tentativnih oblika među govornicima iz centralnih i južnih regija, koje imaju dobru infrastrukturnu povezanost i razvijenije su od sjevernog dijela zemlje. Kao i prethodni rad, i ovaj rad spada u oblast analize diskursa i sociolingvistike, a bavi se temom koja je naročito značajna za naš region.

U najvećem broju ostalih radova kolegunica se bavi analizom diskursa i pragmatikom, sa fokusom na učtivost i metadiskurs. Ona se pored ovih tema bavi i jezičko-stilskom analizom književnih djela, kao i jezikom, odnosno diskursom medija. Njeni radovi pisani su na zanimljive teme koje su vrijedne naučnog ispitivanja, na metodološki kvalitetan i naučno precizan način. Korpusi i uzorci su adekvatni, a zaključivanje ispravno i naučno zasnovano. Na osnovu svega ovoga zaključujem da je naučnoistraživački opus kolegunicke dr Mrdak-Mićović kvalitetan i da je preporučuje za izbor u akademsko zvanje.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOBLJENOSTI

Kolegunica dr Mrdak-Mićović je svoje pedagoško iskustvo sticala na Filozofskom, odnosno Filološkom fakultetu u Nikšiću (u jednom kraćem periodu i u jednoj srednjoj školi).

Osim nastave na filološkim studijama, dr Mrdak-Mićović ima dugogodišnje iskustvo i u držanju časova na različitim nama nematičnim, odnosno nefilološkim studijskim programima, tj. radno iskustvo sa studentima koji su se opredijelili da studiraju fizičku kulturu, sport, novinarstvo, politikologiju, socijalni rad itd., a uče engleski jezik svoje struke. Uspješno je izvodila ili izvodi nastavu na tri različite organizacione jedinice Univerziteta Crne Gore, što

govori o njenoj pedagoškoj svestranosti kada je u pitanju nastava opšteg i engleskog jezika struke, te o njenim mogućnostima prilagođavanja različitim nastavnim potrebama studenata. Posvećenost kolegice Mrdak-Mićović reflektuje se u rezultatima studentskih anketa, koji se kreću u opsegu 4,8 do 5 u posljednjih pet godina, što je zaista izuzetno.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		18		50,5
2. PEDAGOŠKI RAD				5
4. STRUČNI RAD		9		15
UKUPNO		27		70,5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priložene dokumentacije po konkursu i *Uslova i kriterijuma za izbor u akademska zvanja*, zaključujem da dr Milena Mrdak-Mićović ispunjava sve propisane formalne uslove za izbor u akademsko zvanje docentkinje. Naime, kolegica je prva autorka dva rada u uslovnim kategorijama (u časopisima koji se indeksiraju na listama SSCI i AHCI) i ima propisani ukupni broj bodova (ukupno 70,5 bodova). Pored toga, njen dosadašnji pedagoški rad je od strane studenata ocijenjen veoma visokim ocjenama (rezultati studentskih anketa su u opsegu od 4,8 do 5).

Uzimajući u obzir navedeno, odnosno naučnoistraživački, pedagoški i stručni rad kolegice dr Milene Mrdak-Mićović, zaključujem da ona ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje docentkinje, odnosno preporučujem da je Senat Univerziteta Crne Gore izabere u akademsko zvanje **docentkinje** za oblast Anglistika – Engleski jezik na Filološkom fakultetu.

RECENZENT

Prof. dr Milica Vuković
Filološki fakultet
Univerzitet Crne Gore

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Sportske nauke** na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 8.marta 2023. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR RAŠID HADŽIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 01.11. 1960. godine u Rožajama, Republika Crna Gora. Osnovno i srednje obrazovanje (Gimnaziju prirodno-matematičkog smjera) završio sam 1979. godine u Rožajama. Diplomirao sam na Fakultetu za fizičku kulturu, Univerziteta u Sarajevu, 1983. godine. Magistarsku tezu, odbranio sam 24.04.2001. godine na Fakultetu za fizičko vaspitanje Univerziteta u Beogradu. Doktorsku disertaciju, odbranio sam 24.06.2004. godine na Fakultetu za fizičku kulturu Univerziteta u Novom Sadu. Učestvovao sam na više naučnih skupova i konferencija iz oblasti fizičke kulture. U svom naučno-istraživačkom radu objavio sam više autorskih i koautorskih naučno-istraživačkih i stručnih radova u zemlji i inostranstvu i time dao značajan doprinos razvoju stručne misli i unapređenju prakse u oblasti fizičke kulture. Autor sam dva univerzitetska udžbenika i koautor jedne monografije.

Pored navedenih aktivnosti, u toku dosadašnjeg rada, bio sam član Strukovnog vijeća za društvene nauke Senata Univerziteta Crne Gore. Funkciju prodekana za razvoj i finansije na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje obavljao sam od 2011. do 2015. godine. Bio sam član komisije za magistarske studije na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje. Bio sam mentor, predsjednik i član komisije za odbranu magistarskih radova i doktorskih disertacija. Od 2022. godine obavljam funkciju dekana Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje. Predavač sam na programu edukacije rukometnih

trenera, a takođe sam jedan od autora Strategije razvoja rukometa u Crnoj Gori od 2016. do 2024. godine.

U organizaciji rukometnog saveza Crne Gore i pod pokroviteljstvom EHF (evropska rukometna federacija), 12. juna 2022. godine bio sam jedan od predavača na XX državnom seminaru za rukometne trenere i obnavljanje EHF PRO licenci. U fudbalskom klubu „Ibar“ iz Rožaja radio sam kao trener pionirskih selekcija i kondicioni trener seniorske selekcije. U zimskim sportovima, imam zvanje trenera alpskog skijanja, internacionalnog instruktora skijanja (ISIA) i saveznog sudije u alpskom skijanju.

Cjelokupna profesionalna karijera neraskidivo je vezana za skijanje, fudbal i sport uopšte, a za to vrijeme obavljao sam značajne funkcije u Skijaškom savezu Crne Gore, klubovima i asocijacijama. Bio sam član izvršnog odbora Skijaškog saveza Crne Gore. Bio sam član MASI-a (Montenegrin Association of Ski Instructors) od 1997 do 2006. godine i pri ovoj organizaciji član stručne i ispitne komisije. Bio sam predsjednik Crnogorskog udruženja učitelja i trenera skijanja (CUUTS) u periodu od 2006. do 2012. godine i predavač na seminarima za sticanje zvanja učitelja i trenera skijanja.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Zasnovao sam radni odnos 1983. godine u Školskom centru "30. septembar" u Rožajama na poslovima i radnim zadacima profesora fizičkog vaspitanja do 1990. godine. Od 1990. do 2006. godine bio sam u radnom odnosu u "Srednjoj stručnoj školi" u Rožajama. Od 29.09.2006. godine angažovan sam na Univerzitetu Crne Gore kao saradnik u nastavi na Filozofskom fakultetu – Studijski program za fizičku kulturu na predmetu *Metodika nastave fizičkog vaspitanja sa školskim časom*.

U akademsko zvanje docent na Univerzitetu Crne Gore izabran sam odlukom Senata Broj: 01-2065 od 02.10.2008. god. na period od pet godina, na predmete: *Fizičko vaspitanje i Metodika fizičkog vaspitanja* na Filozofskom fakultetu, Studijski program za Predškolsko vaspitanje i obrazovanje i *Metodologija istraživanja i statistika* na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje.

U akademsko zvanje vanredni profesor na Univerzitetu Crne Gore izabran sam odlukom Senata broj: 08-1264 od 13.06.2013.god. na predmete: *Tehnika i metodika košarke, Osnove skijanja, Tehnika i metodika skijanja*, na osnovnim akademskim studijama Fizička kultura i *Metodologija istraživanja i statistika*, na specijalističkim akademskim studijama Fizička kultura na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje, *Fizičko vaspitanje i Metodika fizičkog vaspitanja*, na osnovnom akademskom Studijskom programu Predškolsko vaspitanje i obrazovanje na Filozofskom fakultetu.

Reizabran sam u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Sportske nauke, odlukom Senata broj: 03-3317 od 09.10. 2018. god. na predmete *Skijanje* na osnovnim akademskim studijama Fizička kultura i zdravi stilovi života i *Metodologija u sportu* na Master studijama na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje.

U predhodnom periodu izvodio sam i danas izvodim nastavu na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore na akademskim osnovnim, master i doktorskim studijama kao i na Filozofskom fakultetu - Studijski program za Predškolsko vaspitanje i obrazovanje na osnovnim akademskim studijama.

Kao gostujući profesor, izvodim nastavu na Državnom univerzitetu u Novom Pazaru (Republika Srbija), iz predmeta *Teorija i metodika skijanja*.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 25% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Goranović, K., Hadžić, R. , Petković, J., Joksimović, M. (2022). Exploring trends of running performance during matches of professional soccer players in Montenegro: A longitudinal study. <i>Frontiers in Public Health</i> , 10:966578. doi:10.3389/fpubh.2022.966578. ISSN: 22962565	15	7,5
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Besnik, M., Georgijev, G., & Hadžić, R. (2018). Some Indicators of Fatness and Fitness in Kosovan and Montenegro Adolescent. <i>International Journal of Morphology</i> , 36 (3): 864-870. ISSN:0717-9367.	9	3
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Goranović, K., Petković, J., Hadžić, R. & Joksimović, M. (2022). Rate of Force Development and Stretch-Shortening Cycle in Different Jumps in the Elite Volleyball Players. <i>International Journal of Morphology</i> , 40 (2):334-338. ISSN:0717-9367.	6	2
2.	Hadžić, R. , Nikšić, E. & Dragutinović, K. (2023). Developmental characteristics of younger school-aged boys in relation to the socio-economic environment. <i>International Journal of Morphology</i> , 41(1): 90-95. ISSN: 0717-9367.	6	6
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Hadžić, R. , Petković, J., & Nikšić, E.. (2019). Analiza usvojenosti tehnike klinastog vijuganja u alpskom skijanju u odnosu na antropometrijske karakteristike ispitanika. <i>Glasnik antropološkog društva Srbije</i> , Vol. 54, 15-25. ISSN: 1820-7936.	4	4
2.	Hadžić, R. , Bajrić, O. & Dragutinović, K. (2020). The influence of the demographic factor on the growth and development of younger school-age girls. <i>Sports Science and Health</i> , Vol 10 (2), 159-169. ISSN: 2232-8211.	4	4
3.	Bajrić, O., Božić, D., & Hadžić, R. (2021). Differences the space of motor abilities athletes students and non-athletes. <i>Sports Science and Health</i> , Vol. 11 (1), 44-54. ISSN: 2232-8211.	4	1,33
4.	Špirtović, O., Bajrić, S., & Hadžić, R. (2022). Influence of Programmed Exercise on Body Composition Indicators of Recreational Exercisers. <i>Sports Science and Health</i> , Vol. 11 (2), 237-244. ISSN: 2232-8211.	4	1,33
5.	Hadžić, R. , & Nikšić, E. (2022). The analysis of alpine skiing techniques adoption based on antropometric performances. <i>Antropologie</i> . Vol. 60 (1), 161-172. ISSN: 0323-1119	4	4
Radovi na naučnim konferencijama			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Hadžić, R. , Petković, J., Djukić, M., Nikšić, E., & Špirtović, O. (2020). Motoričke sposobnosti ispitanika u predikciji uspješnosti vođenja lopte u košarci. Zbornik radova "Sport i razvoj - sporta za sve", Banja Luka, 321-331. UDK 796.012.323-056.26.	2	2
2.	Bajrić, O., Bajrić, S., Goranović, S., & Hadžić, R. (2020). Nivo kvantitativnih promjena situaciono-motoričkih sposobnosti fudbalera uzrasta 14-16 godina. Banja Luka. Zbornik radova, "Sportske nauke i zdravlje", deseta međunarodna e-konferencija Banja Luka, 181-189. ISBN: 978-99976-34-63-4.	2	0,5
3.	Mujanović, R., Bajrić, O. & Hadžić, R. (2021). Promene motoričkih sposobnosti karatista pod uticajem modela treninga. Zbornik radova, jedanesta međunarodna e-konferencija "Sportske nauke i zdravlje", Banja Luka, 77-90. ISBN: 978-99976-34-75-7.	2	0,66
Uredjivačka i recenzentska djelatnost			
R1 Uredništvo u vrhunskom međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) - kategorije Q1		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Review Editor of "Frontiers in Nutrition", Frontiers Media SA, Avenue Du Tribunal Federal 34, Lausanne, Switzerland, CH-1015; year 2023. ISSN: 2296-861X.	10	10
R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
	Associate Editor of "Frontiers in Sports and Active Living", Frontiers		

1.	Media SA, Avenue Du Tribunal Federal 34, Lausanne, Switzerland, CH-1015; year 2023. ISSN: 2624-9367.	2	2
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	<i>Frontiers in Pediatrics</i> (ISSN: 22962360) – 1 rad	2	2
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	<i>Sportlogia</i> (ISSN: 1986-6089) – 1 rad	0,5	0,5
R9 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	„Historija tjelesne kulture sa teorijom i praksom vježbanja”, autora Elvira Nikšić, Faris Rašidagić, Nermin Nurković, Amel Mekić, Hana Hadžibulić-Nurković, Pedagoški fakultet Univerziteta u Sarajevu. ISBN:978-9926-448-10-3 .	0,5	0,5

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Gostujući profesor			
P8 Gostujući profesor na univerzitetima u okruženju koji nisu rangirani u prvih 500		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Državni univerzitet u Novom Pazaru (gostujući profesor): školske 2019/20. godine.	2	2
2.	Državni univerzitet u Novom Pazaru (gostujući profesor): školske 2020/21. godine.	2	2
3.	Državni univerzitet u Novom Pazaru (gostujući profesor): školske 2021/22. godine.	2	2
4.	Državni univerzitet u Novom Pazaru (gostujući profesor): školske 2022/23. godine.	2	2
Mentorstvo			
P9 Na doktorskim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Besnik Morina „Komparativna analiza antropometrijskih dimenzija tijela i nivoa motoričkih sposobnosti učenika osnovne škole Crne Gore i Kosova u odnosu na uzrast i pol“, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje UCG, doktorska disertacija odbranjena 14.02.2020.godine.	4	4
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Katarina Dragutinović, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje UCG (odbranjena 23.09.2019.)	2	2
2.	Sanja Djenadić, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje UCG (odbranjena 22.02.2023.)	2	2
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Branko Novaković, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje UCG (odbranjena 05.02.2018.)	1	1
2.	Marko Mijušković, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje UCG (odbranjena 31.05.2018.)	1	1
3.	Vujadin Milonjić, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje UCG (odbranjena 18.07.2018.)	1	1
4.	Filip Lješković, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje UCG (odbranjena 23.10.2018.)	1	1
5.	Ivan Jovančević, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje UCG (odbranjena 12.11.2018.)	1	1
6.	Šabo Šuntić, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje UCG (odbranjena 12.11.2018.)	1	1
7.	Slavko Djurić, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje UCG (odbranjena 02.11.2020.)	1	1
8.	Katarina Raičević, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje UCG (odbranjena 05.11.2021.)	1	1
9.	Tina Begović, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje UCG (odbranjena 19.11.2021.)	1	1
10.	Miloš Rovčanin, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje UCG (odbranjena 19.11.2021.)	1	1
Članstvo u komisijama			
P16 Član komisije za ocjenu ili odbranu doktorske disertacije na drugom univerzitetu (koji nije obuhvaćen prethodnim tačkama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Miloš Nikolić “Doprinos elemenata fudbala efikasnosti nastave fizičkog vaspitanja dece predškolskog uzrasta” Fakultet za sport i psihologiju (TIMS) Novi Sad. (odbranjena 01.03. 2023.)	2	2
Kvalitet nastave			

P17Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Kvalitet pedagoškog rada na osnovu ankete studenata	5	4.5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	17	17	51,32	51,32
2. PEDAGOŠKI RAD	19	19	32,5	32,5
UKUPNO	36	36	83,82	83,82

IZVEŠTAJ RECENZENTA

Na osnovu odlukom broj 03-1914/2 od 29.03.2023. godine, Senata Univerziteta Crne Gore, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izveštaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Sportske nauke na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje u Nikšiću. Na konkurs, objavljen 08.02.2023. godine u dnevnom listu "Pobjeda", prijavio se kandidat van. prof. dr Rašid Hadžić. Detaljnim pregledom konkursne dokumentacije konstatujem sledeće:

I OCENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Uvidom u biografiju i stepen obrazovanja konstatujem da je kandidat, van. prof. dr Rašid Hadžić završio osnovnu i srednju školu u Rožajama. Diplomirao je na Fakultetu za fizičku kulturu, Univerziteta u Sarajevu, 1983. godine a magistarsku tezu, odbranio je 2001. godine na Fakultetu za fizičko vaspitanje Univerziteta u Beogradu. Doktorsku disertaciju, odbranio je 2004. godine na Fakultetu za fizičku kulturu Univerziteta u Novom Sadu.

Zasnovao je radni odnos 1983. godine u Školskom centru "30. septembar" u Rožajama na poslovima i radnim zadacima profesora fizičkog vaspitanja. Od 1990. do 2006. godine bio je u radnom odnosu u "Srednjoj stručnoj školi" u Rožajama. Od 2006. godine angažovan je na Univerzitetu Crne Gore kao saradnik u nastavi na Filozofskom fakultetu – Studijski program za fizičku kulturu na predmetu Metodika nastave fizičkog vaspitanja sa školskim časom.

U akademsko zvanje docent na Univerzitetu Crne Gore izabran je odlukom Senata 2008. godine na predmete: Fizičko vaspitanje i Metodika fizičkog vaspitanja na Studijski program za Predškolsko vaspitanje i obrazovanje i Metodologija istraživanja i statistika na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje.

U akademsko zvanje vanredni profesor na Univerzitetu Crne Gore izabran je odlukom Senata 2013. godine na predmete: Tehnika i metodika košarke, Osnove skijanja, Tehnika i metodika skijanja i Metodologija istraživanja i statistika, na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje, Fizičko vaspitanje i Metodika fizičkog vaspitanja, Studijski program Predškolsko vaspitanje i obrazovanje na Filozofskom fakultetu.

Reizabran je u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Sportske nauke, odlukom Senata 2018. godine na predmete: Skijanje i Metodologija u sportu na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje.

Izvodi nastavu na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore na akademskim osnovnim, master i doktorskim studijama kao i na Filozofskom fakultetu - Studijski program za Predškolsko vaspitanje i obrazovanje na osnovnim akademskim studijama. Kao gostujući profesor, izvodi nastavu na Državnom univerzitetu u Novom Pazaru (Republika Srbija), iz predmeta Teorija i metodika skijanja.

Uzimajući u obzir navedene činjenice a saglasno Zakonu o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Merilima za izbor u akademsko i naučna zvanja Saveta za visoko obrazovanje Crne Gore, može se konstatovati da kandidat van. prof. dr Rašid Hadžić, u pogledu stepena obrazovanja, ispunjava sve propisane uslove za izbor u najviše akademsko zvanje redovni profesor na Univerzitetu Crne Gore.

Analiza naučno-istraživačkog rada

Pregledom klasifikacione bibliografije, može se zaključiti da je kandidat, van. prof. dr Rašid Hadžić, ostvario zapažene rezultate u naučno-istraživačkom radu. Od reizbora u predhodno zvanje (2018. godine) u svojstvu autora ili koautora objavio je 12 radova u renomiranim međunarodnim naučnim časopisima. Od tog broja, objavio je 4 rada u časopisima indeksiranim na WoS listama - SCI/SCIE/SSCI/A&HSCI (1 rad u časopisu Q1 kategorije, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju, 1 rad u časopisu Q3 kategorije, rangiran u prvih 75% časopisa po Scopusovom rangiranju, 2 rada u časopisima Q4 kategorije), prema kategorizaciji i Merilima za izbor u akademsko zvanje. Pored toga objavio je 5 radova u časopisima Q5 kategorije koji nijesu indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HSCI listama, te 3 rada na međunarodnim naučnim skupovima. Analizom bibliografskih jedinica, uočava se raznovrsnost tema koje van. prof. dr Rašid Hadžić tretira a svi radovi se odnose na naučnu oblast za koju kandidat konkuriše. Takođe, kandidat, van. prof. dr Rašid Hadžić, bio je recenzent knjige studentskog karaktera izdate u inostranstvu i recenzent na radovima objavljenim u međunarodnim časopisima Q1, Q2, Q3, Q4 kategorije. Pored toga, urednik je u vrhunskom međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) - kategorije Q1

Sve navedeno upućuje na zaključak da kandidat, van. prof. dr Rašid Hadžić ima bogato i raznovrsno naučno-istraživačko iskustvo, te samim tim u potpunosti ispunjava sve neophodne uslove za izbor u najviše akademsko zvanje redovni profesor za oblast Sportske nauke.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju može se videti da kandidat, van. prof. dr Rašid Hadžić, kroz svoj radni angažman, koji je od početka vezan za nastavni proces i pedagošku delatnost, a koji traje više od 30 godina, poseduje zavidno profesionalno iskustvo i respektabilne pedagoške kvalitete. Dr Rašid Hadžić, van. prof., godinama je izvodio nastavu na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore na osnovnim, master i doktorskim studijama a takođe i danas izvodi nastavu na sva tri akademska studijska programa. Takođe, dugogodišnji je gostujući profesor na Državnom univerzitetu u Novom Pazaru, Republika Srbija. Bio je mentor, predsednik i član komisije za odbranu master radova i doktorskih disertacija. U periodu nakon poslednjeg reizbora, bio je mentor na 10 završnih radova na specijalističkim studijama, 2 master rada i jedne doktorske disertacije. Član je komisije za ocenu/odbranu jedne doktorske disertacije na Fakultetu za sport i psihologiju (TIMS) Univerziteta Educons u Novom Sadu. U studentskim anketama njegov pedagoški rad bio je visoko vrednovan.

Stoga je neupitno da u pogledu pedagoške osposobljenosti, van. prof. dr Rašid Hadžić, ispunjava sve uslove za izbor u najviše akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Sportske nauke.

STRUČNA DELATNOST

Stručna delatnost kandidata, van. prof. dr Rašida Hadžića je sadržajna, a posebno bih istakao doprinos kandidata kroz predavanja na programu edukacije rukometnih trenera i aktivna učešća na seminaru rukometnih trenera koji se održava pod pokroviteljstvom Rukometnog saveza Crne Gore te kroz koautorski rad na izradi Strategije razvoja rukometa u Crnoj Gori od 2016. do 2024. godine.

Takodje, u zimskim sportovima, ima zvanje trenera alpskog skijanja, internacionalnog instruktora skijanja (ISIA) i saveznog sudije u alpskom skijanju. Bio je član izvršnog odbora Skijaškog saveza Crne Gore, član MASI-a (Montenegrin Association of Ski Instructors) i pri ovoj asocijaciji član stručne i ispitne komisije. Bio je predsjednik Crnogorskog udruženja učitelja i trenera skijanja (CUUTS) i predavač na seminarima za sticanje zvanja učitelja i trenera skijanja.

Sagledavajući stručni opus kandidata, mogu nedvosmisleno da zaključim da van. prof. dr Rašid Hadžić ispunjava sve potrebne

uslove za izbor u najviše akademsko zvanje za oblast Sportske nauke.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

Nakon izvršenog detaljnog uvida u konkursni materijal, konstatujem da je kandidat, van. prof. dr Rašid Hadžić, ispravno i u skladu sa normativima bodovao svoje radove i pravilno sačinio klasifikacionu bibliografiju.

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	17	17	51,32	51,32
2. PEDAGOŠKI RAD	19	19	32,5	32,5
UKUPNO	36	36	83,82	83,82

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu odredbi Zakona o visokom obrazovanju Republike Crne Gore i Statuta Univerziteta Crne Gore, kao i Merila za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore a na osnovu uvida u naučne i stručne reference kandidata, kao i pedagošku delatnost, zaključujem da je kandidat, van. prof. dr Rašid Hadžić, ispunio sve uslove predviđene za izbor u više akademsko i naučno zvanje Univerziteta Crne Gore. Na osnovu svega navedenog, sa zadovoljstvom predlažem Veću Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje i Senatu Univerziteta Crne Gore da kandidata dr Rašida Hadžića izabere u zvanje **redovni profesor** Univerziteta Crne Gore za oblast Sportske nauke.

RECENZENT

dr Zlatko Ahmetović,
redovni profesor - emeritus
Fakultet za sport i psihologiju (TIMS)
Univerzitet Educons

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Na sjednici Senata Univerziteta Crne Gore, održane 29.03.2023. godine, (Odluka broj 03-1914/2) imenovana sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Sportske nauke na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore. Konkurs za izbor u akademsko zvanje za oblast Sportske nauke objavljen je 08. februara 2023. godine u dnevnom listu "Pobjeda". Na objavljeni konkurs, prijavio se jedan kandidat - prof. dr. Rašid Hadžić. Pregledom konkursnog materijala, podnosim izvještaj o ispunjenosti uslova u pogledu stepena obrazovanja, naučno-istraživačkog i stručnog rada, kao i pedagoške osposobljenosti kandidata, prof. dr. Rašida Hadžića.

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidat dr. Rašid Hadžić, diplomirao je na Fakultetu za fizičku kulturu Univerziteta u Sarajevu 1983. godine. Magistarsku tezu je odbranio 2001. godine na Fakultetu za fizičko vaspitanje Univerziteta u Beogradu. Doktorsku disertaciju je odbranio 24. 06. 2004. godine na Fakultetu za fizičku kulturu Univerziteta u Novom Sadu.

Profesionalno iskustvo započeo je 1983. godine u Školskom centru "30. septembar" u Rožajama, zatim ga nastavlja sve do 2006. godine u "Srednjoj stručnoj školi" u Rožajama. Nakon tog dijela radnog iskustva kandidat dr. Rašid Hadžić je od 2006. godine angažovan na Univerzitetu Crne Gore na Filozofskom fakultetu – Studijski program za fizičku kulturu na predmetu *Metodika nastave fizičkog vaspitanja sa školskim časom*.

U akademsko zvanje docent na Univerzitetu Crne Gore izabran je 02. oktobra 2008. god, na predmete: *Fizičko vaspitanje i Metodika fizičkog vaspitanja* na Studijski program za Predškolsko

vaspitanje i obrazovanje i *Metodologija istraživanja i statistika* na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje.

U akademsko zvanje vanredni profesor na Univerzitetu Crne Gore izabran je 13. juna 2013. god. na predmete: *Tehnika i metodika košarke, Osnove skijanja, Tehnika i metodika skijanja, i Metodologija istraživanja i statistika*, na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje, *Fizičko vaspitanje i Metodika fizičkog vaspitanja*, na Studijskom programu Predškolsko vaspitanje i obrazovanje na Filozofskom fakultetu.

Reizabran je u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Sportske nauke 09. oktobra 2018. god. na predmete *Skijanje i Metodologija u sportu* na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje.

Nastavu izvodi na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje na osnovnim, master i doktorskim studijama kao i na Filozofskom fakultetu - Studijski program za Predškolsko vaspitanje i obrazovanje na osnovnim akademskim studijama Univerziteta Crne Gore. Kao gostujući profesor, izvodi nastavu na Državnom univerzitetu u Novom Pazaru (Republika Srbija), iz predmeta *Teorija i metodika skijanja*.

Na osnovu navedenog može se konstatovati da kandidat, dr. Rašid Hadžić u pogledu stečenog obrazovanja u potpunosti ispunjava sve uslove predviđene Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja za izbor u akademsko zvanje redovni profesor na Univerzitetu Crne Gore za oblast Sportske nauke.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Priložena bibliografija ukazuje na kvalitetnu i temeljnu posvećenost kandidata dr. Rašida Hadžića naučno-istraživačkom radu i kompetentnost u analizi problematike iz oblasti Sportskih nauka. Od ukupno dvanaest naučnih radova koje je kandidat dostavio u prijavi, četiri rada se nalaze u referentnim međunarodnim naučnim časopisima indeksiranim na SCI/SCIE/SSCI/A&HSCI listama, od toga je jedan rad u časopisu Q1 kategorije, jedan rad u časopisu Q3 kategorije, dva rada u časopisima Q4 kategorije, prema kategorizaciji i Mjerilima za izbor u akademsko zvanje. Pored toga, objavio je kao autor ili koautor pet radova u časopisima Q5 kategorije koji nisu indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HSCI listama i tri rada na međunarodnim naučnim skupovima. Kandidat dr. Rašid Hadžić, urednik je u vrhunskom međunarodnom naučnom časopisu kategorije Q1, recenzent je na radovima objavljenim u prestižnim međunarodnim časopisima indeksiranim na WoS listama - SCI/SCIE/SSCI/A&HSCI kao i recenzent knjige studentskog karaktera izdate u inostranstvu.

Imajući u vidu obim, kvalitet i raznovrsnost naučno-istraživačkog rada kandidata dr. Rašida Hadžića, konstatujem da se radi o kandidatu koji je izuzetno predan struci. Kao neko ko se bavio više od dvije decenije ovom problematikom, konstatujem da je kandidat dr. Rašid Hadžić dao značajan doprinos unapređenju stručne misli u oblasti Sportskih nauka. U tom pogledu, konstatujem da kandidat u potpunosti ispunjava kvantitativne i kvalitativne kriterijume naučno-istraživačkog rada za izbor u zvanje redovni profesor za oblast Sportske nauke na Univerzitetu Crne Gore.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr. Rašid Hadžić, ima veliko iskustvo u izvođenju nastave i radu sa studentima jer je od 2009. godine pa sve do danas angažovan na Univerzitetu Crne Gore na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje na osnovnim, master i doktorskim studijama kao i na studijskom programu za Predškolsko vaspitanje i obrazovanje na Filozofskom fakultetu. Takođe, gostujući je profesor na Državnom univerzitetu u Novom Pazaru na predmetu Teorija i metodika skijanja. Kandidat dr. Rašid Hadžić je pokazao visok stepen odgovornosti, posvećenosti, etičnosti i stručnosti u radu sa studentima. Njegov rad je u prethodnom periodu prepoznat kao posvećen i veoma inovativan. O tome svjedoče sve studentske ankete u kojima je kandidat dobijao izuzetno visoke ocjene, uz konstataciju da je u radu sa studentima posvećen i da su predmeti iz kojih izvodi nastavu dobro organizovani uz primjenu najsavremenije literature. Podjednako je važno istaći da je više puta bio mentor i član komisije za odbranu završnih i master radova kao i doktorskih disertacija. U periodu nakon poslednjeg izbora, bio je mentor na deset završnih radova, dva master rada i jedne doktorske disertacije na Univerzitetu Crne Gore. Takođe, bio člana komisije za ocjenu i odbranu doktorske disertacije na Fakultetu za sport i psihologiju Univerziteta Educons u Novom Sadu. Imajući u vidu sve ove pokazatelje, smatram da kandidat dr. Rašid Hadžić posjeduje neophodnu pedagošku oposobljenost te da ispunjava sve uslove za izbor u najviše akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Sportske nauke.

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1 NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	17	17	51,32	51,32
2. PEDAGOŠKI RAD	19	19	32,5	32,5
UKUPNO	36	36	83,82	83,82

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu detaljne analize i vrednovanja ukupnog rada dr. Rašida Hadžića, sprovedeno na osnovu priloženog konkursnog materijala, zaključujem da kandidat dr. Rašid Hadžić u pogledu stepena obrazovanja, naučno-istraživačkog, stručnog i pedagoškog rada u potpunosti ispunjava sve uslove za izbor u više zvanje propisano Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore. Na osnovu toga, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Vijeću Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr. Rašida Hadžića izabere u zvanje **redovni profesor** Univerziteta Crne Gore za oblast Sportske nauke.

RECENZENT

dr. Elvira Nikšić, redovni profesor
Univerzitet u Sarajevu – Pedagoški fakultet

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore, broj 03-1914/2 od 29.03.2023. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Sportske nauke na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore. Na konkurs, objavljen 08. februara 2023. godine u dnevnom listu "Pobjeda", prijavio se jedan kandidat - prof. dr. Rašid Hadžić. Pregledom konkursnog materijala, podnosim izvještaj o ispunjenosti uslova u pogledu stepena obrazovanja, naučno-istraživačkog i stručnog rada, kao i pedagoške oposobljenosti kandidata, prof. dr. Rašida Hadžića.

STRUČNA DJELATNOST

Na osnovu konkursne dokumentacije evidentno je da je dr. Rašid Hadžić dugi niz godina bio angažovan u strukovnim savezima, klubovima i sportskim asocijacijama kao trener, sportski radnik i predavač. Dr. Rašid Hadžić je svoj stručni rad posebno iskazao u Skijaškom savezu Crne Gore i asocijacijama koje preferiraju zimske sportove. U Skijaškom savezu Crne Gore, u proteklom periodu, bio je član izvršnog odbora, bio je u dva mandata predsjednik Crnogorskog udruženja učitelja i trenera skijanja, bio je predavač na seminarima za sticanje zvanja učitelja i trenera skijanja u organizaciji Crnogorskog udruženja učitelja i trenera skijanja u organizaciji Crnogorskog udruženja učitelja i trenera skijanja. Takođe, član je asocijacije MASI-a (Montenegrin Association of Ski Instructors) od 1997 do 2006. godine i pri ovoj asocijaciji član stručne i ispitne komisije. Posebno ističem da dr. Rašid Hadžić ima zvanje trenera alpskog skijanja, internacionalnog instruktora skijanja (ISIA) i saveznog sudije u alpskom skijanju. Pored angažovanja u Skijaškom savezu i asocijacijama zimskih sportova, značajana stručna aktivnost kandidata dr. Rašida Hadžića se ogleda i kroz angažman u Rukometnom savezu Crne Gore kroz učešće u programu edukacije rukometnih trenera i seminarima rukometnih trenera koji se održava pod pokroviteljstvom Rukometnog saveza Crne Gore.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

Na osnovu detaljne analize konkursnog materijala, konstatujem da je kandidat dr. Rašid Hadžić ispravno bodovao svoje radove i pravilno sačinio klasifikacionu bibliografiju.

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr. Rašid Hadžić, završio je Fakultet za fizičku kulturu Univerziteta u Sarajevu 1983. godine. Magistrirao je 24. 04. 2001. godine na Fakultetu za fizičko vaspitanje Univerziteta u Beogradu. Stepem doktora nauka stekao je odbranom doktorske disertacije 24. 06. 2004. godine na Fakultetu za fizičku kulturu Univerziteta u Novom Sadu.

Radni odnos je zasnovao 1983. godine u Školskom centru "30. septembar" u Rožajama. Od 1990. do 2006. godine bio je u radnom odnosu u "Srednjoj stručnoj školi" u Rožajama. Od 29. 09. 2006. godine angažovan je na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na – Studijskom programu za fizičku kulturu, na predmetu *Metodika nastave fizičkog vaspitanja sa školskim časom*.

U akademsko zvanje docent, na Univerzitetu Crne Gore, izabran je odlukom Senata Broj: 01-2065 od 02. 10. 2008. god, na period od pet godina, na predmete: *Fizičko vaspitanje i Metodika fizičkog vaspitanja* na Filozofskom fakultetu, Studijski program za Predškolsko vaspitanje i obrazovanje i *Metodologija istraživanja i statistika* na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje.

U akademsko zvanje vanredni profesor na Univerzitetu Crne Gore izabran je odlukom Senata broj: 08-1264 od 13. 06. 2013.god. na predmete: *Tehnika i metodika košarke, Osnove skijanja, Tehnika i metodika skijanja*, na Osnovnim akademskim studijama Fizička kultura i *Metodologija istraživanja i statistika*, na Specijalističkim akademskim studijama Fizička kultura na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje u Nikšiću, *Fizičko vaspitanje i Metodika fizičkog vaspitanja*, na Osnovnom akademskom Studijskom programu Predškolsko vaspitanje i obrazovanje Filozofskog fakulteta u Nikšiću.

Reizabran je u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Sportske nauke, odlukom Senata broj: 03-3317 od 09. 10. 2018. god. na predmete *Skijanje* na Osnovnim akademskim studijama Fizička kultura i zdravi stilovi

života i *Metodologija u sportu* na Master studijama na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje u Nikšiću.

Nastavu izvodi na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje na Osnovnim, Master i Doktorskim studijama kao i na Filozofskom fakultetu - Studijski program za Predškolsko vaspitanje i obrazovanje na Osnovnim akademskim studijama. Kao gostujući profesor, izvodi nastavu na Državnom univerzitetu u Novom Pazaru (Republika Srbija), iz predmeta *Teorija i metodika skijanja*.

U pogledu stečenog obrazovanja, konstatujem da kandidat dr Rašid Hadžić u potpunosti ispunjava sve uslove prdvidjene Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja za izbor u akademsko zvanje redovni profesor na Univerzitetu Crne Gore za oblast Sportske nauke.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Uvidom u bibliografsku dokumentaciju naučno-istraživačkog rada, konstatujem da je kandidat dr Rašid Hadžić, u periodu nakon poslednjeg izbora objavio kao autor ili koautor 12 naučnih radova u međunarodnim časopisima, što potvrđuje da su kvalitet i obim naučno-istraživačkog rada kandidata evidentni. Što se tiče meritornosti kvaliteta naučno-istraživačkog rada, ističem činjenicu da kandidat dr Rašid Hadžić ima objavljena četiri rada u referentnim međunarodnim naučnim časopisima indeksiranim na SCI/SCIE/SSCI/A&HSCI listama, od toga jedan rad u časopisu Q1 kategorije, jedan rad u časopisu Q3 kategorije, dva rada u časopisima Q4 kategorije, prema kategorizaciji i Mjerilima za izbor u akademsko zvanje. Pored toga, objavio je, kao autor ili koautor, pet radova u časopisima Q5 kategorije koji nijesu indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HSCI listama i tri rada na međunarodnim naučnim skupovima. Takođe, kandidat dr Rašid Hadžić, bio je recenzent na radovima objavljenim u međunarodnim časopisima Q1, Q2, Q3, Q4 kategorije, kao i recenzent knjige studentskog karaktera izdate u inostranstvu.

Cijeneći ukupne naučno-istraživačke rezultate dr Rašida Hadžića, konstatujem da kandidat dr Rašid Hadžić u potpunosti ispunjava kvantitativne i kvalitativne kriterijume naučno-istraživačkog rada za izbor u najviše akademsko zvanje redovni profesor za oblast Sportske nauke koji su definisani Mjerilima za izbor u akademsko zvanje.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Rezultati pedagoškog rada kandidata prof. dr Rašida Hadžića, mogu se ocijeniti kao izuzetno uspješni. Prof. dr Rašid Hadžić, od

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	17	17	51,32	51,32
2. PEDAGOŠKI RAD	19	19	32,5	32,5
UKUPNO	36	36	83,82	83,82

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu detaljne analize konkursnog materijala, konstatujem da kandidat prof. dr Rašid Hadžić u potpunosti ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje redovni profesor, saglasno Zakonu o visokom obrazovanju, Statutu Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja. Na osnovu toga, sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje i Senatu Univerziteta Crne Gore da prof. dr Rašida Hadžića izabere u zvanje **redovni profesor** Univerziteta Crne Gore za oblast Sportske nauke.

RECENZENT

Dr Veselin Jovović, redovni profesor
Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje
Univerziteta Crne Gore

2009. godine pa sve do danas izvodi nastavu na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore na sva tri akademska Studijska programa, Osnovnim, Master i Doktorskim studijama kao i na Studijskom programu za Predškolsko vaspitanje i obrazovanje na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Takođe, gostujući je profesor na Državnom univerzitetu u Novom Pazaru na predmetu Teorija i metodika skijanja. Više puta je bio mentor i član komisije za odbranu završnih (diplomskih) radova, master radova i doktorskih disertacija. U periodu nakon poslednjeg izbora, bio je mentor na 10 završnih (diplomskih) radova, 2 master rada i jedne doktorske disertacije na Univerzitetu Crne Gore. Takođe, bio je član komisije za ocjenu i odbranu doktorske disertacije na Fakultetu za sport i psihologiju u Novom Sadu, Republika Srbija. Na svim studentskim anketama, zavrjedio je visoke ocjene za posvećenost predavanjima i pedagoški pristup u radu sa studentima. Na osnovu predhodno rečenog, može se konstatovati da u pogledu pedagoške osposobljenosti, prof. dr Rašid Hadžić ispunjava sve uslove za izbor u najviše akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Sportske nauke.

STRUČNA DJELATNOST

U proteklom periodu, prof. dr Rašid Hadžić bio je angažovan u strukovnim savezima, klubovima i sportskim asocijacijama kao trener i predavač. Posebno je zapažen stručni rad dr Rašida Hadžića u Skijaškom savezu Crne Gore. Duži niz godina bio je član Izvršnog odbora Skijaškog saveza Crne Gore, zatim predsjednik Crnogorskog udruženja učitelja i trenera skijanja i predavač na seminarima za sticanje zvanja učitelja i trenera skijanja. O posebnoj posvećenosti zimskim sportovima govori i činjenica da prof. dr Rašid Hadžić ima završne trenera alpskog skijanja i internacionalnog instruktora skijanja (ISIA), kao i sudije saveznog ranga u alpskom skijanju. Takođe, član je asocijacije MASI-a (Montenegrin Association of Ski Instructors) od 1997 do 2006. godine, u kojoj je, pored ostalog, bio i član stručne i ispitne komisije. Pored navedenog, stručna aktivnost kandidata dr Rašida Hadžića se ogleda i kroz angažman na Programu edukacije rukometnih trenera, kao i na aktivnom učešću na seminarima rukometnih trenera koji se održavaju pod pokroviteljstvom Rukometnog saveza Crne Gore.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

Na osnovu detaljne analize konkursnog materijala, konstatujem da je kandidat prof. dr Rašid Hadžić ispravno bodovao svoje radove i pravilno sačinio klasifikacionu bibliografiju.

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Sportske nauke**, na Fakultetu za fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 08.03.2023. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR STEVO POPOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 16.9.1979. godine u Bačkoj Topoli. Osnovnu školu sam završio u Feketiću gdje sam zaslužio najprestižniju diplomu za postignuti uspjeh tokom školovanja, „Vukovu diplomu“ i pet posebnih diploma iz sljedećih predmeta: matematika, srpsko-hrvatski jezik i književnost, geografija, njemački jezik i fizika. Gimnaziju sam završio u Bačkoj Topoli sa odličnim uspjehom. Godine 2003. sam diplomirao na Univerzitetu u Novom Sadu sa temom „Mogućnosti realizacije sportsko – rekreativnih programa u Nacionalnom parku Fruška gora“ čime sam stekao zvanje profesora fizičkog vaspitanja i diplomiranog trenera fudbala. Godine 2009.

sam magistrirao na istom univerzitetu sa temom „Uloga marketinga u savremenim tokovima na primeru sportskih organizacija“ i stekao zvanje magistra nauka, dok sam 2011. doktorirao, takođe na Univerzitetu u Novom Sadu sa temom „Reklamiranje u sportu kao efektivno sredstvo savremene poslovne komunikacije“ kada sam stekao zvanje doktora nauka. Boravio sam na postdoktorskim studijama na Univerzitetu u Ljubljani tokom jedne školske godine, dok sam boravio i na kraćim studijskim boravcima na Middle East Technical University u Ankari, Alexander Technological Educational Institute of Thessaloniki (ATEITH) u Solunu, Univerzitetu Sofia Antipolis u Nici, Univerzitetu za fizičko vaspitanje u Budimpešti, Univerzitetu u Novom Sadu, Univerzitetu u Splitu, Univerzitetu u Mostaru i drugim.

Moj dosadašnji stručni i naučno-istraživački rad je rezultirao objavljivanjem značajnog broja stručnih i naučnih članaka u domaćim i međunarodnim časopisima, brojnim predavanjima na domaćim i međunarodnim stručnim i naučnim skupovima, kao i pojedinim rukovodećim pozicijama u organizaciji nekoliko renomiranih konferencija, u uređivačkim i recenzentskim aktivnostima u nekoliko prestižnih časopisa, kao i aktivnim pozicijama u značajnom broju akademskih mreža i stručnih društava (CEEPUS, COST, HEPA, FIEPS, CANU i dr.). Takođe, bio sam član, odnosno rukovodilac nekoliko projekata koji su finansirani od strane domaćih i međunarodnih subjekata, kao i dobitnik nekoliko zahvalnica i priznanja od strane domaćih i međunarodnih naučnih organizacija.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Biran sam u zvanje saradnika u nastavi za užu naučnu oblast Osnovne naučne discipline u sportu i fizičkom vaspitanju i bio angažovan na Fakultetu sporta i fizičkog vaspitanja u Novom Sadu za realizaciju istraživačkih projekata Fakulteta i vježbi na nastavnom predmetu Fudbal po studijskim programima za osnovne i strukovne studije gdje sam radio dvije školske godine (2008-2010). Od 2011. godine radim na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje u Nikšiću, gdje sam počeo kao honorarni, a kasnije radio kao saradnik u nastavi u radnom odnosu. Godine 2013. sam izabran u zvanje docenta, a 2018. godine u zvanje vanrednog profesora kada mi je Senat Univerziteta Crne Gore povjerio da izvodim nastavu na predmetima: Liderstvo u sportu, Društveni odnosi u sportu i Antropologija tjelesnog vježbanja i sporta. Godine 2014. sam zadužen da obavljam funkciju prodekana za nauku, a 2015. godine da obavljam funkciju dekana Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje, na kojoj sam se zadržao u dva mandata. Sa druge strane, bio sam član i angažovan na poziciji predsjednika Uređivačkog odbora Univerziteta Crne Gore, dok trenutno pokrивam i poziciju kodirektora Balkanskog instituta za nauku i inovacije (BISI). Od angažovanja van matične institucije, bio sam predavač po pozivu na Sveučilištu u Mostaru tri školske godine (2019/2020, 2020/2021, 2021/2022).

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE			
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA I STRUČNA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju)	Broj bodova		
	Za referencu	Za kandidate	
1	Grasgruber, P., Pree, S., Stracarova, N., Hrazdřira, E., Cacek, J., Popovic, S. , Hrebickova, S., Potpara, P., Davidovic, I., & Kalina, T. (2019). The coast of giants: an anthropometric survey of high schoolers on the Adriatic coast of Croatia. <i>PeerJ</i> , 7:e6598. [ISSN 2167-8359]. https://doi.org/10.7717/peerj.6598	15	1,5
2	Marques, A., Henriques-Neto, D., Peralta, M., Martins, J., Gomes, F., Popovic, S. , Masanovic, B., Demetriou, Y., Schlund, A., & Ihle, A. (2021). Field-Based Health-Related Physical Fitness Tests in Children and Adolescents: A Systematic Review. <i>Frontiers in Pediatrics</i> , 9(155), 640028. ISSN 22962360. https://doi.org/10.3389/fped.2021.640028	15	1,5
3	Matic, R.M., Milovanovic, I.M., Valantine, I., Alexandris, K., & Popovic, S. (2022). Editorial: "Effective strategies for promoting health-enhancing children's physical activity". <i>Frontiers in Public Health</i> , 10, 964316. ISSN 2296-2565 . https://doi.org/10.3389/fpubh.2022.964316	15	3
4	Gong, T., Fan, Z., Popovic, S. , Agudamu, Wang, G. (2022). Copyright protection of live esports broadcast under China's new Copyright Law. <i>Technology in Society</i> , 71(2), 102123. ISSN 0160791X . https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2022.102123	15	5
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa po Scopusovom rangiranju)	Broj bodova		
	Za referencu	Za kandidate	
1	Duan, Y., Li, P., Meng, D., Bu, T., Liu, X., Popovic, S. , Matic, R.M. (2022). The Effects of Demographic Trends on the High-Quality Development of the Chinese Sports Industry. <i>Sustainability</i> , 14, 1039. ISSN 2071-1050. https://doi.org/10.3390/su14021039	12	1,71
2	Katanic, B., Pekovic, S., Matic, R. M., Vukovic, J., Masanovic, B., & Popovic, S. (2022). The 2021 National Report on Sports Innovation for Montenegro: Content Analysis. <i>Sustainability</i> , 14(4), 2463. ISSN 2071-1050. https://doi.org/10.3390/su14042463	12	2
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa po Scopusovom rangiranju)	Broj bodova		
	Za referencu	Za kandidate	
1	Popovic, S. (2018). Arm-span measurement as an alternative estimation of true height in Montenegrin young adults of both sexes: A national survey. <i>Anthropological Notebooks</i> , 24(1), 53–67. ISSN 1408-032X.	9	9

2	Gardasevic, J., Akpinar, S., Popovic, S. , & Bjelica, D. (2019). Increased Perceptual and Motor Performance of the Arms of Elite Water Polo Players. <i>Applied Bionics and Biomechanics</i> , 6763470. ISSN 1176-2322. https://doi.org/10.1155/2019/6763470	9	3
3	Popovic, S. (2019). Nationwide Stature Estimation from Sitting Height Measurements in Kosovan Adolescents. <i>International Journal of Morphology</i> , 37(2), 504-508. ISSN 0717-9502. http://dx.doi.org/10.4067/S0717-95022019000200504	9	9
4	Popovic, S. , & Masanovic, B. (2019). Effects of Physical Activity and Social Activity on Physical Health and Social Inclusion of Elderly People. <i>Iranian Journal of Public Health</i> , 48(10), 1922-1923. ISSN 22516085. https://doi.org/10.18502/ijph.v48i10.3503	9	9
5	Masanovic, B., Popovic, S. , Jarani, J., Spahi, A., & Bjelica, D. (2020). Nationwide Stature Estimation From Armspan Measurements in Albanian Youngsters. <i>International Journal of Morphology</i> , 38(2), 382-388. ISSN 0717-9502. http://dx.doi.org/10.4067/S0717-95022020000200382	9	4,5
6	Masanovic, B., Popovic, S. , Bjelica, D., & Gardasevic, J. (2020). The 2018 National Report on Children's and Adolescents' Physical Activity and Physical Fitness for Montenegro. <i>Iranian Journal of Public Health</i> , 49(10), 1992-2000. ISSN 0717-9502. https://doi.org/10.18502/ijph.v49i10.4705	9	4,5
7	Popovic, S. , Banjevic, B., Masanovic, B., & Bjelica, D. (2020). Body Mass Index and Measures of Body Fat for Defining Obesity and Underweight: A Cross-Section of Various Specialties in Montenegrin Army Soldiers. <i>Iranian Journal of Public Health</i> , 49(12), 2376-2383. ISSN 0717-9502. https://doi.org/10.18502/ijph.v49i12.4821	9	9
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		Broj bodova	
		Za referencu	Za kadidata
1	Starc, G., Popovic, S. , Djordic, V., Ostojic, S., Music Milanovic, S., Kujundzic, E., Spiroski, I., Djuric, S., Mašanovic, B., Sember, V., & Leskosek, B. (2019). Differences in body height between the contemporary Western Balkan children and the WHO growth references core sample. <i>Anthropological Notebooks</i> , 25(3), 55-67. ISSN 1408-032X.	6	0,55
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		Broj bodova	
		Za referencu	Za kadidata
1	Popovic, S. , Pekovic, S., & Matic, R. M. (2019). Research quality evaluation in social sciences: the case of criteria on the conditions and requirements for academic promotion in Serbia, Slovenia and Montenegro. <i>Montenegrin Journal of Sports Science and Medicine</i> , 8(2), 55-62. ISSN 1800-8755. https://doi.org/10.26773/mjssm.190908	4	4
2	Popovic, S. , Zarubica, M., Vukotic, J., & Matic, R. M. (2021). Attitudes and Preferences of Students in Sports Science Concerning the Use of E-Learning and Social Media at the University of Novi Sad. <i>Sport Mont</i> , 19(2), 11-15. ISSN 1451-7485. https://doi.org/10.26773/smj.210616	4	4
3	Popovic, S. , Bjelica, D., Zarubica, M., Pekovic, S., & Matic, R. (2021). Attitudes of Sport Organization Officials toward Links between the Sports Sector, Sports Industry, and Knowledge Organizations with Innovations in Montenegrin Sport. <i>Sport Mont</i> , 19(2), 95-100. ISSN 1451-7485. https://doi.org/10.26773/smj.210619	4	4
Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima			
K1 Predavanje po pozivu na međunarodnom skupu štampano u cjelini (neophodno pozivno pismo)		Broj bodova	
		Za referencu	Za kadidata
1	Popovic, S. (2019). Unapređenje pisanja i istraživanja u oblasti publikovanja u sportskim naukama u bivšim jugoslovenskim republikama. Predavanje po pozivu na XI Međunarodnog simpozijuma „Nove tehnologije u sportu – NTS 2019.“ koji je održan 12.-13. decembra 2019. godine u Sarajevu, Bosna i Hercegovina.	3	3
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		Broj bodova	
		Za referencu	Za kadidata
1	Popovic, S. , Bjelica, D., Vukotic, M., & Masanovic, B. (2018). Describing physical activity profile of older Montenegrin females using the International Physical Activity Questionnaire (IPAQ). In <i>Book of Abstracts of the 15th International Scientific Conference on Transformation Process in Sport "Sport Performance" (60-61)</i> , Budva, Montenegro. [ISBN 978-9940-569-21-1]	0,5	0,5
2	Popovic, S. , Bjelica, D., Masanovic, B., & Vukotic, M. (2018). Describing physical activity profile of young Montenegrin females using the international physical activity questionnaire (IPAQ). In <i>Proceedings of the World Congress of Performance Analysis of Sport XII (344)</i> , Opatija, Croatia. [ISBN: 975-953-317-062-6]	0,5	0,5
3	Popovic, S. , & Bjelica, D. (2018). Effects of physical inactivity on body composition of older people: A meta analysis. In <i>Journal of Physical Activity and Health Supplement of 7th International Society for Physical Activity and Health Congress, 15(10 Suppl 1), S212</i> , London, United Kingdom;	0,5	0,5

	https://doi.org/10.1123/jpah.2018-0535		
4	Popovic, S., Pekovic, S., Vuckovic, D., & Vukcevic, J. (2019). Research quality evaluation in social sciences: the case of criteria on the condition and requirements for academic promotion in Serbia, Slovenia and Montenegro. In <i>Book of Abstracts of the 16th Annual Scientific Conference of Montenegrin Sports Academy "Sport, Physical Activity and Health: Contemporary Perspectives" (93-94)</i> , Cavtat, Croatia. [ISBN 978-9940-569-24-2]	0,5	0,5
5	Popovic, S., Bjelica, D., Masanovic, B., & Gardasevic, J. (2019). Exercise for cognitive health as a proxy for the social inclusion of older people: a systematic review. In <i>BMC Sports Science, Medicine and Rehabilitation Supplement of 5th International Scientific Conference on Exercise and Quality of Life, 11(P8, Suppl 1), 17-18</i> , Novi Sad, Serbia; https://doi.org/10.1186/s13102-019-0119-7	0,5	0,5
6	Popovic, S., Matic, R., Bjelica, D., & Maksimovic, N. (2020). Estimation of Different Research Expectations of First-Year Students from the Sport Science Programmes and their Teachers from Various Stages of their Proficiency. In <i>Montenegrin Journal of Sports Science and Medicine Supplement of 17th Annual Scientific Conference of Montenegrin Sports Academy "Sport, Physical Activity and Health: Contemporary Perspectives", 9(1 Suppl 1), P28</i> , Cavtat, Croatia; https://doi.org/10.26773/mjssm.200401	0,5	0,5
7	Matic, R., Maksimovic, N., & Popovic, S. (2022). The significance of various study development programs to the entrepreneurial intentions of sports science students. In <i>Book of Abstracts of the 30th European Sport Management Conference „Bridging Sport, Tourism & Leisure Management“ (471-473)</i> , Innsbruck, Austria. https://easm2022.com/wp-content/uploads/2022/09/EASM2022_Innsbruck_Book_of_Abstracts.pdf	0,5	0,17
8	Popovic, S., Zarubica, M., Masanovic, B., & Akpinar, S. (2022). E-Country and Inclusion of Its National Sport Teams to International Sport Competitions. In <i>Montenegrin Journal of Sports Science and Medicine Supplement of 19th Annual Scientific Conference of Montenegrin Sports Academy "Sport, Physical Activity and Health: Contemporary perspectives", 11(1 Suppl 1), P60</i> , Cavtat, Croatia; https://doi.org/10.26773/mjssm.220401	0,5	0,5
K5 Saopštenje na nacionalnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		Broj bodova	
		Za referencu	Za kadidata
1	Popovic, S. (2022). The European Fitness Monitoring System (EUFITMOS): An Overview of the Project Development and Outputs. In <i>Innovative Technologies in Sport and Physical Activity Supplement of 1st Annual Scientific Conference of Physical Activity and Sports Tech for Healthy Lifestyles "Strengthening Sports & Health Monitoring Systems: Future Perspectives, Challenges, Concepts and Necessities", 1(2), W1</i> , Podgorica, Montenegro. https://doi.org/10.56886/itspa.221201	0,2	0,2
Uredivacka i recenzentska djelatnost			
R1 Uredništvo u vrhunskom međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) - kategorije Q1		Broj bodova	
		Za referencu	Za kadidata
1	Associate Editor of "Frontiers in Pediatrics", Frontiers Media SA, Avenue Du Tribunal Federal 34, Lausanne, Switzerland, CH-1015; years 2022-2023. ISSN: 2296-2360.	10	10
2	Associate Editor of "Frontiers in Nutrition", Frontiers Media SA, Avenue Du Tribunal Federal 34, Lausanne, Switzerland, CH-1015; yearw 2022-2023. ISSN: 2296-861X.	10	10
3	Associate Editor of "Frontiers in Public Health: Children and Health", Frontiers Media SA, Avenue Du Tribunal Federal 34, Lausanne, Switzerland, CH-1015; years 2022-2023. ISSN: 2296-2565.	10	10
R2 Uredništvo u renomiranom međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) - kategorije Q2		Broj bodova	
		Za referencu	Za kadidata
1	Academic Editor of "BioMed Research International", Hindawi LTD, Adam House, 3rd flr, 1 Fitzroy SQ, London W1T 5HF, England; years 2022-2023. ISSN: 2314-6133.	8	8
2	Academic Editor of "Journal of Environmental and Public Health", Hindawi LTD, Adam House, 3rd flr, 1 Fitzroy SQ, London W1T 5HF, England; years 2022-2023. ISSN: 1687-9805.	8	8
R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)		Broj bodova	
		Za referencu	Za kadidata
1	Editorial Board Member of "Cultura, Ciencia Y Deporte", UCAM Universidad Católica de Murcia, Facultad de Ciencias de la Actividad Física y del Deporte, Campus de Los Jerónimos, 30107 Guadalupe, Murcia, Spain; years 2015-2023. ISSN 1696-5043.	2	2
2	Editorial Board Member of "Annals of Applied Sport Science", Asian Exercise	2	2

	and Sport Science Association, Sport Science Faculty, 84596 – 46161, Shomal University, 5km Haraz Road, Amol, Mazandaran, Iran; years 2017-2023. ISSN 2476-4981.		
3	Editor-in-Chief of “ <i>Montenegrin Journal of Sports Science and Medicine</i> ”, Montenegrin Sport Academy, Džordža Vasiingtona street No78, 81000 Podgorica, Montenegro; years 2017-2022. ISSN 1800-8755.	2	2
4	Editorial Board Member of “ <i>Sports</i> ”, MDPI, St Alban-Anlage 66, CH-4052 Basel, Switzerland; years 2020-2023. ISSN 2075-4663.	2	2
5	Associate Editor of “ <i>Frontiers in Sports and Active Living</i> ”, Frontiers Media SA, Avenue Du Tribunal Federal 34, Lausanne, Switzerland, CH-1015; years 2022-2023. ISSN: 2624-9367.	2	2
R5 Uređivanje monografije međunarodnog značaja		Broj bodova	
		Za referencu	Za kadidata
1	Popovic, S., Antala, B., Bjelica, D. & Gardasevic, J. (2018). <i>Physical Education in Secondary School: Researches – Best Practices – Situation</i> . Podgorica: Faculty of Sport and Physical Education of University of Montenegro; FIEP. [ISBN 978-9940-722-02-9]	4	4
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		Broj bodova	
		Za referencu	Za kadidata
1	Biology-Basel: “An innovative approach for spine analysis in athletes: A pilot study in a cohort of cyclists” [1976442]	2	2
2	Diagnostics: “Body size influences heart rate in children aged 6 to 18 years old” [1891150]	2	2
3	Frontiers in Nutrition: “The Association between Vitamin D Status and Inflammatory bowel disease (IBD) among Children: A systematic review and meta-analysis” [1007725]	2	2
4	Frontiers in Physiology: “Longitudinal Development of Cardiorespiratory Fitness in Children in Transition from Kindergarten to Basic School According to Participation in Organized Sports” [881364]	2	2
5	Frontiers in Physiology: “The role of biological age on the effect of high-intensity interval training on cardiorespiratory fitness and body composition in adolescents: A path Analysis” [930139]	2	2
6	Frontiers in Physiology: “Hypothesized mechanisms of swimming and triathlon-related death: a systematic review” [986506]	2	2
7	Frontiers in Physiology: “Why age categories in youth sport should be eliminated: Insights from performance development of youth female long jumpers” [1051208]	2	2
8	Frontiers in Public Health: “Has the COVID-19 Pandemic Converged Researches on Loneliness, Depression and Anxiety? A Review of EMO-LDA” [909667]	2	2
9	Frontiers in Public Health: “Relationship between physical activity and hypertension in the middle-aged and elderly people controlling for demographic characteristics, chronic diseases and mental health variables” [1069835]	2	2
10	Frontiers in Psychology: “The combined effect of game position and body size on network-based centrality measures performed by young soccer players in small-sided games” [873518]	2	2
11	Healthcare: “Analysis of research trends on Elbow Pain in overhead sports: A Bibliometric Study Based on Web of Science Database and VOSviewer” [1893137]	2	2
12	International Journal of Environmental Research and Public Health: “Turn Performance Variation in European Elite Short-Course Swimmers” [1669445]	2	2
13	International Journal of Environmental Research and Public Health: “Strength asymmetries are muscle-specific and metric-dependent” [1789387]	2	2
14	International Journal of Environmental Research and Public Health: “Influence of Abdominal Adiposity and Physical Fitness on Obesity Status of Portuguese Adolescents” [1830786]	2	2
15	International Journal of Environmental Research and Public Health: “Development and Psychometric Validation of the Athletes’ Perceived Body Pressures from Coaches Questionnaire (APBPCQ)” [1986351]	2	2
16	Nutrients: “Higher Consumption Of Sugar-Sweetened Beverages Is Associated With Lower Bone Mineral Density In Young People: The Brazilian Birth Cohort Consortium” [1993542]	2	2
17	SAGE Open: “Comparative Analysis of Psychological Competitive Abilities in South Korean, Chinese, and Japanese Youth Soccer Players” [SO-22-2106]	2	2
18	Sensors: “Contextualizing Physical Data in Professional Handball: Using Local Positioning Systems to Automatically Define Defensive Organisations” [1829480]	2	2
19	Sustainability: “@thermogramer: thermal imaging as a tool for science communication and e-learning in social media” [1583477]	2	2
20	Sustainability: “Analysis of the Steps Cycle in the Action of Throwing in Competition in Men’s Elite Handball” [1625658]	2	2
21	Sustainability: “Association between sugar intake and an ECG parameter in young athletes (A proposal for public health sugar reduction policy)” [1728247]	2	2
22	Frontiers in Aging Neuroscience: “Association between housework and the risk of dementia among older Chinese adults: a prospective cohort study” [1113713]	2	2
23	Frontiers in Public Health: “Prevalence of overweight, obesity, and associated	2	2

	factors among healthcare workers in the Gaza Strip, Palestine: A cross-sectional study" [1129797]		
24	Journal of Environmental and Public Health: "Optimal Body Mass Index and Waist Circumference Cutoff Values for Overweight and Central Obesity Among Kazakh Adults in Xinjiang, Northwest China" [2011417]	2	2
25	Healthcare: "Physical Activity Alters Functional Connectivity of Orbitofrontal Cortex Subdivisions in Healthy Young Adults: A Longitudinal fMRI Study" [2148912]	2	2
26	Frontiers in Physiology: "Better decision-making skills support tactical behaviour and reduce physical wear under physical fatigue in soccer" [1116924]	2	2
27	Frontiers in Physiology: "Effects of exercise habits at different stages on bone mass and body composition in female mice" [1130807]	2	2
28	Frontiers in Physiology: "Lower extremity asymmetry in amateur junior golfers" [1136951]	2	2
29	Frontiers in Physiology: "A Bibliometric Review of Global Research Trends on Exercise-Regulated Oxidative Stress Homeostasis in Skeletal Muscle" [1140428]	2	2
30	Children: "Intervention Programme based on Self-Determination Theory to Promote Extracurricular Physical Activity through Physical Education in Primary School: A Study Protocol" [children-2213251]	2	2
31	Science of the Total Environment: "The impact of weather on time allocation to physical activity and sleep of child-parent dyads" [STOTEN-D-23-01071]	2	2
Projekti			
18 Učesće u međunarodnom naučnom projektu		Broj bodova	
		Za referencu	Za kandidata
1	<i>Clan (MC), COST Action CA18236: SHIINE (Multi-disciplinary innovation for social change). European Cooperation in Science and Tehnology (COST); Koordinator projekta: EU Framework Programme Horizon 2020, European Commission; Trajanje: oktobar 2019-oktobar 2023 (4 godine).</i>	4	4
2	<i>Clan (MC), COST Action CA19101: DE-PASS (Determinants of Physical Activities in Settings). European Cooperation in Science and Tehnology (COST); Koordinator projekta: EU Framework Programme Horizon 2020, European Commission; Trajanje: oktobar 2019- oktobar 2023 (4 godine).</i>	4	4
3	<i>Clan (MC), COST Action CA20104: PhysAgeNet (Network on evidence-based physical activity in old age). European Cooperation in Science and Tehnology (COST); Koordinator projekta: EU Framework Programme Horizon 2020, European Commission; Trajanje: oktobar 2021- oktobar 2025 (4 godine).</i>	4	4
110 Rukovođenje međunarodnim projektom		Broj bodova	
		Za referencu	Za kandidata
1	<i>Institucionalni koordinator, COSI-2E (Obesity Surveillance Initiative for children aged 6 to 9 in Montenegro and Slovenia). Ministry of Science, bilateralni projekat; Koordinator projekta: Univerzitet Crne Gore, & Univerzitet u Ljubljani, Slovenija; Trajanje: 2018-2019 (24 mjeseci).</i>	6	6
2	<i>Institucionalni koordinator, LSCY (Inactive lifestyle and risky behavior of children and youth). Ministry of Science, bilateralni projekat; Koordinator projekta: Univerzitet Crne Gore & Univerzitet u Novom Sadu, Srbija; Trajanje: 2019-2020 (24 mjeseci).</i>	6	6
3	<i>Institucionalni koordinator, EUFITMOS (European Fitness Monitoring System). Erasmus+ Sport (Collaborative Partnerships); Koordinator projekta: Univerzitet u Lisabonu, Portugalija; Trajanje: 2020-2023 (36 mjeseci).</i>	6	6
4	<i>Institucionalni koordinator, S2A Sport Mobility (Enhancing the skills of Sport Administrators through international Learning Mobility). Erasmus+ Sport (Exchanges and Mobility in Sport); Koordinator projekta: European Observatoire of Sport and Employment, Francuska; Trajanje: 2020-2022 (18 mjeseci).</i>	6	6
111 Rukovođenje nacionalnim projektom		Broj bodova	
		Za referencu	Za kandidata
1	<i>Koordinator, EPA-SIOP (Effects of Physical Activity on Social Inclusion of Older People). Ministarstvo nauke, Programme for Encouragement of Participation in COST and Horizon2020 projects; Koordinator projekta: Univerzitet Crne Gore, Crna Gora; Trajanje: 2018-2019 (24 mjeseci).</i>	3	3
2	<i>Koordinator, MPIS (Montenegrin platform for innovation in sports). Ministarstvo nauke, Programme for Encouragement of Participation in COST and Horizon2020 projects; Koordinator projekta: Univerzitet Crne Gore, Crna Gora; Trajanje: 2020-2022 (24 mjeseci).</i>	3	3

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST		
Udžbenici		
P2 Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas	Broj bodova	
	Za referencu	Za kandidata
1 Popovic, S. (2018). Komunikacija i promocija u sportu. Podgorica, Univerzitet Crne Gore. [ISBN 978-86-7664-152-9; ISBN2 978-86-7664-153-6]	4	4
Gostujući profesor		
P8 Gostujući profesor na univerzitetima u okruženju koji nisu rangirani u prvih 500	Broj bodova	
	Za referencu	Za kandidata
1 Sveučilište u Mostaru (gostujući profesor): školske 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 godine.	2	2
Mentorstvo		
P9 Na doktorskim studijama	Broj bodova	
	Za referencu	Za kandidata
1 Fitim Arifi (odbrana 20.10.2018.)	4	4
2 Boris Banjević (odbrana 8.7.2021.)	4	4
P10 Na master studijama	Broj bodova	
	Za referencu	Za kandidata
1 Tamara Cupać (odbrana 8.10.2018.)	2	2
2 Dragan Bačović (odbrana 10.10.2019.)	2	2
3 Ivan Vuković (odbrana 22.7.2020.)	2	2
4 Sandra Kolaković (odbrana 21.6.2021.)	2	2
5 Erol Vrević (odbrana 25.10.2021.)	2	2
P11 Na specijalističkim studijama	Broj bodova	
	Za referencu	Za kandidata
1 Spasoje Spaić (odbrana 27.9.2018.)	1	1
2 Stefan Kandić (odbrana 23.10.2018.)	1	1
3 Jasmin Dizdarević (odbrana 17.10.2019.)	1	1
4 Nikola Radulović (odbrana 17.10.2019.)	1	1
5 Goran Taušan (odbrana 17.10.2019.)	1	1
6 Nikola Belada (odbrana 4.11.2019.)	1	1
7 Luka Ročenović (odbrana 4.11.2019.)	1	1
8 Damir Džogović (odbrana 25.1.2021.)	1	1
9 Nikola Marković (odbrana 25.1.2021.)	1	1
10 Goran Vujačić (odbrana 9.11.2021.)	1	1
Članstvo u komisijama		
P13 Član komisije za ocjenu/odbranu doktorske disertacije na matičnom univerzitetu	Broj bodova	
	Za referencu	Za kandidata
1 Malsor Gjonbalaj (odbrana 28.10.2018.)	2	2
2 Jovan Gardašević (odbrana 13.6.2019.)	2	2
3 Besim Halilaj (odbrana 19.11.2019.)	2	2
4 Ivan Vasiljević (odbrana 3.6.2020.)	2	2
5 Marina Vukotić (odbrana 28.9.2020.)	2	2
6 Besnik Morina (odbrana 14.2.2021.)	2	2
7 Gentiana Beqa (odbrana 5.4.2021.)	2	2
8 Ilir Gillareva (odbrana 14.11.2022.)	2	2
Kvalitet nastave		
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave	Broj bodova	
	Za referencu	Za kandidata
1 Studentska anketa	5	4,52

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
Naučno-istraživački i stručni rad	233	78	311	456,24	246,13	702,37
Pedagoški rad	13	28	41	35	54,52	89,52
UKUPNO	246	106	352	491,24	300,65	791,89

**REVIEWER'S REPORT
CONCERNING ASSOC. PROF STEVO POPOVIC**

I ASSESSMENT OF THE CONDITIONS

Hereby I have a pleasure to act as a member of the jury for reviewing the competition material and writing a report on the competition published in the daily newspaper "Pobjeda" on March 8, 2023 for promotion into an academic title in the field of Sports Science, at the Faculty of Sports and Physical Education of the University of Montenegro. One candidate applied for the competition, Dr Stevo Popovic, associate professor at the Faculty for Sport and Physical Education of the University of Montenegro.

FULFILLMENT OF TERMS RELATED TO THE LEVEL OF EDUCATION

Dr Stevo Popovic was born in 1979. He completed primary school in Feketic and secondary school (gymnasium) in Backa Topola as an outstanding student. He graduated in 2003 and obtained master's degree in 2009 from University of Novi Sad. In 2011 he defended the doctoral thesis, obtaining PhD degree from the University of Novi Sad. He attended his postdoctoral studies from September 2011 to July 2012 (two semesters) at the University of Ljubljana (according to the Shanghai list at that time, it was in 3% of the best listed universities in the world). Based on his biography and the supporting documents submitted, I hereby confirm that the candidate undoubtedly fulfils all the necessary conditions regarding the education level adopted by the Criteria for selection in the academic and scientific titles of the University of Montenegro, the Statute of the University of Montenegro, and the Law on Higher Education of Montenegro.

ANALYSIS OF SCIENTIFIC/RESEARCH WORK

By inspecting the application documents, I would highlight that Dr Stevo Popovic has published a significant number of quality scientific papers from the scientific area that is the subject of this competition. Publishing fourteen scientific papers (four as a first or single paper author and two as a last author) in journals indexed in SCI/SCIE/SSCI/A&HCI lists, candidate undoubtedly demonstrates above average academic resilience and scientific maturity in last five calendar years. Publishing papers in journals indexed in SCI/SCIE/SSCI/A&HCI lists, the candidate continued extending the scholarly versatility of his research projects from the previous reporting period, all in order to make significant contribution to his scientific field. Together with additional three scientific papers published in international journals not indexed in SCI/SCIE/SSCI/A&HCI lists, candidate positions himself as an international expert from the field of sports science, showing capacity to produce continuously additional scientific values that are recognized beyond local and regional frameworks.

As particularly relevant, I would draw your attention to two papers "Arm-span measurement as an alternative estimation of true height in Montenegrin young adults of both sexes: A national survey", published in Anthropological Notebooks, and "Nationwide Stature Estimation from Sitting Height Measurements in Kosovan Adolescents", published in International Journal of Morphology, where the candidate uses a relevant analysis to examine standing

height and its association with arm span and sitting height as alternatives to estimating true height in both sexes among Montenegrin and Kosovan adolescents. In another study from his field of expertise, entitled "Body Mass Index and Measures of Body Fat for Defining Obesity and Underweight: A Cross-Section of Various Specialties in Montenegrin Army Soldiers", published in Iranian Journal of Public Health, the candidate with his co-authors have confirmed the differences in body composition indicators that appeared between members of the Army of Montenegro in different military specialties. All in all, I would envisage that Dr Stevo Popovic makes an original contribution to the contemporary science with significant practical implications.

In addition, I would highlight the candidate was very active when participating in domestic and international congresses and symposiums are in question and a testament to this are the works presented at ten scientific sessions. He is the editor in several international journals, and an active reviewer in a significant number of international journals with 31 reviewed manuscripts (all journals indexed in SCI/SCIE/SSCI/A&HCI lists). As could be concluded from the supporting documentation, the candidate conducted an impressive number of national and international projects in the reporting period, several of which as a coordinator. What more, he has occupied several responsible positions in the university governance, including the appointment as the Dean of the Faculty for Sport and Physical Education and co-director of the Balkan Institute of Science and Innovation. On the basis of everything stated above and when the scientific research and professional work in question, I can conclude with certainty that the candidate is fully qualified for the academic title of a full professor at the University of Montenegro.

PEDAGOGICAL SKILLS

Dr Stevo Popovic has been teaching at the Faculty for Sport and Physical Education, University of Montenegro, since 2011 (teaching assistant, assistant professor and associate professor), as well as teaching assistant at Faculty of Sport and Physical Education, University of Novi Sad for two additional school years (2008-2010). With almost 15 years of teaching experience and consistently positive evaluation of pedagogical work from both students (yearly student surveys) and colleagues (previous promotions), it is undisputable that the candidate possesses necessary skills and competences for performing teaching duties with highest level of quality and responsibility. He has been lecturing courses in Anthropology of Physical Exercise and Sports, Leadership in Sports, and Social Issues in Sports etc. at the Faculty for Sport and Physical Education in the reporting period, while he has also been teaching at the Faculty of Science and Education, University of Mostar as a permanent visiting lecturer for three school years, as well as through academic mobilities at several European universities such as University of Split, University of Novi Sad, Hungarian University of Physical Education etc. He has also mentored five master theses and two doctoral dissertations, as well as he has been appointed as the jury member for the additional eight doctoral dissertation defences. Hence, I am convinced the candidate provides enough evidences of highly devoted to pedagogical work. Based on all that has been mentioned above, I do believe that the candidate is fully pedagogically qualified to be promoted to the academic title of a full professor at the University of Montenegro.

II SCORE VERIFICATION

By analyzing submitted application documents, I agree that the candidate, Assoc. Prof Stevo Popović adequately scored his

references and correctly compiled the classification bibliography required by this competition.

SUMMARY OF THE TOTAL NUMBER OF REFERENCES PER FIELDS OF WORK AND POINTS

ACTIVITY	Number of Papers			Number of Points		
	Before last promotion	After last promotion	Total	Before last promotion	After last promotion	Total
Scientific/Research and Professional Work	233	78	311	456,24	246,13	702,37
Artistic Work	0	0	0	0	0	0
Pedagogical Work	13	28	41	35	54,52	89,52
TOTAL	246	106	352	491,24	300,65	791,89

III OPINION FOR PROMOTION INTO ACADEMIC TITLE

Based on the insight into the complete application documents prepared by the candidate, Dr Stevo Popović, I consider the candidate possesses, above all, an adequate level of education, then notable scientific research references and impressive professional activity, as well as good pedagogic qualifications, and fulfils all the requirements required by the Law on the Higher Education of the Republic of Montenegro, the Statute of the University of Montenegro and the Criteria for promotion in the academic and scientific titles of the University of Montenegro, to be promoted to the academic title of the full professor. On the basis of all the above mentioned, I am pleased to propose to the Council of the Faculty for Sport and Physical Education and to the Senate of the University of Montenegro to promote Dr Stevo Popovic into the title **FULL PROFESSOR** at the Faculty for Sport and Physical Education at University of Montenegro for the field of Sports Science.

REVIEWER**Selcuk Akpinar, PhD**

Full Professor

Physical Education and Sports Department

Faculty of Sports Science

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University

**IZVJEŠTAJ RECENZENTA
U VEZI SA VANREDNIM PROFESOROM STEVOM
POPOVIĆEM**

I OCJENA USLOVA

Zadovoljstvo mi je što sam član komisije ocjenu konkursnog materijala i pisanje izvještaja o konkursu objavljenom u dnevnom listu "Pobjeda" 8. 3. 2023. godine, radi izbora u akademsko zvanje u oblasti Sportskih nauka, na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore. Na ovaj konkurs prijavio se jedan kandidat, dr Stevo Popović, vanredni profesor Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore.

**ISPUNJENJE PROPISANIH USLOVA U VEZI SA NIVOOM
OBRAZOVANJA**

Dr Stevo Popović rođen je 1979. godine. Osnovnu školu završio je u Feketiću, a srednju (gimnaziju) u Bačkoj Topoli kao odličan učenik. Diplomirao je 2003. godine, a stepen magistra stekao 2009. na Univerzitetu u Novom Sadu. Doktorsku tezu odbranio je 2011. godine, stekavši stepen doktora nauka na Univerzitetu u Novom Sadu. Od septembra 2011. do jula 2012. (dva semestra) pohađao je postdoktorske studije na Univerzitetu u Ljubljani (koji je, prema Sangajskoj listi iz tog perioda, bio rangiran među 3% najboljih univerziteta u svijetu). Na osnovu biografije i dokumenata kojim se navedeno dokazuje, ovim potvrđujem da kandidat nesumnjivo ispunjava sve neophodne uslove u vezi sa nivoom obrazovanja koji

je propisan u Kriterijumima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, Statutu Univerziteta Crne Gore i Zakonu o visokom obrazovanju Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOG/ISTRAŽIVAČKOG RADA

Po uvidu u prijavi material, naglasio bih da je dr Stevo Popović objavio značajan broj kvalitetnih naučnih radova iz naučne oblasti koja je predmet ovog konkursa (četiri kao prvi ili jedini autor rada i dva kao posljednji autor) u časopisima indeksiranim na listama SCI/SCIE/SSCI/A&HCI, kandidat je, od prethodnog izvještajnog perioda, nastavio da pruža naučnu svestranost kroz naučne projekte koje je realizovao, kako bi dao značajan doprinos svojoj naučnoj oblasti. Zajedno sa tri dodatna rada objavljena u međunarodnim časopisima koji se ne indeksiraju na listama SCI/SCIE/SSCI/A&HCI, kandidat se pozicionira kao međunarodni ekspert u oblasti sportskih nauka, pokazujući kapacitet da kontinuirano stvara dodatne naučne vrijednosti koje su priznate izvan lokalnih i regionalnih okvira.

Kao posebno značajno, skrenuo bih vašu pažnju na dva rada "Mjerenje raspona ruku kao alternativna procjena tačne visine mladih punoljetnih Crnogoraca oba pola: Nacionalni pregled", objavljenom u časopisu "Anthropological Notes" i "Nacionalna procjena visine na osnovu mjerenja u sjedećem položaju kod kosovskih adolescenata", objavljen u časopisu "International Journal of Morphology", gdje kandidat koristi relevantne analize za ispitivanje visine pri stajanju i njenu vezu sa rasponom ruku i visinu pri sjedenju kao alternative za procjenu prave visine kod oba pola među crnogorskim i kosovskim adolescentima. U drugoj studiji iz domena njegove ekspertize, pod nazivom "Indeks tjelesne mase i mjerenje tjelesne masnoće za definisanje gojaznosti i pothranjenosti: presjek različitih specijalnosti u Vojsci Crne Gore" objavljenom u časopisu "Iranian Journal of Public Health", kandidat je, sa svojim ko-autorima, potvrdio razlike u indikatorima sastava tijela koje se javljaju među pripadnicima Vojske Crne Gore u različitim vojnim specijalnostima. Sveukupno, smatram da dr Stevo Popović daje originalan doprinos savremenoj nauci sa značajnim praktičnim implikacijama.

Pored toga, istakao bih da je kandidat bio vrlo aktivan kad je u pitanju njegovo učešće na domaćim i međunarodnim kongresima i simpozijumima, a dokaz za to su radovi prezentovani na deset naučnih skupova. On je urednik u nekoliko međunarodnih časopisa i aktivan recenzent u značajnom broju međunarodnih časopisa sa 31 recenziranim rukopisom (svi ti časopisi indeksirani su na listama SCI/SCIE/SSCI/A&HCI). Kako se može zaključiti iz prapratne dokumentacije, kandidat je u izvještajnom periodu realizovao impresivan broj nacionalnih i međunarodnih projekata, od kojih nekoliko u svojstvu rukovodioca. Štoviše, zauzimao je nekoliko odgovornih pozicija u upravi univerziteta, uključujući postavljenje za dekana Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje i ko-direktora Balkanskog instituta za nauku i inovacije. Na osnovu svega naprijed iznijetog i kada su u pitanju naučno istraživanje i profesionalni rad, sa sigurnošću mogu zaključiti da je kandidat potpuno kvalifikovan za akademsko zvanje redovnog profesora na Univerzitetu Crne Gore.

PEDAGOŠKE SPOSOBNOSTI

Dr Stevo Popović predaje na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore od 2011. godine (saradnik u nastavi, docent i vanredni profesor) kao i saradnik u nastavi na Fakultetu sporta i fizičkog vaspitanje, Univerzitet u Novom Sadu tokom dvije dodatne školske godine (2008-2010). Sa skoro 15 godina nastavnog iskustva i stalno pozitivnim ocjenama pedagoškog rada kako od studenata (godišnje anketiranje studenata) tako i kolega (prethodni izbori u zvanja), nesporno je da kandidat posjeduje neophodne sposobnosti i vještine za obavljanje nastavnih obaveza sa najvišim nivoom kvaliteta i odgovornosti. U izvještajnom periodu on drži nastavu na predmetima Antropologija tjelesnog vježbanja u sportu, Liderstvo u sportu, Društveni odnosi u sportu itd. na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje, dok takođe tokom tri školske godine predaje na Fakultetu prirodoslovno-matematičkih I odgojnih znanosti, Sveučilište u Mostaru kao stalni gostujući predavač, a isto tako u

okviru akademske mobilnosti na nekoliko evropskih univerziteta kao što su Univerzitet u Splitu, Univerzitet u Novom Sadu, Mađarski univerzitet fizičkog vaspitanja, itd. Takođe je bio mentor za pet magistarskih teza i dvije doktorske disertacije, a bio je i član komisije kod odbrane dodatnih osam doktorskih disertacija. Dakle, uvjeren sam da kandidat pruža dovoljno dokaza o visokoj posvećenosti pedagoškom radu. Na osnovu svega što je naprijed navedeno, ja istinski vjerujem da je kandidat potpuno pedagoški kvalifikovan da bi bio izabran u akademsko zvanje redovnog profesora na Univerzitetu Crne Gore.

II VERIFIKACIJA OCJENA

Analizirajući podnijetu prijavnu dokumentaciju, slažem se da je kandidat, vanredni profesor Stevo Popović adekvatno ocijenio svoje reference i korektno sačinio klasifikacionu bibliografiju koja je tražena ovim konkursom.

REZIME UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA RADA I POENI

AKTIVNOST	Broj radova			Broj poena		
	Prije posljednjeg izbora	Poslije posljednjeg izbora	Ukupno	Prije posljednjeg izbora	Poslije posljednjeg izbora	Ukupno
Naučno/istraživački I profesionalni rad	233	78	311	456,24	246,13	702,37
Umjetnički rad	0	0	0	0	0	0
Pedagoški rad	13	28	41	35	54,52	89,52
UKUPNO	246	106	352	491,24	300,65	791,89

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U AKADEMSKO ZVANJE

Na osnovu uvida u cjelokupna prijavnu dokumentaciju koju je pripremio kandidat, dr Stevo Popović, ja smatram da kandidat posjeduje, iznad svega, adekvatan nivo obrazovanja, zatim značajne naučno istraživačke reference i impresivnu profesionalnu aktivnost, kao i dobre pedagoške kvalifikacije, i ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrzovanju Republike Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Kriterijumima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, da bude izabran u akademsko zvanje redovnog profesora. Na osnovu naprijed iznijetog, sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje i Senatu Univerziteta Crne Gore da izaberu dr Steva Popovića u zvanje **REDOVNI PROFESOR** na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje na Univerzitetu Crne Gore za oblast Sportske nauke.

RECENZENT

Selcuk Akpınar, dr.sc. (potpisano)

Redovni profesor

Odsjek za fizičko vaspitanje i sport

Fakultet za sportske nauke

Univerzitet Nevşehir Haci Bektaş Veli (pečat)

IZVEŠTAJ RECENZENTA

Na osnovu odluke Senata Univerziteta Crne Gore od 29.3.2023. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja po Konkursu objavljenom u dnevnom listu „POBJEDA“ od 8.3.2023. godine za izbor u akademsko zvanje za oblast sportske nauke, na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore. Na konkurs se prijavio jedan kandidat, dr Stevo Popović, vanredni profesor na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore.

I OCENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Stevo Popović je rođen u Bačkoj Topoli, a osnovnu i srednju školu je završio u Feketiću, odnosno Bačkoj Topoli, sa odličnim uspjehom. Diplomirao je 2003. godine na Univerzitetu u Novom Sadu sa temom „Mogućnosti realizacije sportsko – rekreativnih programa u Nacionalnom parku Fruška gora“ čime je stekao zvanje profesora fizičkog vaspitanja i diplomiranog trenera fudbala. Godine 2009. je magistrirao na istom univerzitetu sa temom „Uloga marketinga u savremenim tokovima na primeru

sportskih organizacija“ i stekao zvanje magistra nauka, dok je 2011. doktorirao, takođe na Univerzitetu u Novom Sadu sa temom „Reklamiranje u sportu kao efektivno sredstvo savremene poslovne komunikacije“ kada je stekao zvanje doktora nauka.

Dr Stevo Popović je odlukom Senata Univerziteta Crne Gore iz decembra 2013. godine izabran u akademsko zvanje docent, dok je, na sednici održanoj u oktobru 2018. godine izabran u akademsko zvanje vanredni profesor, na period od pet godina, kada mu je Senat Univerziteta Crne Gore poverio da izvodi nastavu na predmetima: Liderstvo u sportu, Društveni odnosi u sportu i Antropologija telesnog vežbanja i sporta. Značajno je dodati da je, pre izbora u akademsko zvanje docenta, bio angažovan na Fakultetu sporta i fizičkog vaspitanja u Novom Sadu za realizaciju istraživačkih projekata Fakulteta i vežbi na nastavnom predmetu Fudbal po studijskim programima za osnovne i strukovne studije gde je radio dve školske godine (2008-2010), kao i na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore, gde je počeo 2011. godine kao honorarni, a kasnije radio kao saradnik u nastavi u radnom odnosu, do izbora za docenta.

Pregledom konkursne dokumentacije, a u skladu sa Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanja Univerziteta Crne Gore, Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore i Statutom Univerziteta Crne Gore, želim da konstatujem da dr Stevo Popović ispunjava sve formalne uslove za izbor u akademsko zvanje redovni profesor na Univerzitetu Crne Gore, u pogledu stepena obrazovanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Uvidom u konkursnu dokumentaciju, u kojoj su predstavljeni rezultati ostvareni u proteklih pet godina, ali i uvidom u Biltene Univerziteta Crne Gore br. 314 (7. novembar 2013. godine) i br. 436 (20. jul 2018. godine), naučnoistraživački uspeh koji je dr Stevo Popović ostvario u periodu od izbora u akademsko zvanje vanredni profesor, predstavlja kontinuitet naučnoistraživačkih aktivnosti koje je postigao i u periodu do izbora u navedeno akademsko zvanje. Pomenuti kontinuitet se ogleda u dinamičnom radu koji sam imao priliku da pratim, još od studentskih dana, a danas sa zadovoljstvom mogu konstatovati da dr Stevo Popović predstavlja jednog od plejade mladih istraživača, koji na uspešan način uspevaju da adekvatno unapređuju sportske nauke na našim prostorima i da ih predstavljaju na najbolji način širom sveta.

Bogata bibliografija u periodu koji se ocenjuje potvrđuje obiman naučnoistraživački rad dr Steva Popovića nakon izbora u akademsko zvanje vanredni profesor. Ona se ogleda, pre svega u značajnom broju objavljenih članaka u vodećim, eminentnim i međunarodnim časopisima indeksiranim na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, ali u onim koji nisu indeksirani na navedenim listama, zatim u učešću na nacionalnim i međunarodnim

naučnim skupovima, kao i uređivačkoj i recenzentskoj delatnosti i projektnim aktivnostima. Ipak, akcenat bih stavio na naučnoistraživačkim aktivnostima koje se oslikavaju u objavama članaka u vodećim, eminentnim i međunarodnim časopisima indeksiranim na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama i predstavljaju ogledalo po kojem je dr Stevo Popović prepoznat u domaćoj i međunarodnoj naučnoj zajednici. Prepoznatljivost naučnoistraživačkog rada dr Steva Popovića u širim razmerama, značajno je unapređena i uređivačkom i recenzentskom delatnošću, šta se ogleda u činjenici da uživa značajno poverenje upravljačkih struktura u vodećim i eminentnim časopisima indeksiranim na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama. Ipak, s obzirom da je, saglasno propozicijama, neophodno da recenzent izdvoji tri naučnoistraživačka rada za koja smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izveštajnom periodu, dao bih prednost članku pod naslovom „Arm-span measurement as an alternative estimation of true height in Montenegrin young adults of both sexes: A national survey“, objavljenom u časopisu „Anthropological Notebooks“, u kojima je dr Stevo Popović samostalni autor. On, u ovom radu ispituje telesnu visinu građana Crne Gore i njene povezanosti sa rasponom ruku kao alternativnim prediktorom relativne telesne visine, te utvrđuje da su muškarci i žene u Crnoj Gori među najvišim ljudima na svetu, kao i da raspon ruku predstavlja pouzdan prediktor relativne telesne visine kod navedene populacije. Na drugom mestu bih istakao da je članak pod naslovom „The coast of giants: an anthropometric survey of high schoolers on the Adriatic coast of Croatia“, koji je objavljen u časopisu „PeerJ“, značajna naučna studija u oblasti fizičke antropologije, budući da mapira regionalne razlike u telesnoj visini i proporcijama tela u osam hrvatskih županija koje gravitiraju na području Dinarida, području na kojem žive jedni od najviših ljudi na svetu. Rezultati ove studije, dr Stevo Popović, sa svojim saradnicima, proširuje dostupna znanja o visini muškaraca i žena, po kojoj su već od ranije prepoznati u naučnoj zajednici. Na trećem mestu bih istakao, još jedan članak pod naslovom „Differences in body height between the contemporary Western Balkan children and the WHO growth references core sample“, koji je objavljen u časopisu „Anthropological Notebooks“, a koji, takođe potpada pod oblast mojih užih naučnih interesovanja. Naime, ova naučna studija je imala za cilj da utvrdi da li je telesna visina savremenih 7-8-godišnjaka sa Zapadnog Balkana slična telesnoj visini njihovih vršnjaka na osnovu kojih je Svetska zdravstvena organizacija (SZO) utvrđivala referentne vrednosti. Posebnost ove naučne studije se odnosi na činjenicu da je utvrđeno da se upoređivane vrednosti značajno razlikuju, te da se referentne vrednosti koje preporučuje Svetska zdravstvena organizacija moraju, ubuduće sa oprezom koristiti za procenu rasta i razvoja dece sa područja Zapadnog

Balkana – do utvrđivanja posebnih referentnih vrednosti koje će biti namenjene isključivo populaciji sa navedenog prostora.

U vrednovanju izdvojenih, ali i ostalih referenci, neophodno je istaći da se doprinos naučnoistraživačkog rada dr Steva Popovića ne temelji samo na poznavanju rezultata dosadašnjih istraživanja i primeni savremene metodologije, već i u činjenici da savremenost i originalnost u naučnoistraživačkom radu dovodi do toga da najnovija naučna saznanja vrlo lako dolaze do krajnjih korisnika, odnosno opšte populacije koja ih brzo prepoznaje kao opšta znanja i koristi svakodnevno u formalnoj komunikaciji, što je potvrđeno značajnim brojem medijskih objava.

Na osnovu svega pobrojanog u analizi naučnoistraživačkog rada, smatram da je dr Stevo Popović akademski sazreo i stekao neosporna znanja i veštine da samostalno može osmišljavati i sprovoditi naučnoistraživačke aktivnosti ubuduće. Stoga, zadovoljstvo mi je da zaključim da su ispunjeni svi potrebni uslovi za izbor dr Steva Popovića u akademsko zvanje redovni profesor na Univerzitetu Crne Gore kada je naučnoistraživački rad u pitanju.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Uvidom u konkursnu dokumentaciju, u kojoj su predstavljeni rezultati ostvareni u proteklih pet godina kada je pedagoški rad u pitanju, činjenica je da dr Stevo Popović poseduje značajno pedagoško iskustvo. Pored izvođenja nastave na svim nivoima studija (osnovne, master i doktorske studije), dr Stevo Popović je dobio odličnu prosečnu ocenu (4,52) na studentskoj anketi na predmetima za koje mu je Senat Univerziteta Crne Gore poverio da izvodi nastavu Odlukom u akademsko zvanje vanredni profesor: Liderstvo u sportu, Društveni odnosi u sportu i Antropologija telesnog vežbanja i sporta. Pored toga, dr Stevo Popović je tri školske godine bio gostujući predavač na Sveučilištu u Mostaru, kao i autor univerzitetskog udžbenika. Značajan broj mentorstava na svim nivoima studija jasno ukazuje na činjenicu da ga studenti rado biraju za mentora, što ukazuje na visok nivo posvećenosti nastavi i, najverovatnije inovativnom pristupu koje studenti prepoznaju i nedvosmisleno iskazuju u studentskim anketama i odlukama kada je odabir mentora u pitanju. Sve u svemu, sa zadovoljstvom ću zaključiti da su ispunjeni svi potrebni uslovi za izbor dr Steva Popovića u akademsko zvanje redovni profesor na Univerzitetu Crne Gore i kada je pedagoški rad u pitanju.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

Uvidom u konkursnu dokumentaciju, odnosno dostavljeni propratni i dokazni materijal, konstatujem da je dr Stevo Popović ispravno pripremio klasifikacionu biografiju.

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DELATNOSTI I BODOVA

DELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Pre izbora	Posle izbora	Ukupno	Pre izbora	Posle izbora	Ukupno
Naučno-istraživački i stručni rad	233	78	311	456,24	246,13	702,37
Pedagoški rad	13	28	41	35	54,52	89,52
UKUPNO	246	106	352	491,24	300,65	791,89

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu svih prethodno iznetih zaključaka kada su ispunjenost uslova u pogledu stepena obrazovanja u pitanju, analize naučnoistraživačkog rada i analize pedagoške osposobljenosti, kao i u skladu sa Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje Univerziteta Crne Gore, Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore i Statutom Univerziteta Crne Gore, smatram da dr Stevo Popović ispunjava sve predviđene uslove za izbor u zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore te, sa zadovoljstvom predlažem dr Steva Popovića da se izabere u akademsko zvanje redovni profesora za oblast sportske nauke na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

dr Dejan Madić, redovni profesor
Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja
Univerzitet u Novom Sadu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Stepen obrazovanja

Pregledom dokumentacije koja je dostavljena na konkursu za izbor u akademsko zvanje na Fakultetu za fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore, evidentno je da je jedini prijavljeni kandidat na konkursu, prof. dr Stevo Popović, diplomirao (2003) i magistrirao (2009) na Univerzitetu u Novom Sadu, kao i stekao titulu doktora nauka na istom univerzitetu (2011) odbranom doktorske disertacije pod naslovom „Reklamiranje u sportu kao efektivno sredstvo savremene poslovne komunikacije“.

Prof. dr Stevo Popović se 2011. godine zaposlio kao saradnik u nastavi na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore, dok je u akademsko zvanje docenta izabran 2013. godine, a u akademsko zvanje vanrednog profesora izabran je 2018. godine od strane Senata Univerziteta Crne Gore.

Shodno Zakonu o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutu Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore, konstatujem da su ispunjeni svi formalni i pravni uslovi u pogledu stepena obrazovanja propisanog za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora na Univerzitetu Crne Gore.

Naučno-istraživački rad

U periodu od izbora u zvanje vanrednog profesora do prijave na ovaj konkurs, kandidat je objavio četiri (4) rada u vodećim međunarodnim časopisima indeksiran na WoS listama (Q1), zatim dva (2) rada u eminentnim međunarodnim časopisima (Q2), sedam (7) radova u međunarodnim časopisima (Q3), odnosno jedan (1) rad u ostalim međunarodnim časopisima (Q4). Takođe, objavio je i tri (3) rada u međunarodnim časopisima koji nisu indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama (Q5). Sa druge strane, naučno-istraživački rad je potvrđivao kroz učestvovanja na brojnim domaćim i međunarodnim konferencijama, kao i kroz bogatu uređivačku i recenzentsku djelatnost. Ako se, u prethodno načinjenu kvantitativnu analizu ostvarenih naučno-istraživačkih referenci, uključi i značajan broj učešća u domaćim i međunarodnim naučnim projektima, u svojstvu učesnika, ali i rukovodioca projekata, mogu da konstatujem da je kandidat iskazao zapaženu naučno-istraživačku zrelost, ali i sposobnost da samostalno osmišljava naučno-istraživačke studije i upravlja projektima u oblasti sportskih nauka, kao i da konstatujem da je ostvario zapaženu naučnu poziciju i vidljivost dosadašnjeg naučno-istraživačkog rada u akademskoj zajednici.

Iz kandidatove bibliografije, posebno bih istakla dva rada koja su objavljena u okviru MPIS nacionalnog projekta: prvi rad je pod naslovom „Attitudes of Sport Organization Officials toward Links between the Sports Sector, Sports Industry, and Knowledge Organizations with Innovations in Montenegrin Sport“, dok je drugi pod naslovom „The 2021 National Report on Sports Innovation for Montenegro: Content Analysis“. Naime, prvi rad je predstavljao empirijsko istraživanje koje je sprovedeno sa ciljem da se utvrde stavovi zvaničnika u sportskim organizacijama prema vezama između sportskog sektora, sportske industrije i organizacija znanja sa inovacijama u crnogorskom sportu, dok su autori drugog rada imali za cilj da naprave analizu literature u oblasti inovacija u sportu u Crnoj Gori, kako bi do zaključaka koji bi obezbijedili bolju osnovu za uspostavljanje sistema praćenja inovacija u sportu.

Vrijedno je dodati da je istraživanje sprovedeno oslanjajući se na utvrđenu metodologiju, takođe u okviru MPIS projekta, te da je predstavljao glavni izlaz ispred navedenog projekta, u vidu nacionalnog izvještaja. Pored toga bih istakla još jedan rad, i to pod naslovom „Research quality evaluation in social sciences: the case of criteria on the conditions and requirements for academic promotion in Serbia, Slovenia and Montenegro“, čiji su autori imali za cilj da analiziraju i uporede kriterijume koje je potrebno zadovoljiti za akademsko napredovanje u Srbiji, Sloveniji i Crnoj Gori, a rezultati ove studije su pružili mnogo bolji uvid mladim istraživačima u navedenu problematiku, ali i ukazali na eventualne nedostatke postojećih kriterijuma.

S obzirom da je kandidat, od izbora u posljednje zvanje, ostvario 246,13 bodova u oblasti naučno-istraživačkog rada, činjenica je da zadovoljava predviđene uslove za izbor u zvanje redovnog profesora kada je naučno-istraživački rad u pitanju.

Pedagoška osposobljenost

Na osnovu pregleda dijela dostavljene dokumentacije koji se odnosio na pedagošku osposobljenost kandidata, imam obavezu da zaključim da je kandidat bio posvećen svom poslu u periodu poslije izbora u prethodno zvanje. Naime, on je izvodio nastavu na svim nivoima studija, te bio mentor na specijalističkim (deset), magistarskim (pet) i doktorskim (dva) studijama, kao i bio član u komisijama za ocjenu/odbranu doktorskih disertacija na matičnom univerzitetu (osam). Sa druge strane, kada je kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave u pitanju, rezultati nedvosmisleno ukazuju da je od strane studenata ocijenjen sa odličnom ocjenom (4,52). S obzirom da je kandidat, od izbora u prethodno zvanje, ostvario 54,52 boda u oblasti pedagoškog rada, činjenica je da zadovoljava predviđene uslove za izbor u zvanje redovnog profesora i kada je pedagoški rad u pitanju.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

U oblasti naučno-istraživačkog i stručnog rada, prof. dr Stevo Popović je, u periodu poslije izbora u prethodno zvanje, ostvario 246,13 bodova, dok je, u istom periodu ostvario 54,52 boda u oblasti pedagoškog rada, odnosno ukupno 300,65 bodova. Zbirni pregled ukupnog broja referenci po oblastima djelatnosti i bodova je prikazan u Tabeli 1.

Tabela 1.

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. naučno-istraživački i stručni rad	233	78	311	456,24	246,13	702,37
2. umjetnički rad	0	0	0	0	0	0
3. pedagoški rad	13	28	41	35	54,52	89,52
UKUPNO	246	106	352	491,24	300,65	791,89

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na bazi pregleda naučno-istraživačkog i stručnog rada, kao i pregleda pedagoške djelatnosti, neosporno je da kandidat, prof. dr Stevo Popović ispunjava sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje redovnog profesora. Na osnovu svega navedenog, kao i svoje subjektivne ocjene, predlažem Vijeću Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore da kandidata, **prof. dr Stevo Popović izabere u zvanje redovnog profesora.**

RECENZENT

dr Sanja Peković, redovna profesorica
Fakultet za turizam i hotelijerstvo
Univerzitet Crne Gore

REFERAT

Za izbor u naučno zvanje za oblast: **Spoljna politika Crne Gore u XIX i početkom XX vijeka**, na Istorijskom institutu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje od 10.02.2023. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR DARKO BAKIĆ.**

BIOGRAFIJA

Rođen sam 24. decembra 1973 godine u Nikšiću, gdje sam završio osnovnu, nižu muzičku i srednju prirodno-matematičku školu. Za ostvaren odličan uspjeh iz svih nastavnih predmeta u osnovnoj i srednjoj školi dobitnik sam diploma „Luča I“ i „Luča II“. Ekonomski fakultet u Podgorici upisao sam 1995. godine, a završio 2000. godine. Magistarski rad pod naslovom "Diplomatski predstavnici Crne Gore u Carigradskom poslanstvu (Stanko Radonjić i Gavro Vuković)" odbranio sam na Fakultetu Političkih nauka u Podgorici 2009.godine, pred komisijom koju su činili prof.dr Đorđije Borozan (mentor) i članovi prof. dr Radovan Vukadinović i prof. dr Božidar Sekularac. Doktorsku disertaciju "Politika Crne Gore prema Osmanskom carstvu od Berlinskog kongresa do Prvog balkanskog rata" odbranio sam na Fakultetu

političkih nauka Univerziteta u Beogradu 2018. godine pred komisijom: prof. dr Ljubinka Trgovčević Mitrović (mentor), prof. dr Đorđe Borozan i doc. dr Saša Mišić.

Takođe sam završio bečelor studije Primenjenog računarstva na Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici (2008-2011), a zvanje diplomiranog inženjera računarstva i informatike stekao sam na Fakultetu za informatiku Nezavisnog univerziteta Banja Luka 2022 godine.

Govorim ruski i engleski jezik. Na osnovnom nivou služim se grčkim, turskim i italijanskim jezikom.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Radnu karijeru započeo sam u Poreskoj upravi 2001. godine. U okviru ove institucije obavljao sam poslove u Finansijskoj policiji, Inspekcijском nadzoru, Sektoru za sprovođenje naplate i Sektoru za pružanje usluga poreskim obveznicima i registraciju. Godine 2008. godine zaposlio sam se u Zavodu za intelektualnu svojinu Crne Gore, koji danas funkcioniše kao Direkcija za intelektualnu svojinu u okviru Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma, gdje sam, kao samostalni savjetnik I, angažovan na poslovima u Odsjeku za patente i topografije poluprovodnika.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST		
Autorske naučne monografije		
M3 Monografija nacionalnog značaja	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Д. Бакић , Дипломатски представници Црне Горе у Цариградском посланству (Станко Радоњић и Гавро Вуковић), Подгорица, 2011, ISBN 978-9940-27-025-4.	4	4
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Бакић, Д. , „Политика Чернoгoрии в oтнoшeнии Oсмaнскoй импeрии в вoпрoсe Сeвeрнoй Албaнии“, Вoпрoсы истoрии, бр.7-1, Мoсквa, 2022, ISSN 0042-8779, стр. 22-35. https://www.elibrary.ru/item.asp?id=49178074	12	12
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Бакић, Д. , „Oпaснoст oд избиjaњa црнoгoрскo-oсмaнскoг рaтa 1911. гoдинe“, Истoријски чaсoпис, књ. LXIX (2020), Бeoгрaд, 2020, YU ISSN 0350-0802 ISSN, стр.375-399. https://www.iib.ac.rs/istorijskicasopis/assets/files/IC2069375B.pdf https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=931447	4	4
2. Вaкић, Д. , „Misija grofa Kortija: Pokušaj rješenja plavsko-gusinjske krize“, Godišnjak Fakulteta političkih nauka, br. 23, Beograd, 2020, ISSN 1820-6700, str. 215-233. https://www.fpn.bg.ac.rs/wp-content/uploads/FPN-Godisnjak-23-2020.pdf https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=903716	4	4
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Бакић, Д. , „Стaнкo Рaдoњић, први црнoгoрски диплoмaтски прeдстaвник“, Истoријски зaписи, бр. 1-2, Пoдгoрицa, 2009, ISSN 0021-2652, стр. 129-142.	2	2
2. Вaкић, Д. , „Други пeриoд Вукoвићeвoг диплoмaтскoг прeдстaвљaњa Црнe Гoрe у Сaригрaдскoм пoслaнству“, Глaсник Нaрoднoг мyзeјa Црнe Гoрe, књ. VI, Цeтињe, 2010, ISSN 1800-5713, стр. 5-19.	2	2
3. Бакић, Д. , „Диплoмaтскa aктивнoст Стaнкa Рaдoњићa и Гaврa Вукoвићa у Oсмaнскoм цaрствy“, Ствaрaњe, бр. 1, Пoдгoрицa, 2010, ISSN 0039-422X, стр. 149-158.	2	2
4. Бакић, Д. , „Пoгрaнични црнoгoрскo-oсмaнски сyкoби у Зeти и кoд Мoјкoвцa 1912. гoдинe“, Истoријски зaписи, бр. 3-4, Пoдгoрицa, 2017, ISSN 0021-2652, стр. 87-100.	2	2
5. Бакић, Д. , „Питaњe eмигрaцијe oсмaнских пoдaникa из Скaдaрскoг и Кoсoвскoг вилaјeтa у Црну Гoру“, Истoријски зaписи, бр. 1-2, Пoдгoрицa, 2020, ISSN 0021-2652, стр. 149-167.	2	2
6. Бакић, Д. , „Црнa Гoрa (Зeтa) и Oсмaнскo цaрствo oд крaјa XIV вијeкa дo Бeрлинскoг кнгрeсa“, Српскa бaштинa, Институт зa Српску кyлтyрy, бр. 2, Никшић, 2020, ISSN 2337-0939, стр. 95-115.	2	2

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	10	10	36	36
UKUPNO			36	36

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu odluke Senata Univerziteta Crne Gore imenovan sam za člana Komisije za pisanje izvještaja za izbor u naučno zvanje za dr **Darka Bakića** koji se prijavio na konkurs za oblast *Spoljna politika Crne Gore u XIX i početkom XX vijeka* na Istorijskom institutu Univerziteta Crne Gore.

Kandidat dr Darko Bakić diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Podgorici 2000. godine. Magistrirao je na Fakultetu političkih nauka 2009. godine, takođe u Podgorici. Doktorsku disertaciju odbranio je 2018. godine na Fakultetu političkih nauka u Beogradu.

Na osnovu utvrđenog, kandidat ispunjava sve uslove za izbor u naučno zvanje u skladu sa opštim i posebnim aktima Univerziteta Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Kao član komisije za odbranu doktorske disertacije dr Darka Bakića i njegov mentor prilikom odbrane magistarske teze, imao sam prilike da pratim naučni rad kandidata od samih početaka njegovog bavljenja problematikom koja se tiče diploimatske i političke istorije Crne Gore, pri čemu bih istakao izuzetnu posvećenost dr Bakića u ostvarivanju istraživačkih zadataka. Njegova doktorska disertacija „Politika Crne Gore prema Osmanskom carstvu od Berlinskog kongresa do Prvog balkanskog rata“ je studiozan naučno-istraživački rad, koji predstavlja značajan doprinos ne samo u pogledu osvjetljavanja crnogorsko-osmanskih odnosa u naznačenom periodu, već i po pitanju sagledavanja sveukupnih prilika na Balkanu na prelazu iz XIX u XX vijek.

Iz klasifikacione bibliografije, koju je kandidat priložio u konkursnom materijalu, izdvojiću nekoliko radova:

- Rad pod naslovom „Политика Черногории в отношении Османской империи в вопросе Северной Албании“ se bavi političkom aktivnošću crnogorskog vladara Nikole I Petrovića Njegoša i njegove vlade u odnosu na Osmansko carstvo, a u vezi sa pretenzijama Crne Gore na Sjevernu Albaniju. Autor ističe da je proširenje crnogorske države na teritoriju sjeverne Albanije, sa Skadrom kao njenim središtem, zauzimalo glavno mjesto u težnjama Nikole I Petrovića Njegoša da se domogne pograničnih dijelova Carstva, čije se povlačenje sa balkanskih prostora jasno naziralo. Zato je crnogorski vladar nastojao da ustanak Malisora iz

1911. godine, kao i onaj znatno manjeg obima iz 1912. godine, artikulise u pravcu ostvarivanja navedenog cilja, ali mu to nije pošlo za rukom. Osvajanje Skadra od strane crnogorske vojske u Prvom balkanskom ratu takođe nije pomoglo crnogorskom vladaru da realizuje svoju glavnu spoljnopolitičku težnju, pošto su velike sile odlučile da ovaj grad sa pripadajućom teritorijom pripadne novostvorenoj albanskoj državi.

- „Pitanje emigracije osmanskih podanika iz Skadarskog i Kosovskog vilajeta u Crnu Goru“ je rad u kome se analiziraju odnosi Cetinja prema turbulentnim dešavanjima u Osmanskom carstvu, koje su prouzrokovane težnjom Mladoturaka da sprovedu politiku otomanizacije društva, što je podrazumijevalo nematanje jedinstvenog nacionalnog osjećaja svim podanicima u državi. To je, između ostalog, dovelo do oružane pobune Albanaca u Kosovskom i Skadarskom vilajetu. Kako je Carigrad preduzeo enegrične mjere da uguši ustanički pokret i stabilizuje priike u državi, veliki broj stanovnika sa ratom zahvaćenih područja potražio je spas u Crnoj Gori, koja je rado primala nesrećene iako je to ozbiljno opterećivalo crnogorski finansijski sistem. Autor ukazuje na to da velika naklonost koju je Cetinje pokazivalo prema albanskim izbjeglicama nije imala samo humanitarni karakter, već je bila vođenja i potrebom da se stekne naklonost Albanaca prema Crnoj Gori i njenom kralju, kako bi se mnogo lakše ostvario glavni spoljnopolitički cilj crnogorskog vladara da ovlada teritorijom sjeverne Albanije.

- U radu „Misija grofa kortija: Pokušaj rješenja plavsko-gusinjske krize“ autor je na primjeru misije italijanskog diplomate analizirao teškoće sa kojima se susretalo Cetinje u pogledu sprovođenja Berlinskog ugovora, u vezi sa prisajedinjenjem Plava i Gusinja Crnoj Gori. Ovaj zadatak, kojeg su grofu Kortiju povjerile velike sile, podrazumijevao je da se problem turskog opstruiranja predaje ovih gradova crnogorskoj državi riješi na način što bi se umjesto njih Crnoj Gori dodijelila teritorija albanskih katoličkih plemena Gruda i Hota. Iako je izgledalo da će se Kortijeva misija uspješno okončati, diplomatski napori da se ideja o kompenzaciji teritorija sprovede u dijelo nijesu urodili plodom.

U skladu sa metodološkim standardima istorijske nauke, radovi kandidata Bakića, koji se u mnogme zasnivaju na izvornoj arhivskoj građi, karakteriše nepristranost u prosuđivanju i tumačenju događaja. Oni predstavljaju sintezu dosadašnjih saznanja o političkom i diplomatskom životu Crne Gore, koje je kandidat nadogrudio i uobličio na osnovu svojih istraživanja, te stoga predstavljaju značajan doprinos za crnogorsku istoriografiju, kao i korisnu građu za buduće istraživače.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	10	10	36	36
UKUPNO				36

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu svega izloženog može se zaključiti da je kandidat postigao zapažene rezultate u naučno-istraživačkom radu, kao i da u potpunosti ispunjava sve propisane uslove za izbor u zvanje za oblast za koju je konkurisao.

Stoga, predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr **Darka Bakića** izabere u zvanje **Naučnog saradnika** u Istorijskom institutu Univerziteta Crne Gore za oblast *Spoljna politika Crne Gore u XIX i početkom XX vijeka*.

RECENZENT
Prof. dr **Dorđe Borozan**, Akademik CANU

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore imenovan sam za člana Komisije za pisanje izvještaja za izbor u naučno zvanje dr Darka Bakića, koji se prijavio na konkurs za oblast *Spoljna politika Crne Gore u XIX i na početku XX vijeka* na Istorijskom institutu Univerziteta Crne Gore.

Dr Darko Bakić diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Podgorici 2000. godine. Magistrirao je na Fakultetu političkih nauka u Podgorici 2009. godine, a doktorirao na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu 2018. godine.

Uvidom u dostavljeni konkursni materijal konstatujem da dr Darko Bakić ispunjava sve uslove za izbor u naučno zvanje u skladu

sa aktima Univerziteta Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Kolegu dr Darka Bakića imao sam prilike da upoznam za vreme dok je bio doktorand na Fakultetu političkih nauka u Beogradu. Potom sam bio član Komisije za odbranu njegovog doktorata pod naslovom "Politika Crne Gore prema Osmanskom carstvu od Berlinskog kongresa do Prvog balkanskog rata". Bakić je u disertaciji detaljno naučno obradio brojne aspekte crnogorske politike prema Osmanskom carstvu i na taj način pružio vredan istoriografski doprinos boljem poznavanju bilateralnih odnosa dve države u navedenom vremenskom razdoblju.

Dr Bakić je autor jedne monografije i više načnih i stručnih radova objavljenih u zemlji i inostranstvu. Tekstovi koje je kolega Bakić do sada objavio tematski su vezani za odnose Crne Gore sa Osmanskim carstvom u vremenskom periodu od sticanja crnogorske nezavisnosti 1878. godine do početka druge decenije XX veka. U tom kontekstu obrađivao je niz tema, kao što su rešavanje složenih graničnih sporova između dve države, delovanje crnogorskih diplomatskih predstavnika u Carigradu i pitanje emigracije osmanskih podanika u Crnu Goru. Za potrebe ovoga referata, izdvojiću i ukratko se osvrnuti na nekoliko njegovih radova:

1. U radu pod naslovom „Opasnost od izbijanja crnogorsko-osmanskog rata 1911. godine“, koji je objavljen u *Istorijskom časopisu*, (knj. LXIX, Beograd, 2020.) Bakić analizira posledice koje je umešanost Crne Gore u Malisorski ustanak iz 1911. godine imala na odnose ove države sa Osmanskim carstvom. Autor navodi da je Crna Gora aktivno pomagala Malisore tokom njihove pobune protiv centralne osmanske vlasti, što je rezultiralo podizanjem tenzija sa susednom državom. Nakon što je osmanska vojska porazila albanske pobunjenike počela je da gomila trupe na granici sa Crnom Gorom, pa se činilo izvesnim da će doći do crnogorsko-osmanskog vojnog sukoba. Bakić navodi kako se u spor umešala ruska diplomatija u nameri da smiri tenzije. Zahvaljujući intervenciji Rusije kod crnogorskog kralja Nikole, za koga je ruska strana sumnjala da zapravo želi da izazove rat, sprečeno je izbijanje sukoba. Crnogorci su potom uticali na malisorske vođe da prihvate

mirovni sporazum sa Osmanskim carstvom, pa je na taj način okončana kriza u Malesiji.

2. „Misija grofa Kortija: Pokušaj rešenja plavsko-gusinjske krize“, je naslov rada koji je Bakić objavio u *Godišnjaku*, časopisu Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu (br. 23, Beograd, 2020). Ovaj tekst predstavlja dobar prilog boljem poznavanju nastojanja Velikih sila da povuku granice Crne Gore i Osmanskog carstva nakon završetka Berlinskog kongresa. Autor navodi kako je zadatak da formuliše predlog razgraničenja i predstavi ga Osmanskom carstvu i Crnoj Gori dobio poslanik Italije u Carigradu grof Luiđi Kortij. U osnovi Kortijevog predloga bila je teritorijalna kompenzacija, odnosno nastojanje da se sporne oblasti Plava i Gusinja (koje je Crna Gora dobila odlukama Berlinskog kongresa, ali Osmansko carstvo nije želelo da joj prepusti ovu teritoriju) zamene za neke druge krajeve koje je kontrolisalo Osmansko carstvo. Bakić detaljno analizira tok diplomatskih pregovora koji su doveli do kompromisnog rešenja aprila 1880. godine, ali navodi i razloge zbog čega ovaj kompromis na kraju ipak nije stupio na snagu.

3. Članak pod naslovom "Diplomatska aktivnost Stanka Radonjića i Gavra Vukovića u Osmanskom carstvu" (*Stvaranje*, br. 1, 2010) je posvećen analizi delovanja dvojice navedenih crnogorskih diplomata u Osmanskom carstvu. Reč je o prvim diplomatskim predstavnicima Crne Gore u ovoj državi. Radonjić je 1879. imenovan za poslanika u Carigradu, dok je Vuković obavljao dužnost sekretara poslanstva. Uprkos početnim nesnalaženjima i neprijatnostima koje su im pripremile osmanske vlasti, Radonjić i Vuković su započeli aktivnost fokusirajući se na rešavanje spornih pitanja vezanih za razgraničenje dve države. Iste godine Radonjić se vratio na Cetinje, a dužnost diplomatskog predstavnika preuzeo je Vuković. Autor navodi kako su se navedeni crnogorski diplomatski predstavnici tokom službovanja u Carigradu suočavali sa čestim opstrukcijama osmanskih vlasti koje su ometale njihov rad. Zaključuje kako su bez obzira na navedeno uspešno obavili postavljene zadatke.

Radovi kolege dr Darka Bakića zasnovani su na korišćenju arhivske građe i relevantne literature. Kandidat je pritom poštovao sva pravila metodologije naučnog istraživanja istorijske i politikološke nauke. Rezultati ovakvog pristupa su temeljni i objektivni naučni i stručni tekstovi.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	10	10	36	36
UKUPNO				36

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu svega napred rečenog može se zaključiti da je dr Darko Bakić svojim dosadašnjim naučnim radom dao vidljiv doprinos boljem poznavanju istorije spoljne politike Crne Gore u drugoj polovini XIX i početkom XX veka. Uvidom u uslove za izbor u naučno zvanje u skladu sa aktima Univerziteta Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju i ličnim iskustvom sa kandidatom u vreme kada sam bio član Komisije za odbranu njegovog doktorata smatram kako dr Darko Bakić ispunjava sve uslove za izbor u zvanje **naučni saradnik** za oblast *Spoljna politika Crne Gore u XIX i na početku XX vijeka* u Istorijskom institutu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Saša Mišić
Univerzitet u Beogradu
Fakultet političkih nauka

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu predloga Vijeća Istorijskog instituta i odluke Senata Univerziteta Crne Gore, imenovan sam za člana Komisije za pisanje izvještaja za izbor u naučno zvanje za dr **Darka Bakića**, koji se prijavio na konkurs za oblast *Spoljna politika Crne Gore u XIX i početkom XX vijeka* na Istorijskom institutu Univerziteta Crne Gore.

Kandidat dr Darko Bakić diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Podgorici 2000. godine. Magistrirao je 2009. godine na Fakultetu političkih nauka, takođe u Podgorici, a doktorsku disertaciju odbranio je 2018. godine na Fakultetu političkih nauka u Beogradu.

Kandidat ispunjava sve propisane uslove za izbor u naučno zvanje u skladu sa opštim i posebnim aktima Univerziteta Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Objavljeni radovi kandidata, koji su navedeni u njegovoj kalsifikacionoj biografiji, u potpunosti korespondiraju sa naučnom

oblašću za koju je podnio konkursku dokumentaciju. Ukratko ćemo se osvrnuti na nekoliko radova dr Bakića:

- "Drugi period Vukovićevog diplomatskog predstavljanja Crne Gore u Osmanskom carstvu" je rad u kojem je na osnovu originalnih izvora analizirana diplomatska aktivnost crnogorskog otpravnika poslova u Carigradu vojvode Gavra Vukovića, u periodu nakon što je Crna Gora 1884. godine obnovila diplomatske odnose sa Osmanskim imperijom. Za vrijeme svog drugog boravka u osmanskoj prestonici Vuković se uglavnom bavio pitanjima o kojima je i knjaz Nikola razgovarao sa sultanom tokom posjete Carigradu 1883. godine, a to su uređenje crnogorsko-turske granice i isušenje Skadarskog jezera. Ovo drugo pitanje tada nije dobilo svoj epilog, ali i nikada kasnije. Autor u sveobuhvatnoj analizi zaključuje da je vojvoda Vuković ipak uspješno okončao drugi period svog diplomatskog službovanja pri osmanskom dvoru pošto je 9/21 decembra 1884. godine uspio da potpiše ugovor o regulisanju crnogorsko-turske granice na severu od Planinice do Šekulara.

- U radu „Crna Gora (Zeta) i Osmansko carstvo od kraja XIV vijeka do Berlinskog kongresa autor iznosi pregled istorijskih zbivanja vezanih za sudbinu zetske, odnosno crnogorske države, u odnosu na zavojevačku politiku Osmanskog carstva, kojoj je bila neposredno izložena od kraja XIV vijeka do Berlinskog kongresa. U viševjekovnom otporu takvoj politici Carigrada, Crna Gora je uspjela da ostvari, a potom i da sačuva potpunu samostalnost u odnosu na centralnu osmansku vlast, koja je de jure krunisana

međunarodnim priznanjem crnogorske države na osnovu ugovora potpisanog u Berlinu 1878. godine.

- Rad pod naslovom "Stanko Radonjić - prvi crnogorski diplomatski predstavnik" predstavlja dokumentovan rezultat istraživanja službovanja prvog predstavnika Crne Gore u Osmanskom carstvu, koji je u Carigrad upućen u julu 1879. godine. Radonjić je svoju dužnost obavljao u vrijeme kada je posle Berlinskog kongresa Porta vršila razne opstrukcije, kako bi se spriječilo izvršenje odredaba ugovora postignutog u Berlinu. Glavni politički zadaci vojvode Stanka Radonjića odnosili su se predaju Plava i Gusinja Crnoj Gori, rad komisije za razgraničenje i predupređivanja vojnog utvrđivanja Turaka u Zeti. Ovaj prvi crnogorski diplomata obavljao je i konzularne poslove. Poslije nekoliko mjeseci provedenih u osmanskoj prestonici, vojvoda Stanko se krajem decembra 1879. godine vratio na Cetinje.

Radovi dr Bakića zasnivaju se na originalnim arhivskim dokumentima i relevantnoj naučnoj literaturi. Uz metodološki utemeljen pristup i naučnu dosljednost, karakteriše ih bogatstvo iznesenih činjanica, te njihova sistematičnost u oblikovanju konkretnih tema i iznošenju odgovarajućih zaključaka. Stoga se može konstatovati da naučni opus kandidata predstavlja značajan dopinos u osvjetljavanju diplomatske i političke istorije Crne Gore, prvenstveno po pitanju njenih odnosa sa Osmanskim carstvom, ali i u pogledu razmatranja uticaja velikih sila na te odnose.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	10	10	36	36
UKUPNO				36

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu izloženog može se konstatovati da se kandidat svojim naučno-istraživačkim radom afirmisao kao vrijedan i zapažen naučni radnik, kao i da ispunjava propisane uslove za izbor u zvanje za oblast predviđenu konkursom.

Sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr **Darka Bakića** izabere u zvanje **Naučnog saradnika** u Istorijskom institutu Univerziteta Crne Gore za oblast *Spoljna politika Crne Gore u XIX i početkom XX vijeka*.

RECENZENT
dr Žarko Leković
Istorijski institute Crne Gore

REFERAT

Za izbor u naučno zvanje za oblast: **Kulturno nasleđe Crne Gore u drugoj polovini XX vijeka** na Istorijskom institute Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 10.02.2023. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR BUDIMIR ALEKSIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 15. oktobra 1968. godine u Malinsku, opština Šavnik (Crna Gora). Osnovnu školu i gimnaziју sam završio u Nikšiću. Diplomirao sam 4. oktobra 1993. na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, Grupa: Opšta književnost i teorija književnosti. Postdiplomске студије okončao sam na Filološkom fakultetu u Beogradu (smjer:

Наука о књижевности), гдје сам 11. маја 2001. одбранио магистарску тезу под називом „Библијске теме и мотиви у Вуковим pjesмама најстаријих времена“, пред Комисијом у саставу: проф. др Нада Милошевић Ђорђевић (ментор), проф. др Злата Бојовић и проф. др Снежана Самарџија. Докторску дисертацију „Фантастика и научна фантастика у романима за дјецу и омладину Чеда Вуковића“ одбранио сам 9. децембра 2010. године на Филолошком факултету Универзитета у Београду пред Комисијом: проф. др Јован Делић (ментор), проф. др Љиљана Пешикан Љуштановић и проф. др Тихомир Петровић. Активно читам, пишем и говорим руски језик, а активно читам и пишем италијански и латински језик.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Након завршетка основних студија радио сам у Основној школи „Франце Прешерн“ у Београду, гдје сам изводио наставу из предмета српски језик и књижевност. Године 1995. засновао сам радни однос у Богословији „Свети Петар Цетињски“ на Цетињу гдје сам до 1999. изводио наставу из предмета српски језик и књижевност. Од септембра 1999. до јануара 2001. године обављао сам послове савјетника савезног министра вјера, када сам изабран за помоћника савезног министра вјера. На тој функцији сам био до априла 2003. године. Од априла 2004. до 2020. обављао сам функцију посланика Скупштине Црне Горе. За то вријеме био сам члан скупштинског одбора за просвјету, науку и културу. Од 2006. године изводио наставу у Богословији „Свети Петар Цетињски“ на Цетињу из предмета српски језик и књижевност. Предсједник сам Управног одбора Института за српску културу – Никшић.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M3 Monografija nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Милутиновић, И. Љ., Алексић, Р. Б. (2019). <i>Знамените личности и епски јунаци у Огледалу српском</i> , 335 стр. ISBN 978-9940-720-36-0. Институт за српску културу, Никшић.	4	2
2.	Милутиновић, И. Љ., Алексић, Р. Б. (2021). <i>Епска мјеста у пјесмама старе Црне Горе и њене околине</i> , 375 стр. ISBN 978-9940-720-62-9. Институт за српску културу – Ободско слово, Никшић – Подгорица.	4	2
M4 Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Алексић, Б. (2017). Питање поријекла и етничке припадности Вуковог пјевача Тешана Подруговића, У : <i>200 година сусрета Тешана и Вука</i> , књигу приредили Драго Перовић, Радомир Вучковић, СПКД Просвјета, Гацко, стр. 17–24. ISBN 978-599976-715-1-6.	2	2
Radovi u naučnim časopisima			
Q2 Rad u međunarodnom časopisu koji je indeksiran na SCI/SCIE/SSCI&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Стаматовић, А., Алексић, Б. (2022). Судебне процесе комунистичког режима у Црној Гори против православног свештеника у 1954.г. <i>Вопросы истории</i> , 5 (1): 64-85. УДК 93/94, DOI: 10.31166/Voprosy Istorii 202205Statvi 22. ISSN - 00428779.	12	6
2.	Doderović, M., Aleksić, B. (2023). Blood revenge in Montenegro and The Code of Danilo, Prince of Montenegro (1851–1860). <i>Transylvanian Review</i> (potvrda da je rad prihvaćen za štampu, potvrda o vodećem autorstvu). ISSN 1221-1249.	12	12
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Алексић, Б. (2006). Умјетност приповиједања Чеда Вуковића у роману „Тим лавље срце“. <i>Гласник Одјељења умјетности ЦАНУ</i> , 24: 165–172. ISSN 0350-5480.	4	4
2.	Алексић, Б. (2007). Елементи фолклорне фантастике у романима за дјecu Чеда Вуковића. <i>Гласник Одјељења умјетности ЦАНУ</i> , 25: 155–167. ISSN 0350-5480.	4	4
3.	Алексић, Б. (2009). Елементи научне фантастике у романима за дјecu Чеда Вуковића. <i>Гласник Одјељења умјетности ЦАНУ</i> , 27: 189–199. ISSN 0350-5480.	4	4
4.	Алексић, Б. (2011). Ониричка фантастика у стваралаштву за дјecu Чеда Вуковића. <i>Гласник Одјељења умјетности ЦАНУ</i> , 29: 187–202. ISSN 0350-5480.	4	4
5.	Алексић, Б. (2013). Досадашње истраживање стваралаштва за дјecu Чеда Вуковића. <i>Гласник Одјељења умјетности ЦАНУ</i> , 31: 177–196. ISSN 0350-5480.	4	4
6.	Алексић, Б. (2016). Иво Војновић – писац страдања и васкрсења. <i>Србско-далматински магазин за годину 2016</i> , 11: 75–80. ISSN 1846-3436.	4	4
7.	Алексић, Б. (2017). Тема превјеравања у књижевном дјелу Сима Матавуља. <i>Србско-далматински магазин за годину 2017</i> , 12: 7–12. ISSN 1846-3436.	4	4
8.	Алексић, Б. (2017). Косово и косовски завјет у Његошевом књижевном дјелу. <i>Комуникације, медији, култура</i> , 9: 311–322. ISSN 2560-3205.	4	4
9.	Алексић, Б. (2018). Јанковић Стојан и Одисеј : три заједничка мотива у епској пјесми Ропство Јанковић Стојана и Хомеровој Одисеји. <i>Србско-далматински магазин за годину 2018</i> , 13: 57–63. ISSN 1846-3436.	4	4
10.	Алексић, Б. (2019). Вук Стефановић Караџић и Српска православна црква. <i>Србско-далматински магазин за годину 2019</i> , 14: 7–23. ISSN 1846-3436.	4	4
11.	Алексић, Б. (2020). Историјске по(р)уке у књижевном руху : (битка на Мартинићима 1796. у српској епској поезији). <i>Сретања, часопис за књижевност, умјетност и културу</i> , 9: 61–63. ISSN 2566-4336.	4	4

Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Алексић, Б. (2014). Карактер и менталитет Црногораца у Лалићевој тетралогии (Ратна срећа, Заточници, Докле гора зазелени и Гледајући доље низ друмове). <i>Токови</i> , 2: 49–57. ISSN 0350-8366.	2	2
2.	Алексић, Б. (2016). Манастир Светог Јована (Шин Ђон) код Елбасана. <i>Српска баштина</i> , 1–2: 18–24. ISSN 2337-0939.	2	2
3.	Алексић, Б. (2017). Гусле у пјесмама Радована Бећировића. <i>Српска баштина</i> , 2: 37–44. ISSN 2337-0939.	2	2
4.	Алексић, Б. (2018). Манастир Стањевићи као књижевни и културни центар : поводом 680 година манастира Стањевићи. <i>Српски југ</i> , 12–13: 109–113. ISSN 1800-7511.	2	2
5.	Алексић, Б. (2018). Завичај у књижевном стваралаштву Радована Бећировића. <i>Српска баштина</i> , 1–2: 9–18. ISSN 2337-0939.	2	2
6.	Алексић, Б. (2018). Косовски завјет у дјелима Петра Првог Петровића. <i>Токови</i> , 1–2: 31–39. ISSN 0350-8366.	2	2
7.	Алексић, Б. (2018). Пјесме Филипа Вишњића о Првом српском устанку и „Огледало српско“. <i>Стварање</i> , 3: 14–22. ISSN 0039-422X.	2	2
8.	Алексић, Б. (2019). Мојковачка битка у српској хроничарској епизи. <i>Токови</i> , 2: 7–19. ISSN 0350-8366.	2	2
9.	Алексић, Б. (2019). Црнојевићи и Бушатлије у српској епској поезији. <i>Токови</i> , 1: 9–22. ISSN 0350-8366.	2	2
10.	Алексић, Б. (2020). Књаз Никола Петровић и Херцеговачки устанак (1875-1878). <i>Српска баштина</i> , 2: 83–94. ISSN 2337-0939.	2	2
11.	Алексић, Б. (2020). Лазо М. Костић о српском језику и српским писцима. <i>Српска баштина</i> , 1: 43-62. ISSN 2337-0939.	2	2
12.	Алексић, Б. (2021). Косово у књижевном стваралаштву и политици краља Николе : поводом 180 година од рођења и 100 година од упокојења краља Николе. <i>Сретања, часопис за књижевност, умјетност и културу</i> , 10: 121–128. ISSN 25664360.	2	2
13.	Алексић, Б. (2022). Ободска штампарија. <i>Српска баштина</i> , 1: 93-101. ISSN 2337-0939.	2	2
14.	Алексић, Б. (2022). Романескна трилогија Чеда Вуковића за дјецу – преплет чудесног, фантастичног и научнофантастичног. <i>Athantik: часопис за фантастику у књижевности и умјетности</i> . 1/2: 144–148. ISSN 2980-7077.	2	2
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Алексић, Б. (2016). Српски књижевници са Косова и Метохије прогнани 1941. године. У: <i>Косово и Метохија у Другом светском рату : седам деценија касније</i> : [тематски зборник међународног значаја] / [уредили и приредили Владан Виријевић, Далибор Елезовић]. - Косовска Митровица : Филозофски факултет Универзитета у Приштини, стр. 69–87.	2	2
2.	Алексић, Б. (2017). Радови Бранислава Ђурђевог о прошлости Црне Горе „гурског периода“. У: <i>Писци српске историје: зборник радова / Научни скуп историчара с међународним учешћем [у оквиру манифестације] [XVIII] Ђоровићеви сусрети 2016. године, Гацко; уредник Драга Мاستиловић. Гацко: Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета“, стр. 258–270. ISBN 978-86-6309-176-4.</i>	2	2
3.	Алексић, Б. (2018). Свети Јован Владимир у српској епској поезији и народној традицији. У: <i>У спомен и славу Светог Јована Владимира</i> . Књ. 6 : Међународни научни скуп "Свети Јован Владимир кроз вјекове - историја и предање (1016-2016)", Бар, 15-17. септембар 2016. године, св. 2: Археологија, историја умјетности, књижевност и етнографија / [уредници Васил Јововић, Гојко Перовић, Велибор Џомић]. – Цетиње: Митрополија црногорско-приморска: Светигора, стр. 181–198. ISBN 978-86-7660-273-5.	2	2
4.	Алексић, Б. (2018). Слово о Полку Игорову у истраживањима др Ивана Шајковића и Милорада Панића Сурепа. У : <i>Српско-руски односи у прошлости и садашњости</i> : (међународни тематски зборник). Књ. 1 / уредили и приредили Марко Атлагић, Велибор Лазаревић, Срђан Словић. - Приштина [тј.] Лепосавић: Институт за српску културу, стр. 79–89. ISBN 978-86-89025-37-8.	2	2
5.	Алексић, Б. (2020). Први српски буквар Инока Саве и мјесто његовог настанка. У: <i>Градиште - Манастир у Паићровићима: зборник радова с Међународног мултидисциплинарног симпозијума одржаног 4, 5, 6, 12 и 13. новембра 2016. године у Петровцу на Мору / уредили Катарина Митровић, Душан Медин. - 1. изд. - Буљарица: Манастир Градиште, стр. 413–424. ISBN 978-9940-9563-5-6.</i>	2	2
K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA

1.	Алексић, Б. (2010). Свети Сава у пјесмама српских књижевника из Црне Горе. У: <i>Древнохришћанско и светосавско наслеђе у Црној Гори</i> : зборник радова са научног скупа одржаног у манастиру Михољска Превлака 17. јануара 2010. / приредио Павле Кондић. – Београд: Православни богословски факултет Универзитета, Институт за теолошка истраживања; Цетиње : Светигора, стр. 368-376.	1	1
2.	Алексић, Б. (2015). Мемоаристика и други записи као историјски извор / Будимир Алексић. У : <i>О стању и коришћењу архивске грађе за историју Црне Горе</i> : радови са округлог стола, Подгорица, 24. септембар 2010. / [у организацији Црногорске академије наука и умјетности]. - Подгорица: Црногорска академија наука и умјетности, стр. 115–126. ISSN 978-86-7215-375-0	1	1
3.	Алексић, Б. (2016). Његош и Ловћен као пјесничка инспирација Момира Војводића. У: <i>Пјесничтво Момира Војводића: језик и поступак</i> : зборник радова са научног скупа [одржаног у Манастиру Морача 8. марта 2016. године] / [уредник Будимир Дубаќ]. - Подгорица: Књижевна задруга Српског националног савјета, стр. 9-16.	1	1
4.	Алексић, Б. (2017). Религиозне теме у епској поезији Радована Бећировића. У: <i>Стваралачки феномен Радован Бећировић Требјешиќ</i> : зборник радова: библиографија / [приредио Будимир Алексић]. – Никшић: Институт за српску културу, стр. 59–68. ISBN 978-9940-9773-7-5.	1	1
5.	Алексић, Б. (2019). Пobjеда на Граховцу 1858. године у епским пјесмама. У: <i>Битка на Граховцу: 1858-2018.</i> / приредили Веселин Матовић, Никола Маројевић. - Никшић : Свевиће, 2019, стр. 98–111. ISSN - 1800-5209.	1	1
Stručne monografije i knjige			
S4 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Алексић, Б., Јововић, В. (2018). Свети Јован Владимир према Византији: у српској књижевности и историографији. У: У спомен и славу Светог Јована Владимира. Књ. 7: Хиљаду година љубави / [приређивач Васиљ Јововић]. – Цетиње: Митрополија црногорско-приморска: Светигора, стр. 69–76. ISBN 978-86-7660-275-9.	1	1
R8 Recenziranje monografije nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Антологија поезије за дјecu и младе пјесника из Црне Горе / [приредио] Љубомир Милутиновић; [рецензенти Будимир Алексић , Данијел Дојчиновић]. - Никшић : Институт за српску културу, 2017 (Никшић: Арт-Графика). – 183 стр. ISBN 978-9940-9773-3-7.	1	1
2.	Ђапић, Андро Р. Ловћен зове / Андро Р. Ђапић ; [рецензент Будимир Алексић]. – Подгорица: [б. и.], 2017 (Пријепоље : Графокартон). – 91 стр. COBISS.CG-ID - 17343492	1	1
3.	Микавица, Дејан Срби у Црној Гори : 1496-1918. / Дејан Микавица, Горан Васин, Ненад Нинковић ; [рецензенти Никола Б. Поповић, Сузана Рајић, Милош Јагодић, Будимир Алексић , Васиљ Јововић, Павле Кондић]. – 2., измијењено изд. - Никшић : Институт за српску културу, 2017 (Никшић : Арт - Графика). – 303 стр. ISBN 978-9940-9773-6-8.	1	0.25
4.	Панић Бабић, Биљана М. Од Змијања Рајко : епска биографија и сабрane пјесме / Биљана М. Панић Бабић, Љубомир И. Милутиновић ; [рецензенти Љубомир Зуковић, Будимир Алексић]. - Никшић : Институт за српску културу, 2017 (Подгорица : Арт Графика). – 191 стр. ISBN 978-9940-720-04-9.	1	0.5
5.	Селетић, Томо Не волим да те будим / Томо Селетић ; [рецензенти Милован Витезовић, Будимир Алексић , Зоран Гргуревић]. - Подгорица : Унирекс : Unireks Grup ; Београд: Унирекс; Никшић : Институт за српску културу, 2017 (Никшић : Арт-Графика). – 168 стр. ISBN 978-86-427-0982-6.	1	0.5
6.	Бакрач, Милица Јав из Горе Црне / Милица Бакрач ; [рецензенти Милош Ковачевић, Будимир Алексић]. - Никшић : Институт за српску културу, 2018 (Никшић : Арт Графика). – 135 стр. ISBN 978-9940-720-08-7.	1	0.5
7.	Никчевић, Милан После деведесетих : збирка поезије / Милан Никчевић ; [рецензент Будимир Алексић]. – 1. изд. – Гацко : Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета“, 2019 (Брод : Агенција „Пословна књига“). – 101 стр. ISBN 978-99976-777-3-0.	1	1
	Селетић, Томо Теби само / Томо Селетић ; [рецензенти Будимир Алексић ,	1	1

8.	Милован Росић, Радослав Милошевић]. - Подгорица : Унирекс : Unireks Grup ; Београд : Унирекс ; Никшић : Институт за српску културу, 2019 (Никшић : Арт-Графика). - 99 стр. ISBN 978-86-427-1033-4.		
9.	Селетић, Томо Њежни додир тишине / Томо Селетић ; [рецензенти Будимир Алексић, Маре Јанакова Грујић, Желидраг Никчевић]. - Подгорица : Унирекс : Унирекс Груп ; Београд : Унирекс ; Никшић : Институт за српску културу, 2020 (Никшић : Арт-Графика). - 123 стр. ISBN 978-86-427-1094-5.	1	1
10.	Селетић, Томо Чекам а нећеш доћ / Томо Селетић ; [рецензенти Будимир Алексић, Маре Јанакова Грујић, Никола Маројевић]. - Подгорица : Унирекс : Унирекс груп ; Београд : Унирекс ; Никшић : Институт за српску културу, 2021 (Никшић : Арт Графика). - 120 стр. ISBN 978-86-427-1113-3.	1	1
11.	Бадњар, Стеван С.; БАДЊАР, Стеван В. Дурмитор и Дурмиторци: епска пјесма; [рецензент Будимир Алексић]. – Краљево : Петар Бадњар, 2021 (Краљево : Штампарија Рижа). – 94 стр. ISBN 978-86-904273-1-4.	1	1
12.	Бадњар, Тихомир Свитања [рецензент Будимир Алексић]. – Београд : Петар Т. Бадњар, 2021 (Краљево : Штампарија Рижа). – 158 стр. ISBN 978-86-904273-3-8.	1	1
19 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Сарадник на пројекту Црногорске академије наука и умјетности „Енциклопедија Црне Горе“, руководиоца пројекта академик Драгутин Вукотић (1998-1999).	2	2
2.	Сарадник на пројекту Црногорске академије наука и умјетности „Академске бесједи“, руководиоца пројекта академик Зоран Лакић (2018-2020).	2	2

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD			55			125.75
2. PEDAGOŠKI RAD						
UKUPNO			55			125.75

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I Ocjena uslova

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu odluke Senata Univerziteta Crne Gore od 29. 3. 2023. godine, imenovani smo za člana recenzentske Komisije za ocjenu konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u naučno zvanje za oblast „Kulturno nasleđe Crne Gore u drugoj polovini XX vijeka“ na Istorijskom institutu Univerziteta Crne Gore. Na osnovu analize dostavljene konkursne dokumentacije, utvrdili smo da se na konkurs prijavio jedan kandidat – dr Budimir Aleksić.

Aleksić je rođen 15. oktobra 1968. godine u Šavniku. Osnovnu i srednju školu završio je u Nikšiću. Diplomirao je na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu – Katedra za opštu književnost i teoriju književnosti, gdje je potom i magistrirao i doktorirao, stekavši naučno zvanje doktora književnih nauka.

U nekoliko saziva bio je poslanik u Skupštini Crne Gore, i član njenog Odbora za prosvjetu, nauku i kulturu. Od decembra 2020. do januara 2022. godine bio je član Upravnog odbora Univerziteta Crne Gore. Do danas je objavio radove u sto deset časopisa, listova i periodičnih publikacija.

Na osnovu utvrđenog – dr Budimir Aleksić ispunjava sve propisane uslove u pogledu stepena obrazovanja u skladu sa Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja i aktima Univerziteta Crne Gore za izbor u naučno zvanje Naučnog saradnika.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

U svom dosadašnjem naučnoistraživačkom radu dr Budimir Aleksić se potvrdio kao iskusen istraživač i afirmisani naučni

djelatnik sa zavidnim naučnim opusom. Rezultate svojih naučnih istraživanja dr Aleksić je objavio u više samostalnih monografskih izdanja, kao i u brojnim radovima objavljenim u zbornicima saopštenja sa naučnih skupova i konferencija u zemlji i inostranstvu. Posebnu vrijednost njegovog naučnog rada predstavljaju naučni članci objavljeni u naučnim časopisima u zemlji i inostranstvu. Među njima se izdvaja naučni rad objavljen u međunarodnom časopisu indeksiranom u WoS (AHCI) i kategorizovanom u Q2 kategoriji. Naučni radovi dr Budimira Aleksića karakteriše originalnost i minuciozna analitičnost kojima je pružio značajan doprinos istraživanju kulturne prošlosti Crne Gore. Obimna bibliografija kandidata svjedoči o njegovoj izuzetnoj naučnoj produktivnosti i čitavom spektru važnih i zanimljivih tema kojima se u prethodnom periodu bavio, a koji se odnose na oblast traženu konkursom. U izvještaju smo se odlučili za analizu tri kandidata naučna rezultata:

1 **Aleksić, B.** (2016). Srpski književnici sa Kosova i Metohije prognani 1941. godine. *Kosovo i Metohija u Drugom svjetskom ratu: sedam decenija kasnije*. Međunarodni tematski zbornik. Filozofski fakultet Univerziteta u Prištini, Kosovska Mitrovica, str. 69-87. ISSN 978-86-6349-072-7.

U radu autor analizira kosmetski književni opus u djelima renomiranih književnih stvaralaca porijeklom iz Crne Gore, a rođenih na Kosovu i Metohiji, koji su 1941. godine prognani sa svojih ognjišta. Mnogi od njih se poslije završetka Drugog svjetskog rata nijesu mogli vratiti na Kosovo i Metohiju, već su ostali da žive i stvaraju u Crnoj Gori, ali su tematsko-motivski vezani za kosovsko-metohijski ambijent. Iz te grupe književnih i kulturnih stvaralaca naročito se izdvajaju imena Radovana Zogovića, Čeda Vukovića, Dušana Kostića, Rajka Nikolića i Momira Vojvodića. Analizirajući opus ovih pisaca sa kosovskom tematikom, autor zaključuje da u raznolikosti njihovih motiva ima previše tragedije, tuđe i bola što je razumljivo, jer prognostvo i

razbaštinjenje najintenzivnije doživljavaju i osjećaju pjesnici. Stoga je rodna gruda i otići zavičaj u njihovom stvaralaštvu glavni izvor nadahnuća, ističe sutor u ovom zanimljivom i instruktivnom radu.

2 **Aleksić, B.** (2017). Gusle u pjesmama Radovana Bećirovića. *Srpska baština*, II/2: 37-44. ISSN 2337-0939.

Polazeći od činjenice da su gusle, drevni gudački instrument, imale važnu ulogu u očuvanju identiteta, duha i historijskog pamćenja našeg naroda, autor govori o tome kako je Radovan Bećirović, posljednji epski bard i najistaknutiji predstavnik naše novije epike, shvatio značaj i ulogu gusala u očuvanju naše historijske svijesti. Temi o ulozi gusala i guslara Radovan Bećirović je poklonio veliku pažnju, posvetivši joj šest pjesama, ali se i u velikom broju svojih pjesama sa drugom tematikom dotiče teme gusala. Autor pokazuje na koji način se Bećirović obraćao guslama da ga inspirišu da opjeva velike događaje i ličnosti naše istorije, ističući da gusle uvijek govore istinu, da su čvale naš identitet i da su nam tokom dugih vjekova ropstva bile lijek i utjeha od klonuća.

3 **Aleksić, B.** (2022). Romaneska trilogija Čeda Vukovića za djecu – preplet čudesnog, fantastičnog i naučnofantastičnog. *Athanatik*, 1/2: 144-148.

U ovom radu dr Budimir Aleksić razmatra tri romana Čeda Vukovića za djecu i omladinu u kojima se prepliću elementi čudesnog, fantastičnog i naučnofantastičnog. Ti romani i danas, iako je prošlo šezdesetak i više decenija od njihove pojave, pobuđuju interesovanje mladih čitalaca i zauzimaju visoko mjesto u našoj književnosti za djecu i omladinu. Autor minuciozno analizira

prirodu fantastike u Vukovićevim romanima za najmlađe i pokazuje da Čedo Vuković čudesnom i fantastičnom dodjeljuje ulogu fona koji mu omogućava da ostvari očeđenja likova, situacija i događaja. Na osnovu klasifikacione bibliografije evidentno je da dr Budimir Aleksić pokazuje visok stepen naučne kompetencije koja mu omogućava da se bavi kompleksnim temama iz istorije kulture. Iz njegovih radova se vidi njegovo odlično poznavanje izvora i literature o problemima koje obrađuje. Po pravilu, Aleksić koristi reprezentativnu literaturu i konsultuje najnovija naučna dostignuća u obradi tema kojima se u svojim naučnim radovima bavi. Zaključujemo da cjelokupni naučnoistraživački rad dr Budimira Aleksića pokazuje visok stepen njegove naučne zrelosti i kompetencije neophodnih za izbor u naučno zvanje u skladu sa propisanim mjerilima.

STRUČNI RAD

Očigledno je da se dr Budimir Aleksić kontinuirano stručno usavršavao i da je bio izuzetno aktivan u brojnim oblastima stručnog rada. O tome svjedoči njegovo učešće na naučnim i stručnim skupovima i konferencijama u zemlji i inostranstvu, kao i recenzije radova koji su objavljeni u naučnim i stručnim časopisima, te brojni prikazi knjiga iz oblasti kojima se bavi. Sve navedeno, pored bogate klasifikacione bibliografije, preporučuje kandidata dr Budimira Aleksića za izbor u zvanje naučnog saradnika.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD			55			125,75
UKUPNO			55			125,75

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Naša analiza ukupne naučnoistraživačke djelatnosti dr Budimira Aleksića nedvosmisleno pokazuje da je ovaj naučni djelatnik do sada postigao odlične rezultate u naučnoistraživačkom radu. Uvidom u bibliografiju i konkursnu dokumentaciju može se zaključiti da naučna djelatnost dr Budimira Aleksića obuhvata značajan broj radova koji se tiču kulturnog nasleđa Crne Gore u drugoj polovini XX vijeka, odnosno oblasti za koju je raspisan Konkurs. Konstatujemo da kandidat dr Budimir Aleksić posjeduje sve neophodne naučnoistraživačke i stručne kvalitete, i da ispunjava sve uslove propisane Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja da bude izabran u zvanje naučnog saradnika.

Na osnovu svega navedenog, sa posebnim zadovoljstvom predlažemo da se dr Budimir Aleksić izabere u zvanje **naučnog saradnika** za oblast **Kulturno nasleđe Crne Gore u drugoj polovini XX vijeka** na Istorijskom institutu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Darko Antović
Fakultet dramskih umjetnosti
Univerziteta Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-1795/2 od 29. 3. 2023. godine, imenovani smo za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast „Kulturno nasleđe Crne Gore u drugoj polovini XX vijeka“, na Istorijskom institutu Univerziteta Crne Gore. Na osnovu uvida u konkursnu dokumentaciju koja nam je dostavljena, konstatujemo da se na konkurs prijavio jedan kandidat, dr Budimir Aleksić, te prilažemo sledeći izvještaj.

Budimir Aleksić je rođen 15. oktobra 1968. godine u Šavniku. Osnovnu i srednju školu završio je u Nikšiću. Diplomirao je na Katedri za opštu književnost i teoriju književnosti Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, na kome je stekao i zvanje magistra i doktora književnih nauka.

Uvidom u dostavljenu konkursnu dokumentaciju utvrdili smo da dr Budimir Aleksić ispunjava sve uslove za izbor u naučno zvanje naučnog saradnika u skladu sa aktima Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u naučna i akademska zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Na osnovu uvida u klasifikacionu bibliografiju potvrđujemo da je dr Budimir Aleksić autor značajnog broja radova iz uže naučne oblasti za koju se po konkursu prijavio. Obimna bibliografija ga preporučuje za zvanje naučnog saradnika. U okviru dosadašnjeg naučnoistraživačkog rada, ostvario je dobre rezultate. Nakon stečenog naučnog zvanja doktora književnih nauka objavio je osam knjiga, preko pedeset originalnih naučnih radova u domaćim i međunarodnim časopisima, i više od sto stručnih i popularnostručnih radova i priloga.

U nastavku izvještaja dali smo analizu tri naučna rada kandidata:

1 **Aleksić, B.** (2009). Elementi naučne fantastike u romanima za djecu Čeda Vukovića. *Glasnik odjeljenja umjetnosti CANU*, 27: 189-199. ISSN 0350-5480.

U radu autor analitički prikazuje elemente naučne fantastike u romanima za djecu istaknutog crnogorskog književnika Čeda Vukovića: „Svemoćno oko“, „Letilica profesora Bistrouma“ i „Halo, nebo“. Na taj način autor definiše ulogu elemenata naučne fantastike na ukupnu estetsku prirodu analiziranih romana. Dr Aleksić ističe da je Čedo Vuković bio jedan od rijetkih stvaralaca za djecu i omladinu koji su utirali put naučnoj fantastici, te da se na taj način ovaj pisac izdvojio od mnogih književnika svoje generacije. Analizirajući ove Vukovićeve romane, Aleksić jasno pokazuje način na koji autor uvodi čitaoca u svijet fantastike, kako se fantastika realizuje u tim romanima i kako je u njima organizovan fabularni tok. Aleksić posebno ukazuje na značaj Vukovićeve nove tematske preokupacije i na činjenicu da se na njega nastavljaju i na

njemu grade svoju poetiku mnogi kasniji pisci naučnofantastičnih romana.

2 **Aleksić, B.** (2013). Dosadašnje istraživanje stvaralaštva za djecu Ćeda Vukovića. *Glasnik odjeljenja umjetnosti CANU*, 31: 177-196. ISSN 0350-5480.

U ovom radu dr Aleksić analizira kritička sagledavanja literarnog opusa za djecu i omladinu Ćeda Vukovića, a posebnu pažnju usmjerava na one tekstove koji doprinose stvaranju potpunije i realnije slike o dječjim prozama ovog pisca. Pri tome je autor poštovao princip hronološkog pojavljivanja tekstova, postupak koji omogućava njihovu bolju preglednost i istovremeno osigurava praćenje razvoja kritičkog prosuđivanja djela u pojavljivanju. Polazeći od činjenice da je Ćedo Vuković bio prvi pisac za djecu i omladinu u Crnoj Gori, i prvi ovdašnji pisac koji je snagom svoje kreativne imaginacije značajno ušao u široke prostore naučne fantastike, Aleksić analitički sagledava relativno veliki broj kritičkih tekstova posvećenih Vukovićevom stvaralaštvu za najmlađe. Autor sumira sva mišljenja i kritike o Vukovićevom literarnom opusu za djecu i omladinu, i iznosi zaključak da su svi značajni stvaraoci i književni kritičari ocjenjivali njegovo književno stvaralaštvo za najmlađe pozitivno, ističući originalnost tema i ideja, jednostavnost i čistoću izraza, bujnost mašte i sposobnost autora da shvati naivnost djetinjeg svijeta.

3 **Aleksić, B.** (2014). Karakter i mentalitet Crnogoraca u Lalićevoj tetralogiji („Ratna sreća“, „Zatočnici“, „Dokle gora zazeleni“ i „Gledajući dolje na drumove“). *Tokovi*, 2: 49-57. ISSN 0350-8366.

Rad predstavlja zanimljivo sagledavanje Lalićevog prikaza karakternih i mentalitetskih osobina crnogorskog čovjeka u njegovoj tetralogiji koju čine romani: „Ratna sreća“, „Zatočnici“, „Dokle gora zazeleni“ i „Gledajući dolje na drumove“. Autor naglašava da je u tim romanima, zasnovanim na istorijskim dokumentima i stvarnim događajima, posebno došla do izražaja Lalićeva sposobnost da spaja literarno i istoriografsko. Dr Aleksić pokazuje kako Lalićev narator svestrano sagledava istorijsku sudbinu, stanje duha, karakter i mentalitet ljudi sa prostora Crne Gore, donoseći istovremeno slike života iz različitih sredina u kojima je bivao. Autor zaključuje da je Lalić značajno doprinio

spoznavanju duha i istorijske sudbine naroda kome je pripadao, te da mnogi njegovi uvidi u neke bitne crte karaktera i mentaliteta Crnogoraca imaju značaj paradigme koja se potvrđuje i u potonjem vremenu.

4. **Aleksić, B.** (2015). Memoaristika i drugi zapisi kao istorijski izvor. O stanju i korišćenju arhivske građe za istoriju Crne Gore. *CANU*, 6, 2015, 115-125.

Autor u radu akribično ukazuje na dosadašnja izučavanja memoarskih ostvarenja i drugih zapisa koji imaju relevantan značaj za istoriju kulture Crne Gore, posebno u funkciji nezaobilaznog materijala kada je riječ o disciplinama istoriografije, etnografije i anropologije. Dr Aleksić ubjedljivo pokazuje na koji način žanrovski diferencijani izvori, poput memoara, autobiografije, epistola i dbevnika, čine korpus nezaobilaznog materijala kada je riječ o integralnoj interpretaciji istorije Crne Gore, 19. i prve polovine 20. Vijekaka.

Možemo konstatovati da naučni opus dr Budimira Aleksića odlikuje temeljitost, originalnost i poznavanje savremene naučne produkcije. Riječ je o bogatom naučnom opusu koji sačinjava značajan broj naučnih monografija, radova u međunarodnim i domaćim naučnim časopisima i učešće na brojnim međunarodnim i nacionalnim naučnim skupovima i konferencijama. U svom dosadašnjem naučnoistraživačkom radu dao je značajan doprinos osvjetljavanju mnogih naučnih pitanja koja se tiču kulturnog nasleđa Crne Gore u drugoj polovini XX vijeka.

STRUČNI RAD

Stručni rad dr Budimira Aleksića povezan je sa kandidatovim naučnoistraživačkim interesovanjima. Pored objavljenih knjiga i naučnih radova, to potvrđuju i njegovi stručni članci, prikazi, recenzije, izvještaji i popularnostručni tekstovi u kojima je unio novo svijetlo u analizu brojnih elemenata kulturnog nasleđa Crne Gore. Dr Aleksić je angažovan i u više redakcija značajnih naučnih i stručnih časopisa, kao i u organizacionim odborima brojnih naučnih i stručnih skupova i manifestacija.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD			55			125,75
UKUPNO			55			125,75

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu izloženog može se zaključiti da je dr Budimir Aleksić postigao zapažene rezultate u naučnoistraživačkom i stručnom radu. Takođe, na osnovu uvida u Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja na Univerzitetu Crne Gore, možemo konstatovati da kandidat, dr Budimir Aleksić, **u potpunosti ispunjava sve uslove za izbor u zvanje naučnog saradnika** za oblast **Kulturno nasleđe Crne Gore u drugoj polovini XX vijeka** u Istorijskom institutu Univerziteta Crne Gore.

Stoga preporučujemo i predlažemo Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Budimira Aleksića **izabere** u zvanje **Naučnog saradnika**.

RECENZENT

Prof. dr Siniša Jelušić, vanredni član CANU

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu predloga Vijeća Istorijskog instituta i odluke Senata Univerziteta Crne Gore od 29. 3. 2023. godine, imenovani smo za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i

pisanje izvještaja za izbor u naučno zvanje za oblast „Kulturno nasleđe Crne Gore u drugoj polovini XX vijeka“ na Istorijskom institutu Univerziteta Crne Gore. Nakon pregleda biografije i klasifikacione bibliografije iznosimo svoje mišljenje o podobnosti kandidata – dr Budimira Aleksića koji se jedini prijavio na Konkurs. Dr Budimir Aleksić je završio Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, stekavši diplomu profesora Opšte književnosti i teorije književnosti. Na istom fakultetu je i magistrirao (2003. godine) i doktorirao (2010. godine) stekavši naučno zvanje doktora književnih nauka. Na osnovu utvrđenog obrazovnog nivoa, zaključujemo da kandidat ispunjava sve opšte i posebne uslove za izbor u naučno zvanje u skladu sa opštim i posebnim aktima Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

Na osnovu utvrđenog obrazovnog nivoa, zaključujemo da kandidat ispunjava sve opšte i posebne uslove za izbor u naučno zvanje u skladu sa opštim i posebnim aktima Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

U svom dosadašnjem naučnoistraživačkom radu kandidat Aleksić je pokazao visok nivo istraživačkih vještina kada je riječ o različitim metodološkim mogućnostima kulturoistorijskih proučavanja i istraživanja. Radovi koje je do sada publikovao bave se različitim pitanjima kulturologije i književnosti kao temelja kulture i kao grane umjetničkog stvaralaštva koja nam pomaže da

razumijemo prošlost. Dr Budimir Aleksić naučne radove objavljuje u referentnim domaćim i međunarodnim časopisima, i aktivno učestvuje u radu naučnih skupova i konferencija. Osim objavljenih saopštenja i referata na međunarodnim i domaćim kongresima i seminarima, kandidat ima i objavljene recenzije, prikaze i eseje. Naglašavamo da kandidat ima zavidan broj radova iz uže naučne oblasti – „Kulturno nasleđe Crne Gore u drugoj polovini XX vijeka“, za koju je konkurisao. Iz bogate klasifikacione bibliografije, koju je kandidat priložio u konkursnom materijalu, izdvojićemo i podvrgnuti analizi tri rada:

1 **Aleksić, B.** (2013). Memoaristika i drugi zapisi kao istorijski izvor. *Smisao*, II/1: 161-170. ISSN 1800-962X.

U ovom radu dr Budimir Aleksić ukazuje na memoarska ostvarenja i druge zapise koja su od istoriografske važnosti za istoriju Crne Gore, i koja su već postala važan istoriografski, etnografski i kulturološki izvor. Ovi autobiografski izvori (memoari, autobiografije, dnevnici i drugi zapisi sa obilježjem uspomena), koje autor pomno analizira, sadrže dragocjene podatke o zbivanjima u Crnoj Gori u XIX i XX vijeku. Dr Aleksić pokazuje da je pripovijedanje u analiziranim spisima usmjereno na opisivanje istorijskih, društvenih i kulturnih zbivanja u kojima su njihovi autori neposredno učestvovali ili su bili svjedoci tih zbivanja. U zaključku dr Aleksić ističe da u analiziranim djelima memoarske literature nalazimo duh istorije, upoznajemo veličanstvene likove i krupne istorijske događaje, zanimljive osvrte na društvene i kulturne pojave, ali, istovremeno, i originalne i nadahnute primjere umjetnosti riječi.

2 **Aleksić, B.** (2015). Mojnovačka bitka u srpskoj hroničarskoj epici. *Oktoih*, V/6: 119-129. ISSN 1800-9107.

U ovom radu autor analizira hroničarske epske pjesme koje u fragmentima ili u cjelini obrađuju Mojnovačku bitku. Neke od tih pjesama nastale su između dva svjetska rata, a najveći broj njih je nastao u drugoj polovini XX vijeka. Riječ je o pjesmama ispevanim rimovanim guslarskim desetercima (mada ih ima i u osmercima), koje su umnogome bliske vukovskim narodnim epskim pjesmama, pa se zato najčešće i nazivaju *pjesme na narodnu*. Analizirajući relativno veliki korpus ovih pjesama posvećenih Mojnovačkoj bici, dr Aleksić tvrdi i dokazuje da je u tim djelima umjetnički uspješno očitovan moralni i herojski lik klasične Crne Gore, koju je, u njenom krajnjem ishodu, osimboličila Mojnovačka bitka. Ovu vrstu pjesama, zaključuje autor, karakteriše ambicija da podstiču slobodarski duh, da doprinesu utvrđivanju svijesti o značaju otpora neprijatelju i da ukazuju na važnost svakog pojedinca u borbi za oslobodjenje otadžbine.

3 **Aleksić, B.** (2016). Njegoš i Lovćen kao pjesnička inspiracija Momira Vojvodića. *Pjesništvo Momira Vojvodića: jezik i postupak*. Zbornik radova sa naučnog skupa. Književna zadruga Srpskog nacionalnog vijeća, Podgorica, str. 9-16. ISSN 978-9940-27-100-8.

Polazeći od činjenice da su u obimnom i raznovrsnom književnom stvaranju Momira Vojvodića našle mjesto mnoge velike teme naše nacionalne istorije, kulture i duhovnosti, dr Budimir Aleksić ukazuje da je ovaj pjesnik veliki broj svojih poetskih ostvarenja posvetio Njegošu. Njegoševa ličnost i njegovo grandiozno djelo, ističe autor, ali i planina Lovćen, kao poetski motivi su skoro neiscrpni u Vojvodićevoj poeziji. Iz ovog Aleksićevog rada se jasno vidi da su Njegoš i Lovćen Vojvodićeva opsesivna tema kojoj je posvetio čitavu zbirku pjesama, naslovljenu „Usjekovanje Lovćena“. Neke pjesme iz ove zbirke, tvrdi dr Aleksić, predstavljaju antologijske tvorevine u kojima se Vojvodić pokazuje kao pjesnik izuzetne darovitosti i pjesničke izgrađenosti. Njegoš i Lovćen, u Vojvodićevom pjesništvu predstavljaju dva nerazdvojna simbola. U čitavom nizu svojih pjesama Vojvodić uzima Lovćen kao simbol naše nacionalne slobode i opstanka, kao „oltar sveti“ u kome vječnu službu služi naš najveći pjesnik i Cetinjski vladika („pustinjak cetinjski“), moleći Tvorca da mu izvedri „više Gore Crne“. Detaljnom analizom Vojvodićevih pjesama posvećenih Njegošu i Lovćenu, autor pokazuje da je Njegoš – viđen kroz prizmu Vojvodićevog pjesničkog doživljaja i shvatanja – samotnik, kako u privatnom životu, tako i kada je riječ o njegovom vječnom prebivalištu, gdje je bliži Bogu i nebesima.

I u vezi sa ostalim radovima dr Aleksića koji su priloženi na ovaj Konkurs vidljiva je povezanost tematike (nerijetko rezultati jednog istraživanja postaju polazišta drugog proučavanja) i validna metodologija. Dr Aleksić ispoljava vještinu odabira aktuelne i zanimljive teme koja se tiče kulturnog nasleđa Crne Gore druge polovine XX vijeka, a posebno je u njegovim radovima prisutna kvalitetna analiza i interpretacija rezultata naučnog istraživanja. Ukupna naučnoistraživačka aktivnost dr Budimira Aleksića u proteklom periodu upućuje na zaključak da je kandidat dr Budimir Aleksić ostvario nivo koji podrazumijeva akademsko zvanje naučnog saradnika.

STRUČNI RAD

Kandidat, dr Budimir Aleksić je, osim pisanja i objavljivanja više od pedeset originalnih naučnih radova, publikovao i preko sto stručnih radova i priloga. Priredio je i dvije knjige dokumenata iz kulturne i političke istorije Crne Gore, a bio je urednik i pet zbornika naučnih radova. Dr Aleksić je i član redakcija više značajnih naučnih časopisa. Objavio je i brojne recenzije knjiga i radova iz oblasti kulturologije i kulturne istorije Crne Gore. Učestvovao je i u dva projekta koje je realizovala Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, što je dokumentovano u prijavi na ovaj Konkurs. Sve ovo nedvosmisleno potvrđuje i dokazuje da je riječ o ozbiljnom, vrijednom i afirmisanom istraživaču i stručnjaku za oblast **Kulturno nasleđe Crne Gore u drugoj polovini XX vijeka**, traženu Konkursom.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD			55			125,75
UKUPNO			55			125,75

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Razmatrajući konkursni materijal u kontekstu akata Univerziteta Crne Gore i Mjerila za izbor u akademsko i naučno zvanje na Univerzitetu Crne Gore, zaključujemo da je kandidat, dr Budimir Aleksić, u naučnoistraživačkom i stručnom pogledu spreman da prihvati obaveze koje podrazumijeva zvanje naučnog saradnika. Sa naročitim zadovoljstvom predlažemo Vijeću Istorijskog instituta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Budimira Aleksića izabere u zvanje **naučnog saradnika** za oblast **Kulturno nasleđe Crne Gore u drugoj polovini XX vijeka** na Istorijskom institutu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Dr Slavenko Terzić, akademik SANU

SADRŽAJ:**1. REFERATI ZA IZBOR U ZVANJA****Ekonomski fakultet**

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast:
Menadžment i marketing..... 1

Filološki fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Anglistika – Prevodilaštvo i Engleski jezik..... 8

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Anglistika – Engleski jezik 18

Fakultet za sport i fizičko vaspitanje

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Sportske nauke 26

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete
Sportske nauke 32

Istorijski institut

Referati za izbor u akademsko zvanje za predmete
Spoljna politika Crne Gore u XIX i
početkom XX vijeka 43

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete
Kulturno nasleđe Crne Gore u drugoj
polovini XX vijeka..... 47